

DRAŽGOŠE — Partizanska vasica v selški dolini je pripravljena za jutrišnje in nedeljsko slavje. V Dražgošah bodo namreč jutri in v nedeljo že tradicionalne dvaindvajsete prireditve Po stezah partizanske Jelovice. Te prireditve, ki vključujejo tekmovanja in pohode, so ob občinskem prazniku Škofje Loke in ob osemtrideseti obletnici Dražgoške bitke. Slavje bodo že jutri začeli smučarski tekači, ki se bodo potegovali za najboljšega v spominskem jugoslovanskem pokalu. V nedeljo pa bodo nastopili smučarski tekači, sankarji in pripadniki ZRVS ter ZSMS, ki se bodo pomerili v patrolnem teku. S startom in ciljem pred spomenikom v Dražgošah bodo devetih tekmovali tudi pripadniki TO SRS, JLA in milice. Poleg teh prireditev pa bo v nedeljo še osem rekreativnih pohodov. Ob 14. uri bo pred spomenikom v Dražgošah osrednja prireditev. (dh)

Leto XXXIII. Številka 2

GLAS

Kranj, petek, 11. 1. 1980

Cena: 5 din

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1958 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih.

Stanovitelji: občinske konference SZDL, Resenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Trzin — Izdaja Casopisno podjetje Glas Kranj — Glavni urednik Igor Slavec, Odgovorni urednik Andrej Zalar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Manjša rast, drugačna delitev

Počasna rast izvoza in velik uvoz, neustrezna sestava proizvodnje, prevelik obseg naložb, nizka akumulacija TOZD, preveliko zaposlovanje na neproduktivnih mestih ter velika odvisnost od uvoza nafte, reprodukcijskega materiala in surovin zahtevajo ostre stabilizacijske ukrepe. Vendar bomo gospodarsko stabilizacijo lahko dosegli le, če bo vsaka temeljna organizacija, samoupravna interesna skupnost ali družbenopolitična skupnost izdelala konkreten program stabilizacijskih ukrepov in jih tudi uresničevala.

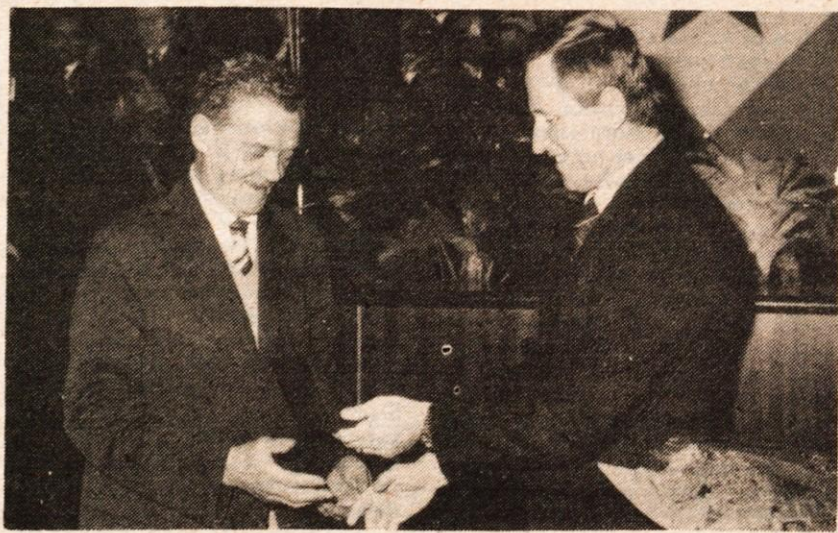
Osnova zanje je resolucija o politiki uresničevanja razvoja SFRJ, ki so jo sprejeli na zadnji seji skupščine SFRJ. Resolucija predvideva, da bo letos družbeni proizvod porastel za 5 odstotkov, vendar le, če bo storilnost večja in gospodarjenje boljše in, če bomo boljše izkoristili proizvodne zmogljivosti. Zaposlovali naj bi manj kot pretekla leta. Naložbe v gospodarstvu pa se bodo lahko povečale le za 6 odstotkov, vendar pa bo še ta rast odvisna od razpoložljivega denarja. Pretekla leta smo precej denarja za nova vlaganja dobili v tujini, letos pa kot kaže na to ni računati. Ker bo denarja manj, morajo v vseh republikah do konca prvega tromesečja ugotoviti, kakšne so predračunske vrednosti naložb in oceniti, zakaj prihaja do prekoračitev. To pa zato, ker je treba denar porabiti le za naložbe, ki so posebnega pomena in za dokončanje začetih.

Izvoz naj bi se povečal za 6 odstotkov. Samo s tako velikim izvozom bo mogoče dosegati načrtovano rast proizvodnje. Uvoz pa bo usklajen s plačilno bilančnimi možnostmi. Če planiranega izvoza ne bomo dosegli, se bo zmanjšal tudi uvoz.

Manjša rast družbenega proizvoda in manjša rast proizvodnje pa zahtevata drugačno delitev dohodka. Sredstva za skupno porabo se bodo smela v gospodarstvu povečati za 14 odstotkov, v drugih organizacijah pa bodo smeli v ta namen porabiti le za 10 odstotkov več kot lani. Pri tem je izvzet le denar namenjen za stanovanjsko gradnjo. Rast osebnih dohodkov in druge porabe bo v republikah urejena s posebnimi družbenimi dogovori, ki morajo biti sprejeti do konca tega meseca.

V Sloveniji naj bi sredstva za osebne dohodke v celotnem združenem delu naraščala za četrtno počasneje od dohodka in počasneje od čistega dohodka. To pomeni, da bi ob načrtovani 22-odstotni rasti dohodka lahko združeno delo povečalo sredstva za osebne dohodke za približno 16 odstotkov. Za toliko pa jih največ lahko povečajo družbene dejavnosti. Do konca marca pa morajo samoupravne akte o usmerjanju delitve dohodka in osebnih dohodkov sprejeti tudi v vseh temeljnih in drugih organizacijah. Dokler teh dogovorov in sporazumov ni, se tudi osebni dohodki ne bodo smeli povečati in bodo morali ostati na enaki ravni kot so bili lani novembra.

L. Bogataj

Janko Poljanec iz Vincarjev je prejel malo plaketo skupščine občine Škofja Loka. — Foto: F. Perdan

Ob prazniku občine Škofja Loka

Bolj odgovorno do prihodnosti

Na slovesnosti v počastitev občinskega praznika je Viktor Žakelj ocenil razmere v občini — Podelili so priznanja občine Škofja Loka in »inovator leta« — Odlikovanje predsednika Tita je prejel Drago Vraničar-Fedja

V sredo popoldne je bila v dvorani kina Sora v Škofji Loki slovesnost v počastitev praznika občine Škofja Loka, ki ga praznujejo v spomin na znamenito dražgoško bitko, ko se je v začetku januarja 1942 Cankarjev bataljon spopadel z do takrat nepremagljivim sovažnikom. Slavnostni govornik, predsednik občinske skupščine Viktor Žakelj je

ocenil razmere v občini in pri tem še posebej opozoril na nujnost gospodarske stabilizacije, ki se jo je treba lotiti konkretno v vseh temeljnih in drugih organizacijah. Spregovoril je tudi o zaposlovanju in kadrovski politiki, saj je škofjeloška občina lani prekoračila dogovor o številu novih delavcev, hkrati pa se zaposluje več administrativnih delavcev kot delavcev s tehniško izobrazbo, kar je povsem v nasprotju z načrti posodobitve proizvodnje. Bolj bo treba varčevati z energijo, kjer so lahko lep zgled Železniki s skupno toplarno in se bolj prizadevati, da se tudi v orgrevanje v večji meri vključujejo najnovejši dosežki znanosti. Skrb za hrano pa pomeni skrb za kmeta, kjer je škofjeloška občina nekoliko pred drugimi, vendar pa se bodo morale v prizadevanja za boljši položaj predvsem kribovskega kmeta v večji meri vključiti tudi samoupravne interesne skupnosti.

Na slovesnosti so podelili Drago Vraničarju-Fedji odlikovanje predsednika Tita — red dela z rdečo zastavo. Male plakete občinske skupščine so podelili Instalacijam Škofja Loka, gasilskemu društvu Poljane, Stanetu Bajtu iz Rovta, Janku Poljancu iz Vincarjev in Francetu Demšarju iz Ljubljane. Priznanje občinske skupščine pa sta dobila Polde Prevodnik iz Brodov in Lojze Bogataj iz Škofje Loke.

Na seji so podelili tudi priznanja »inovator leta«. Prvo nagrado je prejel Bojan Bandelj iz Iskre, drugo Anton Kužnik iz Jelovice in tretjo strokovna skupina Zavoda za hladilstvo in klimatizacijo LTH. Posebni priznanji za spodbujanje inovacijske dejavnosti pa sta prejeli LTH in Jelovica.

Kulturni program so pripravili pevski zbor Ivan Cankar od Sy. Duha, škofjeloški pihalni orkester in Jože Logar. L. B.

Seja centralnega komiteja

LJUBLJANA — Včeraj se je v Ljubljani na 6. seji sestal Centralni komitej Zveze komunistov Slovenije. Osrednja točka dnevnega reda je bila določitev nalog Zveze komunistov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja. Uvodno poročilo je imel Milan Kučan, razen tega pa je bil včeraj tudi sprejet sklep o organiziranosti občinskih konferenc ZK. Lojze Briški pa je pripravil uvodno poročilo o aktivnosti Zveze komunistov pri utrjevanju splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Šesta seja centralnega komiteja daje nova napotila za idejno in organizacijsko uveljavitev Zveze komunistov v političnem sistemu socialističnega samoupravljanja, za delovanje komunistov in njihovih organizacij v telesih delegatskega sistema, v družbenopolitičnih organizacijah in v vseh drugih oblikah združevanja delovnih ljudi in občanov. Šesta seja bo prav tako pomemben spodbujevalec uveljavljanja kolektivnega dela in odločanja ne le v Zvezi komunistov, temveč na vseh ravneh in v vseh oblikah uveljavljanja samoupravne socialistične demokracije.

Obdobje pred šesto sejo je bilo za slovesne komuniste izredno pomembno. Oktobrska peta seja centralnega komiteja je dala v javno razpravo osnutke sklepov, o katerih je razpravljala večina osnovnih organizacij. Razprava pa ni imela le takšnega cilja. Hkrati z osnutki sklepov so komunisti ocenili tudi svojo organiziranost in delovanje in prav to daje obdobju pred včerajšnjo šesto sejo še posebno vrednost. Šesta seja nas bo vse skupaj še bolj obvezala, da gradimo politični sistem samoupravne demokracije in da predvsem končamo s preveč ustaljeno in škodljivo prakso, da je delo po sestanku končano, čeprav bi se moralo v resnici šele začeti!

-jk

NASLOV:

Tovor potuje neorganizirano

Komisija za integralni transport Medobčinske Gospodarske zbornice za Gorenjsko namerava letos posvetiti največ pozornosti organiziranju in povezovanju transportne, pretvarne, skladiščne in špediterske dejavnosti, kjer Gorenjska zaostaja za drugimi deli republike

Kranj — Pretok blaga in uveljavljanje integralnih oblik transporta ter jata odločnejše ukrepanje in organiziranje vseh, ki sodelujejo pri pretoku blaga. Predolgo smo slabosti ne ugotavljali in zato z doseženim ne moremo biti zadovoljni. Zadovoljstvo se z delnimi rešitvami v železniškem, cestnem, pomorskem in računalniškem prometu, ugotavlja v letošnjem delovnem programu komisija za integralni transport pri Medobčinski Gospodarski zbornici Gorenjske. Blago gre svojo pot, kar popešuje neracionalnost na tem področju in prispeva, da je celotno področje transporta vedno dražje. Več vzrokov je za takšno stanje. Glavni so razdrobljenost pri pretoku blaga, slaba povezava med organizacijami in izvajalci transportnih storitev, neuresničena delitev dela med prevozniki in neenotna ponudba, preslaba obveščena med pre-

vozniki in proizvajalci, slaba kadrovska zasedba in neracionalna izraba prevoznih sredstev.

Marsikje v Sloveniji so se učinkoviteje kot na Gorenjskem lotili urejevanja te problematike. Ljubljana ima 250.000 kvadratnih metrov velik prostor za distribucijo blaga, hrambo in pretovarjanje, Maribor 20.000 kvadratnih metrov velik prostor, Celje, Maribor in Novo mesto pa imajo nekoliko manjše distribucijske prostore. Za potrebe transporta se organizirajo tudi drugje in v blagovnodistribucijske centre vključujejo prostore za pretovarjanje, manipulacijo in distribucijo, natovorne in raztovorne rampe, najrazličnejše rampe in terminale za razne oblike blaga, ter špeditersko in carinsko službo. Le tako je mogoče obvladati blagovne tokove in hkrati zmanjšati stroške.

Skrb za tovor ni le naloga organizacij, ki se ukvarjajo s transportom takšne ali drugačne narave, temveč tudi gospodarskih in trgovskih organizacij združenega dela. Le tako je lahko transportna veriga celovita. Gorenjska mora na tem področju veliko narediti, čeprav se obrača na boljše in na gradnjo sodobnega terminala v Naklem. Vseeno bi kazalo na Gorenjskem po sodbi komisije medobčinske zbornice doseči dogovor o enotni organizaciji transporta, ki se začne v tovarni, konča pa pri končnem uporabniku oziroma potrošniku. Gorenjski blagovni terminal bi moral imeti precejšnje zmogljivosti glede na gospodarsko in potrošniško moč pokrajine. V enotno organizacijo transporta kaže vključiti tudi režijske prevoze in prevoze zasebnega sektorja, glavno breme pa morajo nositi Alpetour, temeljna interesna skupnost za železniški in luški promet, jesijska železniško-transportna organizacija, letališče, Merkur in Interevropa ter seveda osrednje Železniškotransportno podjetje iz Ljubljane. Ob tem velja še posebej opozoriti, da bi kazalo organizacije, ki bi se vključile v takšno gradnjo, oprostiti nekaterih dajatev in še bolj upoštevati letališče, ki je izredno blizu prometnih zvez in glavnih proizvajalcev in potrošnikov blaga.

Sindikati o ekonomski politiki

Stabilizacija je trenutno temeljni razredni interes delavcev in sindikata kot njihove politične organizacije. Kot je gospodarska nestabilnost glavna ovira za uveljavitev delavca kot gospodarja in, ker takšne razmere lahko pripeljejo do težke gospodarske krize, je uresničevanje resolucije osnovna delovna naloga sindikatov. S to mislijo je predsednik republiškega sveta ZSS Vinko Hafner utemeljil usmeritev te organizacije pri uresničevanju družbenoekonomskih politike v letošnjem letu. Pri tem je poudaril, da stabilizacijskih ciljev ne kaže uresničevati le z odpovedovanjem in omejevanjem porabe ter zategovanjem pasu, temveč predvsem z boljšim delom.

Tisk naj bo kritičen

Sekcija zvezne konference SZDL Jugoslavije za obveščanje in propagando je ocenila, da se mora SZDL več ukvarjati s konkretnimi problemi delovnih ljudi in manj s sestankovanjem in sprejemanjem sklepov, ki končajo v predalih. Posebno so opozorili na pomembno vlogo tiska, radia in televizije, ki morajo biti kritični do vsega kar je zaostalo in neodgovorno. Pri tem morajo imeti trdno podporo socialistične zveze.

Grafika manj uvoza

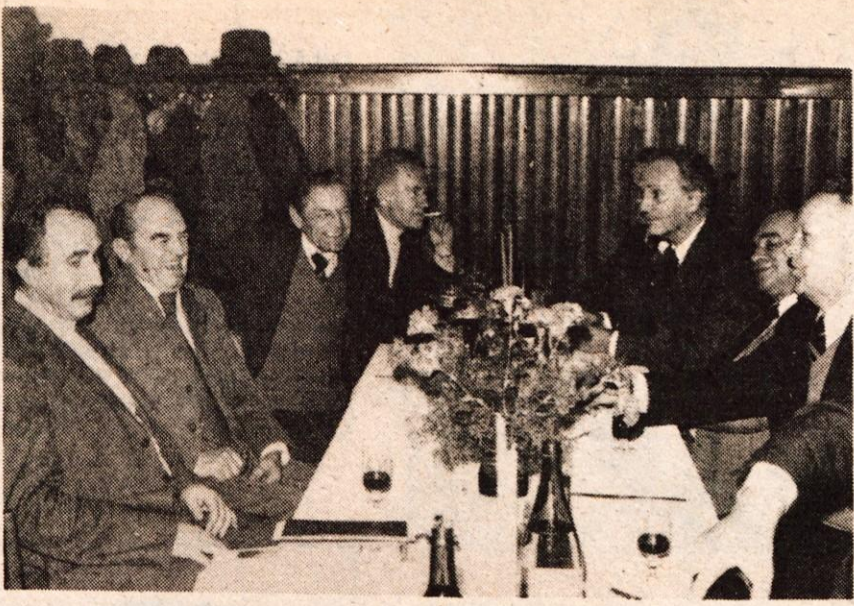
Zaposleni v grafični, časopisni in založniški dejavnosti bodo morali letos posvetiti večjo pozornost razvoju družbenoekonomskih odnosov, samoupravnemu dohodkovnemu povezovanju ter krepitvi vloge delavcev v združenem delu. To so poudarili na seji zveznega odbora sindikata grafičnih dejavnosti. Poudarili so tudi, da bo nujno potrebno zmanjšati uvoz opreme in reprodukcijskega materiala, ki v grafični dejavnosti predstavlja visoko postavko.

Sindikati proti privatni praksi

V široki javni razpravi, ki poteka o predlogu zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju v SR Hrvatski, vzbujajo še največ pozornosti vprašanje ali naj bi z zakonom omogočili zasebno zdravniško prakso ali ne. Sindikat Hrvatske se je odločno zauzelo, da je treba iz zakonskega besedila črtati določila, ki se nanašajo na to vprašanje in tako preprečiti zdravnikom, da bi imeli zasebne zdravstvene ordinacije. Zdravstvena dejavnost je posebnega družbenega pomena in za takšne dejavnosti v ustavi ni predvideno delo z zasebnimi sredstvi.

Več izvoza v SZ

Člani sekcije za razvoj gospodarskega sodelovanja s Sovjetsko zvezo gospodarske zbornice Jugoslavije so ocenili, da večja menjava s SZ ni posledica večjega obsega menjave temveč višjih cen nekaterih proizvodov, predvsem energijskih in drugih surovin. Ko so govorili o našem primanjkljaju v trgovini s to državo, so poudarili, da se je treba prizadevati za zmanjšanje negativnega salda z dodatnim izvozom v to državo. Možnosti so zlasti v strojogradnji in izvozu kmetijskih pridelkov.

V sredo zvečer, 9. januarja, so se v hotelu Evropa v Kranju srečali nekdanji obveščevalci P. O. C. »Grintavec«, obveščevalnih točk »Poljana«, »Storžiče« in člani obveščevalno-sabotažne skupine iz Naklega. Proslavili so 35-letnico ene največjih diverzantskih akcij med vojno na Gorenjskem, miniranje hotela Evropa, ki so ga 10. januarja 1945 izvedli diverzantje Strupi, Kopač in Feldin. Danes so gorenjski obveščevalci razkropljeni po celi Sloveniji; prišli so iz Maribora, Celja, Trziča, Bohinja, Ljubljane in Kranja. Srečanja se je udeležil tudi komandant Kokrškega odreda Janko Prezelj-Stane. Dogovorili so se, da se bodo odslej vsako leto prav na ta dan zbrali in pogovorili o tistih težkih a lepih dneh. — Foto: D. Dolenc

Poslovnik in program

Kranj — Na torkovi seji so člani izvršnega sveta kranjske občinske skupščine obravnavali predlog poslovnika izvršnega sveta. Poslovnik je organizacijsko normativni akt, ki ga mora izvršni svet pri svojem delu spoštovati. Izvršni svet se je odločil, da bo nekatere člene še dopolnil in o sprejemu razpravljal na prihodnji seji.

Zanimiva razprava se je razvila ob predlogu programa dela izvršnega sveta kranjske občinske skupščine v prihodnjem letu. Z nastajanjem predloga programa, ki obsega 127 nalog, ne kaže biti zadovoljen. Predredke so bile pobude izven izvršnega sveta, skupščine in upravnih organov. To velja še posebej za interesne skupnosti s področja gospodarstva. Čeprav so bile te skupnosti nekaj-

krat pozvane, njihovega prispevka k oblikovanju programa ni bilo.

Člani izvršnega sveta so na torkovi seji ob obravnavanju predloga programa namenili še posebno pozornost delitvi in usklajevanju dela pri pripravljanih gradiv med upravnimi organi skupščine in interesnimi skupnostmi ter drugimi službami. V načrtovanih komitejih skupščinske uprave bo to sicer sistemsko rešeno, dokler pa komitejev ne bo, pa kaže to področje urediti in uskladiti. Po sodbi izvršnega sveta bo morala prihodnje leto veljati še posebna pozornost gradnji družbenih objektov, preskrbi, cenam in področjem, med katere sodijo tudi obrt in malo gospodarstvo. Predlog programa utegne torej doživeti še precejšnje spremembe. —jk

POZIV

Domicilni odbor Gorenjskega vojnega področja pri ZZB NOV občine Škofja Loka naproša vse preživle borke in borce Gorenjskega vojnega področja, komand mest in partizanskih straž, da pošljejo temu odboru svoje sedanje naslove z rojstnimi podatki ter kratkim opisom enote in časa, od kdaj do kdaj so bili v tej enoti.

Ta poziv velja tudi svojem in znancem padlih ali že umrlih bork in borcev teh enot.

PODATKE POŠLJITE NA NASLOV:

Združenje borcev NOV, Škofja Loka
Za domicilni odbor Gorenjskega vojnega področja
64220 Škofja Loka

Naprošene podatke potrebujemo zaradi uvedbe točne evidence članstva teh enot, ki bi služila tudi za pisanje biografije in razdelitev le-te nekdanjim borkam in borcem. Še posebno nam je evidenca potrebna, ker je 24. marca 1980 praznovanje 35. obletnice borbe na Poreznu in pripravljamo posebna priznanja vsem borkam in borcem.

Domicilni odbor
Gorenjskega vojnega področja

Potrebne bodo korenite spremembe

Tržič — Posvet s predsedniki in sekretarji osnovnih organizacij ZSMS ter družbenih organizacij in društev, ki ga je pred novim letom pripravilo predsedstvo občinske konference ZSMS Tržič, je pokazal, kako korenite spremembe bodo potrebne na posameznih področjih delovanja mladinske organizacije. Še posebej gre tu omeniti področje konference, to je konferenco mladih delavcev in konferenco mladih iz krajevnih skupnosti, ki lani nista dosegli predvidenih ciljev.

Podobna slika se kaže tudi pri delu družbenih organizacij in društev, ki kot kolektivni član ZSMS niso opravila vseh nalog. Precejšnjo krivdo gre pripisati na novo ustanovljenemu koordinacijskemu odboru za to področje, saj so posamezne akcije potekale nepovezane in manj množično kot bi pričakovali. Res je, da so večje akcije, na primer pohodi, sprejem štafete in povorka z baklami, v celoti uspele, premalo razumevanja pa je še vedno za mladinske delovne akcije, zlasti za lokalne.

Znano je tudi, da mladi ne dobivajo dovolj moralne pomoči. Tu bi se morale vključiti ostale družbenopolitične organizacije. Zadolgovljivo ni niti delo mladih komunistov, ki ne sodelujejo v akcijah kot bi bilo treba. O tem bi veljalo spregovoriti v osnovnih organizacijah zveze komunistov. J. Kepić

Bantale — Seljakovo naselje?

Krajevna organizacija ZB NOV Stražišče je na svoji zadnji seji predlagala svetu krajevne skupnosti, da bi se del Stražišča, Bantale, kjer je zraslo novo naselje jelovskih montažnih hiš, poimenovala po padlem revolucionarju in organizatorju OF ter predvojnem sekretarju KPS Stražišče, Lucijanu Seljaku. (dd)

Svet v tem tednu

Krizni lok svetovnega vzhoda

Tudi tako pomembni dogodki, kot so zmaga Indire Gandhi na indijskih volitvah po porazu pred dvema letoma, srečanje Sadata in Begina v Asuanu, zблиževanje med Kitajsko in Egiptom, premirje v Južni Rodeziji oziroma Zimbabveju in zaostreni odnosi med Libijo in Palestinsko osvobodilno organizacijo ostajajo v senci Irana in predvsem Afganistana — Svetovni vzhod se nagiba k hladni vojni

Svetovni vzhod, začeni na Bližnjem vzhodu pri Egiptu, Izraelu, Libanonu in ostalih državah, pa tja do Kampučije in Tajske je bil le malokrat tako blizu hladne vojne kot je sedaj. Takšne ocene je slišati v različnih državah sveta in takšnega mnenja je razen redkih izjem tudi Organizacija združenih narodov. Tudi tako pomembni dogodki, kot so zmaga Indire Gandhi na indijskih volitvah (Indira je bila prepričljivo porazena pred dvema letoma, sedaj pa se prav tako zmagoslavno vrača), ponovno srečanje Sadata in Begina ter vzpodbudno premirje v Zimbabveju, ostajajo v senci pozornosti svetovne javnosti. Čeprav se kampučijska tragedija, ki je predvsem plod vmešavanja od zunaj, ni nič zmanjšala, pa so vseeno oči sveta uprte v dve državi azijskega Srednjega vzhoda: v Iran in Afganistan.

Poznamo dogajanja v Iranu. Tam je bil generalni sekretar Organizacije združenih narodov dr. Kurt Waldheim. Očitno ni zadovoljen s svojim poslanstvom, da bi izpustili talce, čeprav je rok, sprejet v Združenih narodih, že potekel. Za las je ušel atentatu in v svojem poročilu po vrnitvi je ocenil, da so v Iranu trije centri moči: prvi je revolucionarni svet, drugi revolucionarni islamski študentje z dobro organizacijo in administracijo, in tretji voditelj Homeini, na katerega se vsi sklicujejo, čeprav pogosto dela vsak po svoje. Položaj v Iranu ni enostaven. Glave dvigujejo nasprotniki Homeinija in menda so se pojavili napisi, ki terjajo njegovo smrt. Slišati je glasove, da se Iran spreminja v boj dveh ajatolov: Homeinija in Madarista. Slednji je menda v hišnem priporu, vendar njegov vpliv na ljudstvo ni zbledel, prav tako pa so talci v ameriškem veleposlanstvu še vedno v nemilosti. Nekaj pa je povsem jasno: svet je obsodil takšno početje kot je igračkanje s talci in njihovimi življenji.

Ob Iranu je izbruhnila še afganistanska kriza, začinjena z vmešavanjem tujih vojaških sil, čeprav od aprila 1978 dalje v tej nevrščeni državi sploh ni bilo mirno. Tega meseca je Faraki nasilno zrušil režim Dauda. Tudi Taraki ni bil dolgo voditelj Afganistana. Prišel je Amin in pri osvajanju oblasti ni bil prav nič usmiljen. Amin je vladal 100 dni. Bil je skrajnež in še brutalen povrh, ko je skušal zadušiti upor islamskih plemen. Prišel je Karmel, 50-letni diplomat in med drugim afganistanski veleposlanik na Češkoslovaškem. Amine je dal ustreliti in oblast je bila v njegovih rokah. Tudi danes jo še ima, vendar ob izdatni pomoči oboroženih sil severne sosedne Sovjetske zveze, ki je še nekaj dni pred ustoličenjem Karmela posredovala s silo v Afganistanu, kjer je po zadnjih vesteh že nad 80.000 sovjetskih vojakov, prihajajo pa menda še nove sile. V Afganistanu teče kri in vedno glasnejši so uporniki, ki terjajo umik tujih sil in pravico, da si narod sam izbere svojo pot.

Zadnji trije afganistanski voditelji Taraki, Amin in Karmel so bili naklonjeni Sovjetski zvezi. Čeprav je bil vsem skupni islam, so se sporekali s sosednjim Iranom, ki je menda podpiral islamske upornike. Sovjetska zveza je bila prizanesljiva do islamske revolucije v Afganistanu, ker je skušala s tem zmanjšati vpliv osvobojenih Združenih držav Amerike in na tak način doseči območje Indijskega oceana. Vzhodna velesila pa se je odločila za vojaško posredovanje. Menda jo je afganistanski poklical, ker mu je grozila nevarnost od zunaj, predvsem od ZDA in Kitajske, ki naj bi v Pakistanu, urili nasprotnike. Takoj, ko bo nevarnost kontrarevolucije v Afganistanu minila, naj bi državo zapustile tudi Sovjetske čete. Ostro so odgovorile Združene države Amerike in poiskale sobesednike v zahodnoevropskih državah, v Egiptu, ki se je pred leti odvrnil od SZ in se povezal z ZDA, in na Kitajskem. Ameriški predsednik Carter je ustavil dobave pšenice SZ, grozil z bojkotom olimpijskih iger, obljubil večjo vojaško pomoč državam tega območja in celo Iranu, če le-ta izpusti talce, ter prekinil izvoz naj sodobnejše ameriške tehnologije, predvsem za črpanje nafte. Sovjetski zvezi. Carter je to storil kljub oporekanju političnih nasprotnikov republikancev, farmerjev in industrije, ki ima od trgovanja s Sovjetsko zvezo koristi. Odgovor Vzhoda pa je bil, da ZDA grozijo s hladno vojno, da je bila SZ poklicana v Afganistan in bo odšla, ko bo mir, in da se tudi OZN nima pravice vmešavati v zadeve neke države.

Vendar članice Organizacije združenih narodov na predlog skupine nevrščenih obsojajo vojaško posredovanje v drugi, nevrščeni državi in terjajo umik tujih sil. Ker je SZ v varnostnem svetu glasovala na osnovi pravice veta proti obsodbi agresije, le-ta ni bila sprejeta. V generalni skupščini, kjer pa pravice veta ni, bo slika drugačna. Vedno več je sil, za katere je reševanje notranjih problemov s silo drugih nesprejemljivo. Dokler pa tega ne bo, tudi v Afganistanu in povsod, kjer imajo prste drugi, predvsem veliki, ne bo miru!

J. Košnjek

Svet delovne skupnosti upravnih organov

Skupščine občine Kranj

razpisuje dražbo za prodajo osebnih vozil, ki bo dne 16. 1. 1980 ob 14. uri v garažah Skupščine občine Kranj, Trg revolucije 1.

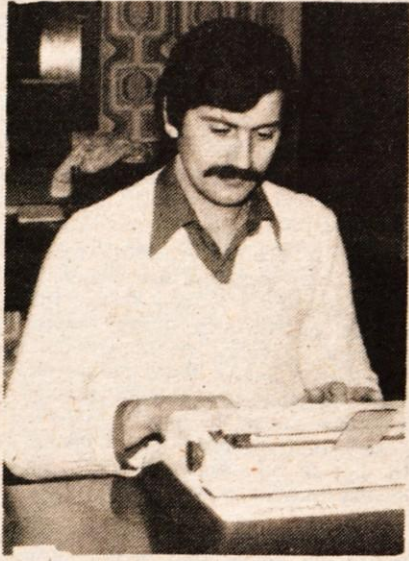
FIAT 132, LETNIK 1975, izključna cena 68.000 din
ZASTAVA 750, LETNIK 1974, izključna cena 22.000 din,
ZASTAVA 750, LETNIK 1973, izključna cena 17.000 din,
4. KOM. PLATIŠČA ZA AUDI 100 S, izključna cena 800 din.

Omenjena vozila so v voznem stanju. Ogled vozil je eno uro pred pričetkom dražbe. Interesenti morajo položiti 10-odstotno kavcijo od izključne cene vozila pred pričetkom licitacije. Pri licitaciji nastopa družbeni in zasebni sektor enakopravno. Stroške prepisa v zvezi s prodanim vozilom plača prodajalec, prometni davek pa plača kupec.

15 LET DELOVANJA JESENIŠKEGA RADIA

Vse bogatejši spored

Lokalno radijsko postajo Jesenice, ki se je prvič oglasila 1965. leta, je že osem let moč poslušati vsak dan – Njeni delavci so lani pripravili skupno 820 ur sporeda, za letos pa načrtujejo obogatitev predvsem govornih oddaj – Njihova prizadevanja je v pogovoru predstavil urednik lokalne radijske postaje Triglav, Dušan Dragojevič.

raimo novinarji skrbeti tudi za snemanje, presnemavanje in glasbeno opremljanje oddaj. Poleg tega vsak ureja po nekaj oddaj za tedenski spored.

»Kdaj in kako je prišlo do ustanovitve jeseniškega radia?«

»Delovni ljudje in občani jeseniške občine so se po 1960. letu zavedali, da njihove potrebe po obveščanju niso v zadostni meri izpolnjene. Iz ugotovitev neke analize o informiranosti prebivalstva je bilo namreč razvidno, da osrednji in drugi slovenski časniki pa radio ne prinašajo dovolj informacij z našega področja. Tako je prišlo do ideje za ustanovitev lokalne radijske postaje na Jesenicah.

Pri takratnem občinskem odboru Socialistične zveze na Jesenicah so 1964. leta imenovali iniciativni odbor za ustanovitev postaje, ki ga je vodil Franci Gracer. Odbor je imel s pripravo precej dela. Ob pomoči jeseniške Železarne mu je uspelo do konca leta urediti majhen studio in ustanoviti srednjevalovni oddajnik z anteno.

»Kakšno je bilo delovanje postaje na začetku in kako je potekal njen nadaljnji razvoj?«

»Lokalna radijska postaja Jesenice se je prvič oglasila 5. januarja 1965. leta z melodijo Oj, Triglav, moj dom, ki je še danes njen avizo. Imela je pol ure sporeda štirikrat na teden. Poleg stalnih informacij smo v spored uvrstili redno tedensko oddajo o dogodkih iz narodnoosvobodilne borbe pod naslovom Mi pa nismo se uklonili, ki jo še danes pripravljamo.

Radio je na začetku imel dva delavca, direktorja in novinarja. Prvi tonski tehnik je bil Aleš Soklič, ki je sodeloval tudi pri ureditvi studia. Prva napovedovalka pa Jelena Jerša.

Po razširitvi delovanja postaje 1972. leta, ko je radio začel oddajati vsak dan, je bilo treba najprej zaposliti drugega novinarja, leto pozneje pa še tretjega. V spored smo vključevali vse več informacij tudi iz radovljiške občine.

Za našo radijsko postajo je bilo 1976. leto prelomno. Takrat se je preimenovala v lokalno radijsko postajo Triglav, soustanoviteljica pa je postala poleg jeseniške občinske konference Socialistične zveze tudi radovljiška. Korak naprej so prav tako pomenila prizadevanja za sistemskim urejanjem financiranja postaje. Za radio, ki je dotlej spored prenašal prek srednjih valov, pa je bil nadvse pomemben prehod na prenos prek ultra kratkega valovnega omrežja. S tem je bil omogočen sprejem sporeda na širšem območju Gorenjske in izboljšala se je slinost.

»Prosim, opiši današnjo organiziranost in programsko usmeritev radia Triglav!«

»Postaja ima pet delavcev: tri novinarje, računovodjo in tajnico. Ker nimamo tonskega tehnika, mo-

Samoprispevek želijo podaljšati

Podnart – Decembra lani je bila v Podnartu skupna seja skupščine in sveta krajevne skupnosti, na kateri so delegati sprejeli program dela krajevne skupnosti Podnart za letošnje leto. Potrdili so tudi smernice razvoja za prihodnje srednjeročno obdobje, ki so jih objavili v krajevnem Informatorju že novembra lani.

Ker se bo sedanji samoprispevek iztekel junija letos in dotlej ne bo moč uresničiti vseh načrtovanih nalog, so krajanji ugotovili potrebo po podaljšanju samoprispevka. Zato so na seji obravnavali predlog družbenopolitičnih organizacij in sveta krajevne skupnosti za razpis referendumu, na katerem bi se odločili o petletnem podaljšanju samoprispevka. Sklep o razpisu referenduma so sprejeli, saj se zavedajo, da bodo lahko le ob podaljšanju samopri-

spevka izpolnili načrtovana dela do 1985. leta. Na seji so tudi imenovali sedemčlansko komisijo, ki bo izdelala osnutek finančnega načrta za razpis referenduma in ga objavila v Informatorju. Zatem bo krajevna konferenca Socialistične zveze sklicala po vaseh zbornice delovnih ljudi in občanov, na katerih se bodo krajanji odločili o načrtu del, ki jih bodo financirali s pomočjo zbranih sredstev v novem samoprispevku.

Na seji so delegati razpravljali tudi o osnutku družbenega dogovora o urejanju in vzdrževanju spomenikov, spominskih obeležij NOV, grobišč in grobov borcev v radovljiški občini. Ob tem so krajevni odbor Zveze zruženj borcev NOV Podnart priporočili, naj posreduje skupščini predloge borcev k osnutku tega družbenega dogovora.

Ciril Rozman

GOZDNO GOSPODARSTVO BLEJ

DSS

Ljubljanska 19

Po sklepu delavskega sveta objavljamo prosta dela in naloge

LUKNJANJE KARTIC PRI AOP

Kandidati morajo imeti poklic poslovnega administratorja in tečaj za pripravo podatkov ali namesto tečaja vsaj eno leto in pol delovnih izkušenj pri pripravi podatkov.

Poskusno delo traja 20 dni.

Kandidati naj prijavam priložijo dokazila o izpolnjevanju pogojev. Prijave pošljite najpozneje v 8 dneh od dneva objave tega oglasa na naslov: Gozdno gospodarstvo Bled, Ljubljanska 19.

Kandidati bodo pisмено obveščeni o sklepu o izbiri najkasneje v 30 dneh po pretečenem roku za prijavo.

Kokra

Trgovska in proizvodna DO SDS skupne službe Kranj

objavljajo prosta dela in naloge:

- 1. REFERENTA ZA DUR
- 2. REFERENTA ZA SALDAKONTE

Posebni pogoji za izbor na ta dela in naloge:

Pod 1.: – srednja ekonomska šola in šest mesecev delovnih izkušenj na izobrazbo ali – srednja komercialna šola in dve leti delovnih izkušenj na izobrazbo

Pod 2.: – srednja ekonomska šola in šest mesecev delovnih izkušenj na zahtevano izobrazbo ali – dokončana gimnazija in dve leti delovnih izkušenj na izobrazbo.

Delovno razmerje bo za določen čas, nadomestovanje delavk med porodniškim dopustom. Nastop dela takoj. Pismene prijave naslovite na tajništvo DO, Poštna 1, v 15 dneh po objavi. Kandidati bodo obveščeni v 20 dneh po izbiri.

Pogosto spregovorimo o komentarjih in pogovorih o raznih drugih aktualnih temah. Del sporeda pa prav tako sestavljajo vsakdanja obvestila, reklamne oddaje in čestitke poslušalcev.

Lani smo imeli skupno 820 ur sporeda, od tega več kot polovico govornega. Za letos načrtujemo, da bomo pripravili še okrog 200 ur informativno političnega sporeda več kot doslej.

»Kaj pa težave in uspehi pri delu?«

»Čeprav se je v zadnjih petih letih marsikaj spremenilo na bolje, še vedno niso zagotovljeni vsi pogoji za normalno delo postaje. Dokončno bo treba urediti financiranje, saj smo do sedaj večidel stroškov pokrivali s propagandno dejavnostjo. Prav tako bo treba izpolniti kadrovsko zasedbo za novinarska opravila, da bi lahko izpolnili povečane obveze. Od rešitve vprašanja financiranja pa je odvisno tudi izboljšanje tehnične opremljenosti postaje.

Vedno smo si prizadevali, da bi dobro delali. Mislim, da smo se v zadnjih letih uspešno vključevali v obveščanje o vseh pomembnejših družbenopolitičnih dogajanjih, raznih akcijah in manifestacijah pa drugih aktualnostih.

Med uspehe postaj lahko štejemo oddajo o jeseniških inovatorjih, ki smo jo lani posneli za ljubljanski radio; kjer so jo dvakrat predvajali na prvem sporedu. Priznanje za naše delo je tudi Gregorčičeva plaketa, ki jo je jeseniška telesnokulturna skupnost lani podelila radiu Triglav zaradi uspešnega sodelovanja pri širjenju športa v občini Jesenice.«

S. Saje

Prijeten dom za stare dni

Tržič – V soboto, 29. decembra, so v Bistrici pri Tržiču odprli dom Petra Uzarja, zavod za varstvo ostarelih občanov. Zgradilo ga je SGP Tržič, veljal pa bo okroglo 65 milijonov dinarjev. Večino te vsote so že oziroma še bodo prispevali delovni ljudje in organizacije združenega dela iz tržiške občine, 18 milijonov pa je odobrila republiška skupnost pokojninsko-invalidskega zavarovanja.

V domu, ki je grajen v prijetnem alpskem slogu in se dobro vklaplja v okolico, bo prostora za 130 oskrbovancev, kasneje pa bo mogoča še dokaj preprosta dozidava, ki ne bo zahtevala veliko dodatnega denarja. V stavbi so glede na število postelj štiri vrste sob, razen teh pa še negovalni oddelek za težje bolnike, večnamenski prostor, klubske sobe in kuhinja, v kateri bodo pripravljali hrano tudi za upokojene, ki živijo v bližnjih blokkih, in morda še za druge občane.

V podobnih domovih je trenutno 42 tržiških občanov. Večina od teh se jih bo vrnilo v domači kraj, zani-

manje za bivanje v domu pa kažejo tudi drugi Tržičani. Kljub temu dom, oskrbovance bo sprejel predvidoma marca, nekaj mesecev ne bo popolnoma zaseden. Pustiti na napol praznega zaradi ogromnih stroškov amortizacije ne bi bilo pametno, zato delavci doma že razmišljajo o »vrtcu« za upokojene, če ne bo šlo drugače, pa se bo moral odpreti tudi navzven, čeprav je prvenstveno namenjen tržiškim občanom. Za zdaj prijav od drugod še ne sprejemajo.

Ljudi za delo v domu že imajo. Ta in prihodnji mesec bodo zanje, za negovalke in strežnice, organizirali tečaje, več težav pa imajo z medicinskimi sestrami, saj ob gradnji doma nihče ni pomislil tudi na stanovanja zanje.

Do marca bo v domu potrebno odpraviti še nekatere pomanjkljivosti, dokupiti drobno opremo, da bo svoje goste lahko dostojno sprejel. Prvi vtis daje slutiti, da bo to resnično prijeten dom za stare dni.

H. J.

»Višje oskrbnine v vrtcih
RADOVLJICA – Od novega leta naprej v enotah radovljiškega vzgojno varstvenega zavoda veljajo za 20 odstotkov višje cene mesečne oskrbnine. Ekonomska cena za enega otroka se je namreč zaradi podražitve hrane in materialnih stroškov dvignila od 1620 na 1950 dinarjev.

54 odstotkov od ekonomske cene bo krila skupnost otroškega varstva, 46 odstotkov pa starši na osnovi dohodkovne lestvice. Starši z dohodki do 1000 dinarjev na člana družine imajo otroke v vrtcih brezplačno, ostali pa so razporejeni glede na dohodek v sedem razredov. Najnižja oskrbnina po tej lestvici bo znašala 400, najvišja pa 1300 dinarjev.

Soglasje k zvišanju ekonomske cene v vzgojno varstvenem zavodu je na ponedeljkovi seji dal tudi izvršni svet skupščine občine Radovljica.

H. J.

Varčno na vseh koncih

Družbeni proizvod bo letos v občini Tržič znašal predvidoma 1661 milijonov dinarjev – Umirjena rast vseh oblik porabe

Tržič – Osrednja točka dnevne reda na prednovoletni seji zborov skupščine občine Tržič je bila resolucija o usreščevanju družbenega plana občine v letu 1980, ki mora, kot je bilo rečeno, najti svoje mesto pri oblikovanju planskih dokumentov vseh temeljnih nosilcev planiranja. Delegati so resolucijo z nekaterimi pripombami sprejeli in jo kot osnutek posredovali v enomesečno javno razpravo, v tem času pa jo bo potrebno prilagoditi tudi najnovejšemu besedilu republiškega in zveznega dokumenta.

Resolucija predvideva, da se bo v tržiški občini družbeni proizvod vrednostno povečal do 22 odstotkov glede na lanskega in bo znašal predvidoma 1661 milijonov dinarjev. Skladno z družbenim proizvodom, vendar počasneje, pa bodo rasla tudi sredstva vseh oblik porabe. V Tržiču so načrtovali, da bi bila splošna poraba večja za 14 odstotkov, kar pomeni 31,3 milijona dinarjev, medtem ko so za skupno porabo name-nili 20 odstotkov več oziroma 254 milijonov dinarjev. Prispevna stopnja iz kosmatih osebnih dohodkov zaposlenih bi tako dosegla predvidoma 27,62 odstotka. Vendar pa republiška resolucija določa

nižji odstotek povečanja vseh oblik porabe; za skupno porabo samo 16 odstotkov, kar pomeni, da je vsakršno razširjanje programov interesnih skupnosti izključeno.

Omejena bodo tudi investicijska vlaganja, čeprav na tem področju tržiško gospodarstvo že tako zaostaja. Izvoz bo predvidoma večji za 10 odstotkov in uvoz za 13, vendar pa bo vrednostno še vedno precej skromnejši od uvoza. Razveseljivo je, da ima tržiško gospodarstvo že nekaj let kar se da ugodno bilanco zunanje trgovinske menjave.

Zanimiv je tudi podatek o stopnji rasti zaposlovanja. V osnutku občinske resolucije je zabeleženo 1,5-odstotno povečanje zaposlenih, in to ob predhodnem zagotavljanju minimalnih življenjskih pogojev za nove delavce, veliko vprašanje pa je, če bo varčevanje na vseh koncih to lahko zdržalo.

Predlagatelj resolucije torej v tem mesecu čaka še ogromno dela, saj postopek usklajevanja ne bo niti malo lahek. Popraviti bo treba tako-rekoč že dogovorjeno višino denarja za skupno in splošno porabo ter marsikatero postavko v planih temeljnih nosilcev planiranja.

H. Jelovčan

Višje oskrbnine v vrtcih

RADOVLJICA – Od novega leta naprej v enotah radovljiškega vzgojno varstvenega zavoda veljajo za 20 odstotkov višje cene mesečne oskrbnine. Ekonomska cena za enega otroka se je namreč zaradi podražitve hrane in materialnih stroškov dvignila od 1620 na 1950 dinarjev.

54 odstotkov od ekonomske cene bo krila skupnost otroškega varstva, 46 odstotkov pa starši na osnovi dohodkovne lestvice. Starši z dohodki do 1000 dinarjev na člana družine imajo otroke v vrtcih brezplačno, ostali pa so razporejeni glede na dohodek v sedem razredov. Najnižja oskrbnina po tej lestvici bo znašala 400, najvišja pa 1300 dinarjev.

Soglasje k zvišanju ekonomske cene v vzgojno varstvenem zavodu je na ponedeljkovi seji dal tudi izvršni svet skupščine občine Radovljica.

H. J.

nižji odstotek povečanja vseh oblik porabe; za skupno porabo samo 16 odstotkov, kar pomeni, da je vsakršno razširjanje programov interesnih skupnosti izključeno.

Omejena bodo tudi investicijska vlaganja, čeprav na tem področju tržiško gospodarstvo že tako zaostaja. Izvoz bo predvidoma večji za 10 odstotkov in uvoz za 13, vendar pa bo vrednostno še vedno precej skromnejši od uvoza. Razveseljivo je, da ima tržiško gospodarstvo že nekaj let kar se da ugodno bilanco zunanje trgovinske menjave.

Zanimiv je tudi podatek o stopnji rasti zaposlovanja. V osnutku občinske resolucije je zabeleženo 1,5-odstotno povečanje zaposlenih, in to ob predhodnem zagotavljanju minimalnih življenjskih pogojev za nove delavce, veliko vprašanje pa je, če bo varčevanje na vseh koncih to lahko zdržalo.

Predlagatelj resolucije torej v tem mesecu čaka še ogromno dela, saj postopek usklajevanja ne bo niti malo lahek. Popraviti bo treba tako-rekoč že dogovorjeno višino denarja za skupno in splošno porabo ter marsikatero postavko v planih temeljnih nosilcev planiranja.

H. Jelovčan

Gorenjska odloča
o letošnjih investicijah

Rešitev: izostrena merila

Članice gorenjske temeljne banke so za letos prijavile 426 investicij in 45 sovlaganj na osnovi združenega dela in sredstev, kar zneso skupaj 24.526 milijonov dinarjev – Banka naj bi investitorjem zagotovila 8.559 milijonov dinarjev posojil, od tega letos 2.645 milijonov dinarjev, kar krepko presega možnosti banke – Izostreni kriteriji edini lahko uskladijo potrebe z možnostmi

KRANJ – Temeljna banka Gorenjske je zbrala letošnje investicijske potrebe na Gorenjskem. Članice temeljne banke so prijavile 426 investicijskih programov, vrednih 24.061 milijonov dinarjev, in 45 sovlaganj na osnovi združenega dela in sredstev v skupni vrednosti 465 milijonov dinarjev. S posojili ali odkupom vrednostnih papirjev bi soudeležba banke znašala 8.559 milijonov dinarjev, za letošnje tranše posojil pa bi banka potrebovala 2.645 milijonov dinarjev! Posojila dosegajo 35 odstotkov predračunske vrednosti naložb, kar je veliko več od možnosti banke. Investitorji namenijo 94 odstotkov naložb v osnovna in 6 odstotkov v trajna obratna sredstva. Podatki banke govore, da so v kranjski občini prijavili 188 naložb in sovlaganj, v škofjeloški občini 101, v radovljiški občini 76, v jeseniški 47 in v trziški občini 44 naložb in sovlaganj. Še posebej izstopajo vlaganja v gradnjo elektrojeklarne v jeseniški Železarni in naložbe kranjske Iskre ter Save, ki predstavljajo kar 46 odstotkov vsega letošnjega gorenjskega investicijskega predračunskega zneska. 9 naložb presega vrednost 200 milijonov, 15 naložb pa 100 milijonov. Skupaj s tremi največjimi predstavljajo omenjene načrtovane investicije 64 odstotkov predračunske vrednosti vseh gorenjskih naložb, zanje pa bi morala banka odšteti 73 odstotkov bančnih posojil. Vsota se sicer zmanjša, saj savski program jeklene korda ni upoštevan v srednjeročni usmeritvi, gradnja jeseniške elektrojeklarne pa letos še ne bi terjala bančnega denarja. Med letošnjimi prijavljenimi investicijami je na prvem mestu industrija, sledijo pa trgovina, gostinstvo in turizem, promet in zveze, obrt in storitve, gradbeništvo, stanovanjska in komunalna dejavnost, finančne, tehnične in poslovne storitve, kmetijstvo itd. V industriji pa razumljivo prednjačita elektroindustrija in črna metalurgija.

Zelja po bančnem dinarju je veliko večja od možnosti gorenjske temeljne banke. Težko je investitorju odvzeti pričakovano bančno pomoč, vendar bo selektivna in izostrena politika banke ob upoštevanju mnenja družbenopolitične skupnosti edina rešitev. Strokovne službe banke so že opravile prvo selekcijo na osnovi stopnje pripravljenosti investicijske dokumentacije. Bančni strokovnjaki so ugotovili, da bi investicije, ki bi jih takoj lahko začeli uresničevati, terjale že letos 2.089 milijona dinarjev posojil. Kriterijev za upravičenost investicij so se lotili tudi po občinah in upoštevali kriterije banke ter prednosti iz občinskih družbenih planov. V prvem planu je tako ostalo 146 naložb in sovlaganj v skupni vrednosti 12.120 milijonov dinarjev, za katere bi morala banka prispevati skoraj 5.000 milijonov dinarjev, od tega že letos 1.433 milijona dinarjev.

Zbornični organi so takšno prednostno razvrstitev že obravnavali in menili, da je treba razen gospodarske upravičenosti investicij in razvojnih usmeritev občin upoštevati še vpliv investicij na povečevanje izvoza in produktivnosti, udeležbo investitorja, stopnjo zaposlovanja, razvojno in tehnično zahtevnost proizvodnje, modernost opreme in rok, kdaj bodo naložbe uresničene. K temu pa kaže dodati, da bo banka upoštevala tudi kriterije, kakšen dohodek na delavca prinaša investicija, kakšno akumulacijo in kakšen bo delež izvoza v poslovanju. Le tako bo mogoče uresničiti res vsestransko upravičene investicije, usklajene po občinah, na Gorenjskem in tudi v republiki, saj bančnega denarja ni na pretek.

J. Košnjek

NA DELOVNEM MESTU

Janko Gartner – kamnosek – monter

Pravkar z vso skrbnostjo polaga marmorne plošče ob vhodu v novo halo, ki je doslej največja pridobitev hotaveljskega Marmorja. Za doma se mora še posebej potruditi. Koliko zahtevnih naročnikov bo stopalo prav skozi ta vhod in prav na domači hiši se mora videti, da znajo svoje delo opravljati mojstrsko.

Janko Gartner, Klemenov s Srednjega Brda nad Hotavljami, je pri Marmorju že od vsega začetka. 25 let bo letos, odkar so začeli z odkrivalnimi deli »Pod rudo«, kot so rekli domačini temu koncu, kjer so že od nekdaj slutili dragocen kamen. In potem je bil pri tistih, ki so lomili stene, žagali kamen, ga ročno obdelovali v delavnici in potem polagali. Zdaj je že 15 let pri montaži. Tlak, stopnice, kamini, hišne obloge, notranje in zunanje, iz grobih, gladkih kamnov...

Kje vse ni delal?! Družbeni center v Bohinju so obdelali v rekordnem času, njihov marmor krasi novo Kazino na Bledu, hotel Eva na Rabu, Ljubljansko banko v Slovenj Gradcu, velenjsko Namo, ljubljanski Lek, nič koliko zdravstvenih domov, upravnih zgradb, trgovin, poslovnih centrov. Pravkar že delajo za kulturni center Ivana Cankarja v Ljubljani. 12 monterjev ima Marmor trenutno, kar je vsekakor premalo. V sezoni bi jih potrebovali najmanj še enkrat toliko. Vodja montažne skupine je Janko. Ne morejo in ne smejo gledati na ure. Tudi po 16 ur na dan delajo, če je treba. Zahtevno in težko delo je njihovo. Da se marmorna plošča lepo »uleže« je treba še vedno kaj pobrusiti, porazati, spolirati... Veliko potrpljenja in natančnosti je treba. Ne gre, da bi ta lepi kamen kar nametal, pa zabetoniral...

D. Dolenc

Ovčjereja spet išče mesto

Po trziških planinah se je lani paslo okrog 800 ovac – Ugodnosti združevanja v ovčarske skupnosti – Usmeritev radovljiške Almire utegne rejo drobnice napraviti še privlačnejšo

Tržič – V letih po zadnji svetovni vojni je, podobno kot drugod v Sloveniji, tudi v trziški občini, kjer je bila poprej zelo dobro razvita, ovčereja začela počasi usihati. Kmetijstvo je bilo tedaj na splošno malo cenjena gospodarska panoga, drobnica pa je še posebej postala nekaj manjvrednega, nedonosnega. In, kar je bilo še zlasti slabo, hribovske kmetije so propadale.

V zadnjem obdobju, ko razvoju kmetijstva posvečamo vedno večjo pozornost, tudi ovčereja spet pridobiva ugled. Planine so se namreč preveč zarasle, s tem pa so se skrčile prepotrebne kmetijske površine, za obdelovanje ali pašo goveda neprimerne, premalo kvalitetne ali prestrme, a kot nalašč za nezahtevno drobnico.

Analiza, ki so jo novembra lani pripravili v republiškem odboru za pospeševanje ovčereje, pove, da je bilo v tem času v Sloveniji okrog 8000 ovac. Štete so le tiste, ki jih organizirano redijo v ovčarskih skupnostih, sicer pa je število še

Voda še grozi

Kranj – Kranjski izvršni svet je obravnaval odstranjevanje posledic zadnjih poplav in visokih voda v kranjski občini. Poročala je območna vodna skupnost za Gorenjsko in ocenila, da so bile njene lanske zadolžitve skoraj v celoti uresničene. Največja pozornost je veljala dolini Kokre, kjer je voda lani povzročila največ škod. Odstranjevanja posledic, kar naj bi hkrati preprečilo tudi nove nevarnosti, so se skupno lotevali Republiška skupnost za ceste, Vodnogospodarsko podjetje Kranj in Podjetje za urejanje hudournikov iz Ljubljane. Najbolj kritično je bilo v Kokri ob sotočju Kokre in hodournega potoka Lobnica. Promet na cesti proti Jezerskemu poteka normalno. Najkritičnejša mesta so bila sanirana. Letos bo treba popraviti še razmajani most do kmetije Povšnar v Kokri. Republiška skupnost za ceste je prav tako na najbolj izpostavljenih mestih zgradila oporne in odbojne zidove, vodna skupnost pa je obrežja zavarovala tudi s skalami.

Izvršni svet je menil, da morajo vodarji tudi v prihodnje poročati o svojem delu in problemih, s katerimi se srečujejo. Letos pa je treba predvsem zavarovati kritična mesta, da v primerih visokih voda ne bo ponovno velike škode. Med prednostmi pa ostaja seveda most do Povšnarja ob sotočju Kokre in Lobnice.

-ik

nekoliko večje. Od tega jih je v trziški občini okrog 550, vseh skupaj 800, kar pomeni v primerjavi s tremi leti nazaj kar polovičen porast stalaža.

Trziški rejci so se povečini združili v ovčarske skupnosti, prek katerih lahko uveljavljajo nekatere ugodnosti. Vsak tako organiziran ali samostojen rejec z najmanj dvajsetglavim tropom namreč iz sklada živinorejsko-poslovne skupnosti dobi regres za nakup ali lastno prirejo ovac, seveda pa se mora obvezati, da bo njegova skupina vedno številčnejša. Ugodnost, ki jo razen tega prinaša članstvo v ovčarski skupnosti, je še organizirana skupna paša v gorah in s tem nižji stroški, medtem ko se je že pokazala tudi potreba po gradnji vsaj enega skupnega

hleva. Hlevskih dni je namreč v tej veji kmetijstva okrog 150. Čez leto je drobnica v gorah, od oktobra do prvega snega v nižinski paši, v dolini proti Ljubelju pa se razen tega odpirajo tudi možnosti za spomladansko pašo, kar bi rejo teh živali še bolj pocenilo.

Jezersko-solčavska pasma, ki prevladuje v drugih krajih Gorenjske, je kvalitetna tako zaradi mesa kot volne. Vendar pa je zaenkrat ovac še tako malo, da so jih Tržičani lani največ, okrog 200, prodali za plemenovječini kar znotraj občine. Približno toliko so jih namenili tudi za zakol. Zanimanja za volno zaenkrat še ni pokazal nihče, je pa za rejce zelo zanimiva usmeritev radovljiške Almire, ki proizvodnjo v naslednjem srednjeročnem obdobju načrtuje na podlagi domače surovine. S tem se odpirajo možnosti dodatnih regresov za pospeševanje ovčereje. Trziške planine bi lahko preživele okrog tisoč ovac; tako bi se število približalo tistemu izpred nekaj desetletij. Po drugi strani pa bi ta dejavnost kmetijstva postala tudi donosnejša.

H. Jelovčan

Jezersko-solčavska pasma ovac je zanimiva tako zaradi kvalitetnega mesa kot volne

SOZD
ALPETOUR

DO ELEKTRONSKI RAČUNALNIŠKI CENTER
Škofja Loka

objavlja na podlagi sklepa Komisije za delovna razmerja prosta dela in naloge

2 OPERATERJEV
PRI PRIPRAVLJALNEM STROJU I ALI II

Zahtevani pogoji: 2-letna administrativna šola ali osemletka, opravljen IBM test.

Za operaterja II se zahteva 2 leti ustreznih delovnih izkušenj.

Za kandidate, ki nimajo opravljen IBM test, bomo organizirali testiranje.

Delo je za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Poskusno delo traja 2 meseca. Delo je v dveh izmenah.

Pismene ponudbe z dokazili sprejema kadrovske oddelke v Škofji Loki, Titov trg 4 b, 15 dni po objavi.

O izidu bomo kandidate obvestili v 60 dneh po izteku prijavnega roka.

Skupščina občine Tržič

Svet delovne skupnosti upravnih organov
Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge

1. REFERENTA ZA GOSPODARSKO UPRAVNE ZADEVE
2. ADMINISTRATORJA V SEKRETARIATU OBČINSKE SKUPŠČINE
3. VODJE PISARNE IN EKONOMATA V ODDELKU ZA DRUŽBENO PLANIRANJE IN FINANCE

Pogoji:

Pod 1.: – višja šola pravne, upravne ali ekonomske smeri,
– dve leti delovnih izkušenj

Pod 2. in 3.:

– srednja upravno-administrativna šola
– eno leto delovnih izkušenj

Kandidati naj vložijo pismene prijave z dokazili o izobrazbi v 15 dneh od dneva objave komisiji za delovna razmerja pri svetu delovne skupnosti upravnih organov skupščine občine Tržič. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh od objave.

Oktet Jelovica praznuje svojo desetletnico

Nepozabni trenutki, ki jih da le pesem

Blizu pet sto nastopov so imeli v desetih letih. Kar računajte. Enega, celo dva na teden. Za nekatere, zlasti v tujini, so porabili tri, pet, deset dni. Prišeste še dve vaji na teden. Dejali boste, saj ti fantje ne poznajo prostega časa. Res ga ne. Dajejo ga petju, ki jih družijo. Veliko je samopovedovanja, njihove družine ga poznajo.

Skovali so prijateljstvo, neko spoštovanje, brez katerega ne bi šlo. Skupaj s Tozonom jih je devet. Sleherni ima kup obveznosti, v službi in doma. Nekateri imajo zelo odgovorno delo, povezano s službenimi potovanji. Če ne poznajo prepirov, napetosti, pa so imeli čisto težave, da so uskladili službene obveznosti.

Pa vendar imajo nekaj več. Polni so nepozabnih trenutkov, ki jih lahko daje le pesem. Lep je aplavz v dvorani. Toda pesem ima največjo moč, ko se spontano rodi. Vsrka te vase, podira meje med narodi. Tedaj občutijo, da je vredno peti.

Pred leti so z družinami skupaj letovali na Ugljanu. Domačini so jih vzeli za svoje. Vsak večer so skupaj prepevali. Dalmatinski melos jim je blizu, nekako ujeli so ga. Edina slovenska skupina so, ki se ji je uspelo celo dvakrat uvrstiti v finale Omiškega festivala, ki je vsakoletna izborna predstava dalmatinskih klap.

Zelo radi imajo koroško pesem. Koroškemu človeku pesem veliko

pomeni, trdno se je oklepa, da ne pozabi svojega porekla. Tesne stike imajo s Selami, znani župan Herman Velik je bil njihov velik prijatelj. Ničkoliko spontanah nastopov so imeli na Koroškem. Oktobrski izlet z Jelovškimi borci se je spremenil v veliko manifestacijo slovenstva. Pesem v gostilni se je razvila v prave koncerte, enako navdušeno so ji prisluhnili Nemci, Nizozemci, Švedci, ki so dopustovali tam. Spotoma so obiskali Kernjaka. Osebnost se še niso srečali z njim. Tako rekoč tujci, toda ko so zapeli njegove pesmi, so se v hipu poznali in Kernjakove solze so povedale vse.

Ogrodje okteta se v desetih letih ni spremenilo. Le še trije pevci so bili, torej skupaj enajst. Morda zgovoren dokaz, da je zasedba in umetniško vodstvo dobro. Tozona jim je lani »vzel« Sloveni oktet. Res, ne bo imel več toliko časa zanje, toda lahko jim bo prenesel nove izkušnje.

Ime okteta je ostalo. Še vedno se počutijo člani kolektiva, čeprav vsi ne delajo več v Jelovici. Zanje ima veliko posluha, brez Jelovice okteta ne bi bilo. Vselej popestrijo njihove proslave in prireditve. Prerasli so tovarniški, občinski in gorenjski okvir, ime Jelovice so ponesli daleč. Še moj droben utrinek. Ko smo pred leti letovali v Dalmaciji, so nas domačini prisrčno sprejeli, ko smo dejali, da prihajamo iz Škofje Loke: oktet Jelovica vendar poznamo.

JUBILEJNI KONCERT

Jutri, 12. januarja, ob 19. uri bo v osnovni šoli Petra Kavčiča v Podlubniku jubilejni koncert, ki ga je oktet Jelovica pripravil ob svoji 10-letnici. K nastopu je povabil svoje prve in najbližje pevške prijatelje. Koncert bo tako začel oktet Jelovica, nakar, se bodo predstavili: Briški oktet iz Goriških brd, oktet Javor iz Pivke, Sentjernejski oktet iz Sentjerneja, oktet Bratov Pirnat iz Domžal in Goriški oktet iz Sempeetra. Potem, ko bo oktet Jelovica še enkrat zapel, bodo vsi okteti skupaj zapeli tri pesmi.

V desetih letih so naštudirali raznih skladb za tri koncerte. Program sestavljajo pretežno slovenske narodne in umetne pesmi ter pesmi drugih slovenskih narodov – od Volge do Jadrana. Med slovenskimi prednjačijo koroške, med drugimi dalmatinske, makedonske in ruske. Spoznali so skladbe renesanse in kasnejših dob. Najbližji od avtorjev jim je Jakob Gallus-Petelin.

Med nastopi se najraje spominjajo srečanj s Slovenci v zamejstvu, nastopov med zdomci, festivala komunističnih partij v Barceloni, festivalov v Dalmaciji in prepevanja ob srečanju s tovarišem Titom v Dražgošah pred tremi leti.

Sodelujejo na srečanjih slovenskih oktetov, oktetov lesne industrije, občinski reviji pevskih zborov, pojejo v Sentjerneju, slišimo jih na radiu, posnela jih je televizija, obogatili so številna slavja, jubileje, praznike.

Pri ljubljanski radijski hiši so kmalu posneli malo ploščo, ki je bila prvenec v tovrstni produkciji. Uspešno jim je izdati samostojno LP ploščo z naslovom Zimski večer, na kateri so posnete njihove najbolj pogosto izvajane pesmi.

Skratka, poznamo njihovo pesem. M. Volčjak

Celovec – Lanskega decembra so koroški otroci dobili svojo prvo dvojezično slikanico. Nosi naslov Tinček ujame sonce – Tino fängt die Sonne ein. Tekste zanjo je napisala Marica Kulnik, ilustrirala pa jo je mlada koroška akademska slikarka Zorka Loiskandl-Weiss. Teksti so posem domači, koroški, in so bili pri slovenskem mladežu onkraj meje z navdušenjem sprejeti. Obe umetnici, tako Kulnikova kot Weissova, pa že razmišljata o novih drobnih knjižicah za otroke. Led je prebit. Toliko let smo bili to težko bitko za slovenski jezik v koroških solah, na najmlajše smo pa pri tem resnično pozabili. Saj je vendarle pri najmlajših treba najprej vzgajati ljubezen do materinega jezika! Knjižico sta založili Slovenska prosvetna zveza v Celovcu in založba Mladinska knjiga, ki je knjižico tudi natisnila. Pri Mladinski knjigi pa teko razgovori, da bi povečali izdaje teh dvojezičnih slikanic, saj bi prav prišle tudi našim otrokom, ki se v šoli uče nemščine. – Foto: D. Dolenc

Loški muzej bo delavno proslavil 40-letnico

Danes ob 9. uri se je začel prvi zbor delavcev gorenjskih muzejev, ki so ga vzpodbudile skupne naloge v prihodnjih petih letih, predvsem široko zastavljena politična akcija za organizacijo muzeja revulucije na Gorenjskem.

Ob 12. uri bo Loški muzej odprl dve novi zbirki: galerijo Šubicev, v kateri so razstavljena dela članov podobarske in slikarske rodbine Šubicev, in zbirko Poslikana meščanska keramika 16.–18. stoletja, v kateri je razstavljeno gradivo, ki je bilo odkopano v Škofji Loki leta 1972 pri odkrivanju Komuna ter pri izkopu Poljanskih vrat.

Ob 16. uri bo slavnostna seja razširjenega zbora delavcev Loškega muzeja in izvršnega odbora Muzejskega društva Škofja Loka, na kateri bodo poleg priznanj muzejskega društva za dolgoletno delo podelili letošnje Valvazorjeve nagrade, ki

jih podeljuje Skupnost muzejev Slovenije za večje dosežke na področju muzealstva. Tokrat bosta nagradi prejeli Loški muzej in Muzejsko društvo Škofja Loka. V kulturnem programu slavnostne seje bo nastopil Komorni pevski zbor Loka.

Danes v muzeju posluje posebna pošta s priložnostnim žigom, Škofjeloško filatelistično društvo pa je pripravilo posebne ovojnice.

Perkove grafike v tovarniški jedilnici

ANDREJ PERKO razstavlja v jedilnici loških tovarnih hladilnikov devet grafik, od katerih je treba zapisati nekaj misli. Najprej to, da se je jedilnica že pojavljala kot likovno razstavišče, ki pa je zaradi nerazumljivih vzrokov prenehalo delovati, da pa prav s to razstavo morda nakazuje upanje za nadaljevanje že uspostavljene a prekinjene tradicije razstavljanja likovnih del.

Devet grafik Andreja Perka nam razgrinja nekako tudi štiriletno obdobje likovnega snovanja od najstarejših grafik »Pročelja« iz leta 1976 do dveh najnovejših krajin iz letošnjega leta. Zanimiv pa je grafikov odmik od motivov, ki so bili obdelani bolj v detajlu, do sedanjih, ki obravnavajo krajino v širšem pomenu. Nekaj krajskih motivov je naredil tudi preje v stilizirani maniri in v rdeči tonski obravnavi. Zato sta toliko mikavnejši novi krajinji in zeleni tonski obravnavi in v zanimivem odmiku od prvotne stilizacije. Perko prehaja torej od stilizacije krajine v obravnavanje drugačne likovne problematike, ko lahko govorimo o novih prijemih v smislu prevrednotenja v naravi danega motiva. To ni več stilizacija, ki izvira iz tako ali drugače rezanega linoleja ampak je podrejena volji ustvarjalca, ki hoče iz motiva iztisniti nekaj več, kot zgolj lepo podobico. Tako lahko, ob tej Perkovi razstavi linorezov ugotovimo pravilno zastavljeno pot, ki jo nakazujejo prav dve krajinji v zelenem. ANDREJ PAVLOVEC

Današnji sestav okteta Jelovica (od leve proti desni): Avgust Jamnik, Zdravko Ogris, Leon Marolt, Marjan Kovač, Franc Jenko, Ciril Pleško, Simon Križaj in Anton Blaznik. Umetniški vodja okteta je Tomaž Tozon.

Kulturni koledar

Kranj – Danes ob 18. uri bodo v galerijskih prostorih Prešernove hiše v Kranju odprli razstavo **Sodobna jugoslovanska grafika I.** ki jo je posredovala Jugoslovanska galerija reprodukcij umetniških del v Beogradu. Ob 18.30 se bo v galeriji Mestne hiše v Kranju predstavil izbor obarvne fotografije **Miroslav Zdovec.**

Jesenice – Amatersko gledališče Tone Čufar bo danes gostovalo v Sentjacobskem gledališču v Ljubljani, kjer bo ob 19.30 uprizorilo komedijo **Zakonski vrtiljak** Leslia Stevensa. V soboto, 12. januarja, ob 19. uri bo s predstavo gostovalo v Gorjah. V nedeljo, 13. januarja, bo komedijo ponovilo doma ob 16. uri za izven.

Celovec – V soboto, 12. januarja, se bo ob 20. uri v Delavski zbornici v Celovcu začel **29. Slovenski ples**, ki ga pripravlja Slovenska prosvetna zveza in vselej združijo Slovence iz Podjune, Roža in Zilje.

Gorenja vas – V avli osnovne šole Ivana Tavčarja je odprta razstava likovnih del članov skupine pri zvezi kulturnih organizacij Škofja Loka. Sobotna otvoritev je bila združena s koncertom Gorenjevaškega okteta.

Kranj – V Prešernovem gledališču bo **Branko Miklavc** svojega »Verigarja« uprizoril še danes ob 19.30 za red petek in jutri, 12. januarja, prav tako ob 19.30 za red sobota.

Lutkovno gledališče je pripravilo premiero lutkovne igre »Potepuh«, ki bo danes ob 18. uri v koncertni dvorani Delavskega doma. Cveto Sever je predstavo pripravil po motivu pravljice Potepuh in nočna lutka, ki jo je napisala Svetlana Makarovič. Poleg nje so mu pomagali številni prijatelji lutkovnega gledališča.

Ljubljana – V prostorih Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani je odprta razstava **Slovenska ljudska umetnost**, izčrpen prikaz najbolj množične umetnosti, ki je tvorila sestavni del življenja našega kmeta. Prek 500 značilnih predmetov priča o času in prostoru ter oblikovni zavesti in ustvarjalni moči kmečkega prebivalstva. Zelo zanimiva razstava bo odprta do konca maja.

Nova Gorica – Jutri se bo začelo **Goriško srečanje mladih odrov**, ki bo že deveto leto združilo male in eksperimentalne predstave slovenskega, jugoslovanskega in v zadnjih letih tudi evropskega gledališkega prostora. 17. januarja se bo v nizu predstav s Kozakovo Afero predstavilo tudi Prešernovo gledališče iz Kranja.

Šenčur – Člani kulturno-umetniškega društva iz Predoselj so z letošnjo uprizoritvijo komedije Ivana Nestrova »Lumpacij Vagabund« ali »Zanikrna trojica« na domačem odru doživeli izjemno prisrčen sprejem. Jutri, 12. januarja, bodo ob 19. uri nastopili na odru šenčurskega kulturnega doma, prihodnjo soboto pa v zadrudnem domu na Kokrici.

Radovljica – Danes ob 17. uri bodo v graščinski dvorani na Linhartovem trgu odprli razstavo **Gradivo za revitalizacijski načrt starega mestnega jedra Radovljice**. Odprta bo do 25. januarja.

Škofja Loka – v knjižnici Ivana Tavčarja je odprta razstava **rish Petra Jovanoviča**.

Branko Miklavc prvi začel z monodramami

V Prešernovem gledališču v Kranju teče četrta abonmajska predstava letošnje sezone. V uprizoritvijo svojega besedila »Verigar« gostuje **Branko Miklavc**. Občinstvu ga ni treba posebej predstavljati, saj je že večkrat stal na kranjskih odskih deskah. Kljub temu smo se odločili za kratek razgovor.

»Branko, začetek vaše igralske kariere?«

»Na odru smo vadili prizor s Kadicem iz Cankarjeve komedije »Za narodov blagor«. Na hodniku sem skrit preizkušal, kako bi sam odigral prizor. Režiser Stupica je prišel mimo in odločil: Kadicva boš igral ti! Naj ti tisti tam izroči tekst! Z odhodom obeh velikih režiserjev se je končal najlepši oziroma edini lepi čas mojega življenja v Drami. Pozneje sem bil povabljen v Jugoslovansko dramsko gledališče v Beograd. Mogoče sem bil bedak, ker nisem šel, ali pa ne?«

»Verjetno ste bili med prvimi Slovenci, ki so začeli uprizorjati danes zelo popularne monodrame?«

»Gotovo sem bil prvi Slovenec, ki je napisal in igral monoigro, verjetno pa sploh prvi Jugoslovian – tako so vsaj pisali jugoslovanski časopisi. Verjetno pa sem tudi prvi pri nas izvajal pantomime. Prvo že leta 1948. Uprizoril sem Pomarančnika – zvezdnika, Pomarančnikov jubilej, Pomarančnikovo smrt, Uro pri Ivanu Levarju in sedaj Verigarja.«

»Pomarančnik – to ste v nekem smislu vi, kdo je še Pomarančnik?«

»Pomarančnikov predhodnik je Curlo. »Curliada« je filmska pantomima, napisana leta 1948. To je tragična zgodba o poglavarju, ki uniči svojo državo in sebe. V značaju Curla je precej mene in Mussolinija. Čudna kombinacija, kaj ne? Pa še koga iz zgodovine in sedanjosti.«

»Kaj vam pomeni monodrama oziroma monoigra?«

»V zadnjem času kritiki in teatrologi dvomijo v smiselnost gledališča monodrame – trdijo, da je gledališče možno samo z dvema osebama na odru. Dialog pa je možen, če je na odru tudi ena sama oseba, s svojo lastno naravo in mislijo, s konfliktom v sebi. Je eno samo pravilo: igra mora prizadeti gledajočega, se ga dotakniti, ga vznemiriti...«

Hotelsko turistično podjetje Bled
n. sol. o. TOZD HOTEL JELOVICA BLED b. o.

objavlja prosta dela in naloge

1. VODJE HOTELSKO-RECEPCIJSKE SLUŽBE

- Pogoj: – višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske ali gostinsko turistične smeri,
– 5 let prakse pri vodenju hotelsko-recepcijske službe,
– pogovorno znanje treh tujih jezikov (nemški, angleški, italijanski ali francoski)

2. VODJE KUHARSKE SLUŽBE

- Pogoj: – visoka KV kuhar,
– 5 let prakse kot vodja izmene v TOZD ali kuhinje v hotelu – B kategorije.

Pismene prijave z dokazili o strokovnosti sprejema komisija za delovna razmerja TOZD Hotel Jelovica, Bled, C. svobođe 5, 15 dni po objavi.

JEZERSKO V PRIHODNIH PETIH LETIH

Dinar naj se tudi vrača

Zadnja seja izvršnega sveta kranjske občinske skupščine skupaj s predstavniki krajevne skupnosti opozorila na že leta stare težave obmejne krajevne skupnosti in nakazala smeri razvoja skupnosti - Sredstva, ki jih ustvarjajo Jezerjani drugje ali so plod naravnega bogastva tega kraja, naj se tudi vračajo - Modernjša cesta velika pridobitev - Konkretne zadolžitve in sklepi glede urbanizma

Jezerko - Prihodnji srednje-ročni plan krajevne skupnosti Jezerko je bila osrednja točka pogovora članov kranjskega izvršnega sveta v tej obmejni krajevni skupnosti, ki ima številne značilnosti manj razvite skupnosti. Njena problematika je tako pereča, da se je izvršni svet sestel na kraju samem, kar naj bi bila v prihodnje ob takšnih primerih stalna praksa.

Jezerjani so na skupnem sestanku nanizali probleme, od katerih jih je večina starejšega datuma. Le o cesti tokrat ni bilo govora, saj je leta od lani dalje modernjša in to je nedvomno največja pridobitev Jezerškega v zadnjih letih. Vendar pa

ostajajo drugi, nič manjši problemi. Kraji omenjajo urbanizem, kjer je veliko odvisno od njih samih, odhajanje ljudi (kraj je zadnjih deset let manjši za 100 ljudi) in opuščanje kmetij, od katerih jih je »čistih« š 17, povprečna starost gospodarjev pa presega 65 let. Kmetijstvo ne dosega razcveta, še manj pa kmečki turizem, čeprav ima 20 domačij možnosti za oddajanje sob, seveda ob precejšnjih vlaganjih. Naravne danosti in sedanje turistične zmogljivosti je treba bolj izkoristiti, veliko več drugje in s pomočjo Jezerjanov in jezerškega naravnega bogastva ustvarjenega denarja pa se mora vračati v kraj. 150 ljudi se

dnevno vozi v Kranj in druge kraje. Jezerški gozdovi pa so še vedno »zeleno zlato« v pravem pomenu besede. Le 10 odstotkov Jezerjanov še živi od gozda, 30 ljudi od gostinstva in turizma in le 8 odstotkov od kmetijstva. Zdravstveni turizem še ni izkoriščen, seveda pa tudi nihče od 680 prebivalcev ne sme biti nezainteresiran za razvoj svojega kraja. Izredna družbena škoda bi bila, če bi se Jezerko kot obmejni kraj še naprej praznil!

Pripravljenost pomagati

Oddelek za planiranje in analize kranjske skupščine je soočil razvojne smernice krajevne skupnosti in smernice temeljnih organizacij ter interesnih skupnosti. Z nekaterimi od njih so se Jezerjani že pogovarjali. Central Kranj, temeljna organizacija Gostinstvo, načrtuje v prihodnjem srednjeročnem obdobju na Jezerkem gradnjo hotela, vendar je načrt odvisen od ustvarjenega dohodka, združevanja sredstev in posojil. Živila na Jezerkem ne predvidevajo gradenj in adaptacij, več pa je o Jezerkem govora v planskih dokumentih Kmetijskoživilskega kombinata, Gorenjske kmetijske zadruge, kmetijskozemljiške skupnosti ter Živinorejskoveterinarskega zavoda. Dosedanje razprave so pokazale, da bi kazalo na Jezerkem razvijati kmetije, usposobljene za rejo plemenskih telic in pitancev ter proizvodnjo mleka, vendar v glavnem za potrebe kraja. Rejem je treba zagotoviti telice in jim nuditi strokovno pomoč, kar je razen KZK naloga pospeševalne službe, zadrage, zavoda in hranilnokreditne službe. Uresničljiva je tudi zamisel o gradnji skupnega hleva za vzrejo plemenskih telic. Kmetijskozemljiška skupnost bo pospeševala pašništvo in ovčjerejo, hkrati pa si prizadevala za regresiranje umetnih gnojil in vzpodbujala urejanje pašnikov in skrb za neobdelano zemljo.

Velikega pomena za Jezerko je dejavnost Gozdnega gospodarstva Kranj in njegovih temeljnih organizacij. Ne gre le za izkoriščanje gozdnega bogastva in za gradnjo ter vzdrževanje gozdnih cest, ampak Jezerjani največ pričakujejo od sovlaganja v razvoj kraja, kmetijstva in turizma. Že sedaj kaže razmišljati o usodi vlečnice. Leta 1983 preteče dovoljenje za obratovanje. O nadaljnji usodi vlečnice bo treba več

dogovarjanja in sodelovanja, saj bi bila škoda, da bi se kolesa vlečnice prenehala vrteti.

Bolečega jezerškega problema se namerava lotiti kulturna skupnost: razpadajočega Korotana. Ob tem pa bi kazalo razreševati vprašanja lastništva in pravice uporabe. Tudi telesnokulturna skupnost namerava v prihodnjih petih letih dograjevati športne in rekreacijske naprave, uporabne za domače športnike kakor tudi za turiste. Območna vodna skupnost bo nadaljevala z urejanjem Jezerne in sanirala erozijsko žarišče pod Anclovo kočno, kar že ogroža Planšarsko jezero in tudi strugo Jezerne.

Veliko pa je pri razvoju Jezerškega odvisno od združevanja sredstev v občini za krajevne skupnosti. Treba se bo dogovoriti za višino in načine zbiranja sredstev ter se odločiti, komu dati več in po kakšnem ključu. Skupnosti, kakršna je Jezerška, bi morala imeti prednost.

Pobuda za mirno rešitev

Zazidalni načrt Jezerškega je bil dolgo problem kraja. V začetku leta 1977 je bil urbanistični dokument sprejet, prav tako pa je bila v krajevni skupnosti ustanovljena enota stanovanjske zadrage. Ker je pretežni del gradbenega zemljišča, to velja še posebej za južni del, v družbeni lasti, naj bi zasebna

zemljišča pridobili s pogodbami ne z odlokom o razlastitvi. Vendar se je pri tem zataknilo. Krajevna skupnost in stanovanjska zadruga sta skušala leta 1978 skleniti pogodbo o prodaji zemljišča z lastno koma, vendar je sporen potek cesi znotraj zazidalnega kompleksa. Omera in parcelacija zato nista bili mogoči. Šest graditeljev se je želelo vključiti, vendar so zaradi zapletov od gradnje odstopili. Na zadnji se izvršnega sveta na Jezerkem so sklenili, da je treba do 15. februarja zadevo urediti na miren način. Če ne bo mogoče, bo nujen odlok skupščine.

Brez sodelovanja ne bo šlo

Načrti so torej za Jezerko obdavn, vendar brez sodelovanja vsi ne bo veliko sadov. Prav tako akcijo ne kaže odlašati. Posamezni člani izvršnega sveta so bili za dolžni, da skupaj s kraji načrt sodelovanje s Centralom, Gozdnim gospodarstvom, Kmetijskoživilskim kombinatom, interesnimi skupnostmi, kmetijskimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi, ki lahko nasveti in še bolj s sredstvi pomagajo k razvoju obmejne krajevne skupnosti v kranjski občini. Po splošnem razpoloženju sodijo volje za delo in sodelovanje manjka.

J. Košnjek

Ravne v novi podobi

Tržič - Pred dnevi se je na Ravnah sestel odbor za pripravo srednjeročnega načrta krajevne skupnosti. Sestanka so se udeležili tudi predstavniki sveta krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij ter občinske samoupravne stanovanjske in komunalne skupnosti.

Beseda je tekla o smernicah za naslednje plansko obdobje, ki so jih na Ravnah izdelali na podlagi stvarnega stanja in možnosti. Posebno pozornost so namenili novemu zazidalnemu načrtu, ki naj bi ga začeli uresničevati že v prihodnjem letu. Na predvideni lokaciji za usmerjeno blokovno gradnjo bo potrebno odstraniti nekatere stare objekte, da bodo lahko zgradili štiri stanovanjske bloke, v katerih bo po prvi varianti 72, po drugi pa 76 stanovanj.

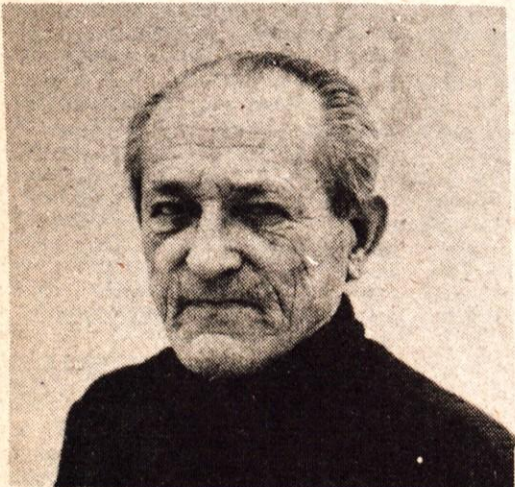
Dva bloka načrtujejo severno od Mošenika, dva pa v okolici trgovine. Razen tega bodo z odstranitvijo provizorijev in drvarnic lahko pridobili sto parkirnih prostorov, glede na potrebe pa bi se dalo zgraditi tudi 30 do 40 garaž.

O načinu gradnje še razmišljajo. Najprej bo seveda treba zemljišče komunalno urediti, v primeru postopne gradnje pa se bodo morali odločiti, kje načrtovati skupno toplarno.

Razprave o novem zazidalnem načrtu bodo razen v krajevni skupnosti potrebne tudi v združenem delu, predvsem v tistih organizacijah, ki bi bile pripravljene odkupiti stanovanja oziroma tistih, katerih delavci so imetniki stanovanjskih pravic v sedanjih starih in dotrajanih stanovanjih.

J. Kopic

MI PA NISMO SE UKLONILI

Drago Vraničar-Fedja

Ne da se skriti, da je tu doli ob Sori doma strasten lovec. Za vse robove in zobe divjih prašičev, ki jih je že potolkel Drago Vraničar, prav gotovo ni bilo prostora. Le najlepše primerke je razobesil po veži in dnevni sobi, ki je postala prava lovska soba. Celu bel vezen prtček na mizi z jeleni in zelenimi vejicami priča o tem. Tu je tudi njegova najlepša in največja trofej, medvedova koža; medveda je pihnil tam nekje v Prokletijah. Za puškarka se je izučil pred vojno. Od puškarka do lovca pa ni niti cel korak ...

Bil je eden tistih mladih fantov, ki ga je druga svetovna vojna zatekla pri vojaki. 1. marca 1941 so ga vpoklicali v redno jugoslovansko vojsko v Bosanski Petrovac, k aviomehanikom. Kmalu za Beogradom pa so Nemci zombardirali tudi njihov aerodrom. Ko so jih potem oficirji postrojili in zbrane vojake vprašali, kdo bi se šel boriti proti Nemcem, so le štirje Slovenci stopili naprej. Drago je bil med njimi ...

Razpuščeni so bili in umikali so se proti Zagrebu. Pri Hrvatski Dubici so jih zajeli Nemci, strpali v kasarno kraljice Marije v Zagrebu in Drago je videl, kako kamion za kamionom, polni vojakov, vozijo v taborišča. Drago in Razinger z Jesenic sta neke noči pobegnila ...

Doma v Škofji Loki se je moral javiti oblastem. Ker je bil puškar in je že pred vojno montiral mitraljeze na Rupnikovi obrambni liniji v škofjeloških hribih, so mu zaupali nekega žarišče vojnega plena. Tam, kjer je danes zidovica, so imeli Nemci bazo za

zbiranje starega orožja, ki so ga zaplenili v okupiranih deželah, na Čehoslovaškem, Poljskem, pa tudi v Jugoslaviji. Na vagono orožja je bilo. Draga so postavili za vodjo delavnice in tu je popravljal in kompletiral orožje, da so ga potem Nemci pošiljali naprej na fronto. Še predno je zvedel za OF, je imel doma pod zajetnikom že šest pušk in precej streliva. Bral je knjigo Zeleni kader, o Slovencih, ki se niso hoteli več boriti skupaj z Avstriji v prvi svetovni vojni ... To bo ravno nekaj takega, si je mislil.

Prve dni maja 1941 sta prišla k njemu brat Ivo in Sveto Kobal. Oba sta bila že Skojevca. Takoj je bil pripravljen sodelovati. Naročila sta mu, naj sabotira, naj uniči čim več orožja, kolikor se pa le da, naj ga znosi ven. Prve puške je odnesel v vrečah z oblanci, strelivo je pa skrival pod smeti, ki jih je metal na smetišče čez progo. Zvečer je prihajal ponj.

Ko je prvič šel na sestanek, sredi maja 1941 je bilo, so se dogovorili, kako bo spravljalo orožje iz delavnice. Puške je spuščal čez ograjo, ko je šla straža naprej. Za ograjo so čakali skriti aktivisti, ki so jih takoj odnesli. Tako je tisto poletje oddal 35 pušk, 10 pištol, 6 mitraljezov in okrog 60.000 kosov streliva. Za prehodno skrivališče so uporabili šesto znamenje križvegega pota, ki vodi iz Puštala v Hribe. Na zadnji strani kapelice so odklopili opeko in dali v odprtino orožje. Od tu ga je Kavčičev Peter nosil naprej v bunker v Gabrovo.

Septembra je prišel v njegovo delavnico Vinko Majcen. Tipala sta drug drugega, koliko si lahko zaupata. Potem sta le ugovarjala, da sta enih misli. Od odbora OF mesta Škofja Loka je Drago dobil nalogo, da v delo vključi Majcna. Vižintina in Jožeta Zupanca. Zbirali so orožje, denar in vse po vezah oddajali naprej.

Drago je slutil, da bo enkrat le postal preveč sumljiv. Ves čas je imel v kotu pri mizi pripravljeno zbrojevko in tri polne šaržerje streliva. Za vsak slučaj.

»Hände hoch!« je nekega dne zavpil pri oknu gestapovec Jaffer in meril vanj s pištolo. Ni mogel več seči po zbrojevko. Pa se je zasmejal oni. Le pištolo je prinesel popraviti

Vendar je Drago vedel, da ga imajo na sumu. Čez nekaj dni je imel doma preiskavo. Vse so pregledali. Celu sol in poper so strelji iz kozarcev. Pa je imel tedaj dve puški in omari. Niso ju našli. Vendar, moral se je umakniti.

8. decembra 1941 je skupaj z Ivanom Mačkom, kurjačem v Šesirju in Francom Dagarinom iz Puštala šel v partizane. Pri Polževem Francetu na Osolinju je bila kurirska veza.

Zaradi dogodkov, ki so takrat pretresali Škofjo Loko in obe dolini - med drugim je bil tudi napad na škofjeloške zapore - je v Cankarjev bataljon prišel šele 18. decembra. Dagarin se je med tem premislil in šel domov.

Komandant Gregorič ga je postavil za orožarja Cankarjevega bataljona. Orožar je bil tudi v Dražgošah. Zagar in Gregorič sta mu vroče naročila, naj najbolj pazi na strojnico. Pa je bilo hudo. Partizanski mitraljezi so bili namazani z navadnim oljem, ki se kmalu strdi in v hudem mrazu tudi zmrzne. Glicerina pa ni bilo. Hodil je po položajih in pregledoval orožje, ponoči popravljal. Mitraljeze je pred bitko segrel nad plamenčkom v svoji delavnici in mitraljezci so z njimi spet hiteli na položaje ...

Po Dražgošah se je Cankarjev bataljon razformiral in Fedja je bil dodeljen Loški četni, spomladi 1942 pa prestavljen v Poljanski bataljon. Od tu pa je šel za terenca: od Krizne gore do Medvod je bil njegov delokrog. Organiziral je odbore OF in gospodarske komisije. Kasneje je pa dobil nalogo Gorenjskega odreda, naj na tem območju organizira puškarsko delavnico. Zbral je zanesljive ljudi in jeseni 1942 so na Gostečah naredili bunker. Dva metra zemlje je bilo zgoraj, iz bunkerja pa so speljali 50 metrov dolg rov, da bi lahko ušli, če bi jih Nemci presenetili. Zgodilo se je, da so Nemci prišli do samega bunkerja, hodili so po njem, pa ga niso odkrili. Tu so popravljali orožje, vmes pa je Fedja imel tudi terenske naloge.

»Februarja 1943 sem moral na vezo v Modvode. Tam, kjer so ob betonski cesti proti Ljubljani stali leseni stolpi za geometre, smo imeli zbirališče. Ko sem se vračal, je bila že noč in moral sem nesti pošto v Zminec v Gubčev bataljon. Prišel sem za vodo, od Lipce. Sneg je bil in mraz. Najmanj 15 stopinj je moralo biti mraz. Stopim na suški most in ko sem na sredi, zavpije pred menoj: »Halt!« Hočem nazaj, ko tu spet: »Halt!« V trenutku, ko vidim, da nikamor ne morem, se zavijim na ograjo, odrinem in skočim v vodo. Streljala sta za mano kot nora. Pa me ni zadelo. Kakšnih 150 metrov niže sem zlezal iz vode in v hosti pri Šmončku dobil za preobleči. Zdej sem šel za krajem in čez Bodovlje v Zminec. Kurir me je še čakal ...»

»Še huje pa je bilo 1944., ko smo mobilizirali v Retečah. Z Vinkom Hafnerjem-Slavkom sva bila skupaj. Nisva pa vedela, da istočasno tudi odred tu mobilizira. Na postaji sva vprašala Kebrla, če je koga videl. Pa je rekel, da je ta večer kar miren. Toda Nemci so že ležali za progo. Nič hudega sluteč sva šla do tiste hiše

in vstopila. Isti trenutek se je vsul za nam refal. Bila sva v klesčah: zunaj Nemci, v oknih pa povsod kovane mreže. Mala deklica, ki se je motala pred nama, se je spomnila, da je na frčdi še eno okno prosto. Ko je ugazala ena od raket, sem skočil skozi to okno na vrt. Za mano je skočil Vinko. Potem sva poglana. Nisva pa videla ograje. Zaletela se se vanjo. Vrlo naju je nazaj. Potem se skočila čez, stekla do Tilha, se ulegla za gramozu in streljala na Nemce. V tistem zaslišva Blaža, ko je zavpil: Bataljon jurist! Nemci so bežali proti Medvodam, mi pa mobilizirali za njimi ...»

Ali pa takrat, ko so ga Nemci že držali v vrat in ga je rešila samo izredna prisebnost pa tudi njegova levica. Levičar je namreč po so ga zgrabili za desnico, je on udaril levico, v kateri je že imel svojega Steierja ...

Težak teren je bil. Večina ravnica in polje ... V puškarski delavnici v bunkerju jih je bil sedem. Tu so bili varni. Vse do zime 1944. sta dva od njih pobegnila k belim. To je neki Špenko iz Domžal, bivši jugoslovanski žandar in Avgust Založnik, strugar v prednici, doma blizu Medvod. Zdej se je resnično bati izdaje in orožarsko delavnico morali nemudoma prestaviti. Šli so v Marčev vrh, kjer so dobili prostor pri kmu Demšarju. Vendar bunker v Gostečah vse ni bil izdan.

»Pred zadnjo ofenzivo smo se umaknili Demšarja v bližnji bunker. Ko se je ofenziva začela, smo se poskusili spustiti v bitko skozi z Loškim odredom, pa smo bili odredu Potuhnilo smo se v dolinici pod vasi Naenktr zagledamo Nemce in Demšarja, jih vodi. Prav proti nam so šli. Slišal sem nemško komando za počitek. In potem so ugledal vojaka, ki je šel proti nam s pištolo. Videl me je. Iz oči v oči sva se gledala. Od je hlače in naredil svoje ... Pes ga je dvlekel proti nam, toda vojak ga je ml »Ruhe, Rolf!« Potem je potegnil psa za se kot bi ne bilo nič in šli so naprej ...»

Pozneje nam je Demšar pripovedoval, da bil prepričan, da tu doli ni nobenega na. Prav zato jih je sem pripeljal. Pa smo le in srečo!«

Pa so bili tudi lepi trenutki zanj. Kot 1. februarja 1945, v Javorjah, ko mu komandant Blaž Ostrovhar pred celim odredom pripel na prvi medaljo za hrabrost. Medalji za hrabrost, medalji dela III in v bratstva in edinstva ter spomenici 1941 se pridružilo te dni še visoko odlikovanje predsednika republike Tita.

D. Dolen

V prihodnjem srednjeročnem obdobju bodo zgradili obvoznico in tako rešili prometni zamašek v gornjem delu Železnikov. — Foto: F. Perdan

Največji uspeh je prav gotovo izgradnja skupne toplarne v Alpesu, ki ogreva vse družbene objekte v Železnikih in je narejena tako, da bodo v naslednjem srednjeročnem obdobju ali v naslednjih desetih letih lahko s toplo vodo iz Alplesa ogrevali vse mesto. Toplarna je tudi izreden tehnološki dosežek, saj v njej namesto klasičnega kuriva kurijo mešanico lesnih odpadkov in mazuta in tako pomembno prispevajo k zmanjšanju porabi energijskih goriv, hkrati pa mesto rešujejo pred odpadki. S skupno toplarno bodo odpravili tudi zasebna kurišča in tako izboljšali zrak.

Lani so uresnili program izgradnje in obnove cest v krajevni skupnosti in sicer sta bili zgrajeni in asfaltirani cesti proti Martinj vrhu in Podlonku. Za letos jim je ostala še ureditev ceste skozi Otoke in od Studena do Češnjice. Uredili so cesto v Dašnjico — to je v novo stanovanjsko naselje v Železnikih. Obnovljena je bila javna razsvetljava v Studenem in razširjeno pokopališče v Zalem logu. Poleg tega so opravili še vrsto drugih manjših del. Kljub zagnanosti in velikim uspehom ostaja še precej problemov. Kot glavnega omenjajo izredno slabe prostore za pošto in slabo telefonsko

Zaradi neprimernih prostorov pošta le težko zadovoljuje potrebe krajanov. — Foto: F. Perdan

Železniki praznujejo Dovolj dela za naslednjo petletko

Hkrati z občino Škofja Loka praznuje 9. januarja tudi krajevna skupnost Železniki in sicer v spomin na dražgoško bitko in množični odhod Železnikarjev v partizane leta 1943. Tudi letošnji praznik so dočakali z velikimi delovnimi zmagami, za katere združujejo denar in delo krajanji in delovne organizacije.

planira vrsto investicij. Med pomembnejše sodi gradnja hotela, ki ga bodo zgradili med plavalnim bazenom in blagovnico. Hotel z restavracijo je nujno potreben, saj je gostinstvo v Selški dolini skoraj na tleh, bližina Dražgoš in Soriške planine pa zahtevata solidnejšo ponudbo. Druga akcija je izgradnja telefonske mreže in vodovoda. Obnoviti bo potrebno električno omrežje v zgornjem delu Železnikov in toplotno omrežje vsaj do Dašnjice. Kanalizacija pa naj bi dobila skupni vod od Tehtnice do čistilne naprave.

V Železnikih tudi menijo, da bo potrebno v prihodnjih letih več narediti za poživitev kulture v mestu, predvsem pa po vaseh. Seveda je to povezano z ureditvijo kulturnih domov oziroma starih šol. V Železnikih naj bi povečali muzej.

V načrtu za prihodnjih pet let je tudi izgradnja obvoznice v gornjem delu Železnikov in na Studenem.

omrežje. Vsaj vsaka vas v krajevni skupnosti naj bi dobila telefon. Tako so zapisali že v program za sedanje srednjeročno obdobje, vendar vse kaže, da bodo morali izgradnjo prenesti v naslednjo petletko. Izgradnja pa je nujnost, saj je omrežje zelo slabo. Problem so tudi veze proti Škofji Loki, saj imajo celo delovni kolektivi težave pri dogovarjanju s pomočjo telefona. Sedaj telefona nimajo celotna naselja Kres, Dašnjica, spodnji del Češnjice, da o hribovskih vaseh niti ne govorimo.

Pošta v Železnikih pa dela le v enem prostoru, ki je popolnoma neprimeren.

Nič manjši problem ni vodovod. Čeprav so ob izgradnji sedanjega vodovoda načrtovali, da bo lahko kril potrebe najmanj do leta 1985, se že dogaja, da so pipe po več ur suhe. Zato že načrtujejo zajetje potoka Plensaka pod Rativcem. Ker pa tako velika investicija zahteva nekaj priprav, bodo že letos zajezili studenec Kamnico nad Železniki in tako takoj odpravili problem pomanjkanja vode.

Tretje važno vprašanje je stanovanjska gradnja in to predvsem zasebna. Ta bi morala sedaj pospešeno teči prek stanovanjske zadrage Sora in sicer naj bi že spomladi začeli graditi hiše v Dašnjici. Zazidalni načrt je sprejet, treba je rešiti zemljiško-pravne zadeve. Vendar pa je s pozidavo Dašnjice rešen le problem gradnje v Železnikih, po drugih

vaseh krajevne skupnosti in Selške doline pa so razmere še zmerom enake. Niso narejeni, že za lani planirani zazidalni načrti za Dražgoše in Dolenjo vas.

Po referendumskem programu, ki mora biti uresničen do leta 1982, morajo letos in prihodnje leto zgraditi športni park in sicer vsa odprta igrišča in pripraviti komunalno

Največji dosežek predstavlja lani zgrajena toplarna, ki ogreva vse družbene objekte v Železnikih. — Foto: F. Perdan

opremljeno zemljišče za športno halo in nov otroški vrtec. Z gradnjo slednjega ne kaže več odlašati, saj se pred vrtem »že delajo vrste«. Vzporedno teče akcija ureditev Racovnika z otroškimi igriščem, ureditev okolice plavža in še nekaj drugih manjših del in pa ureditev ceste pod Drčo in izgradnja mostu pri bazenu.

Tudi za naslednje srednjeročno obdobje krajevna skupnost Železniki

Kako bodo za tako obširen program zbrali denar? Računajo na pomoč samoupravnih interesnih skupnosti, največ sredstev pa bodo najbrž spet združile delovne organizacije Selške doline. Pri uresničevanju programa bodo morali bolj sodelovati vaški odbori, ki sedaj največkrat preveč čakajo in se zanašajo na delo sveta krajevne skupnosti. L. Bogataj

Roke, ki božajo smreko in macesen

Vinko Golmajer iz Podljubelja rad govori. Pripoveduje o vsem mogočem, najraje pa o gorski smreki in macesnu, iz katerih zna oblikovati pohištvo, značilno za gorenjske kmečke hiše in kamre od 18. do 20. stoletja.

Seznanila sva se že nekaj pred koncem starega leta v Trziču, tako, mimogrede. Za daljši pogovor ni bilo časa. Čas pa je potreben, če hočeš nekoga malo bolje spoznati, zvedeti o njem to in ono. In o Vinku Golmajerju sem želela slišati čim več, saj so mi ga prijatelji prikazali kot izjemno zanimivega moža.

Kramljala sva za udobno kmečko mizo v prostorni hiši, v kateri je kraljevala velika lončena peč in

Kredenca, s kakršnimi so se nekoč postavljale naše prababice

»njegovo« pohištvo. Sedela sva, ob kruhu, orehih, žganju in kislih kumaricah. »Da se vas ne bo preveč prijejo,« je hudomušno pojasnil, ko sem se začudila, od kdaj sodijo kumarice k žganju. »Tega sem se navadil od Rusov,« je še dodal.

Pa nisem imela preveč časa segati po kozarcu, kajti gostitelj je govoril kot bi se utrgal plaz. »To sem podedoval po očetu,« se je že naprej opravičeval.

Vinko Golmajer, daljnji Prešernov sorodnik — s tem se rad malce pobaha — je bil rojen na Kriškem polju kot najstarejši od sedmih otrok. Oče je imel dobro vpeljano mizarstvo delavnico (»čeprav za »kšeft« ni bil kaj prida, je bil premehak«), dosti dela pa je bilo tudi na polju. »Kazalo je že, da bom moral ostati na kmetiji. Ampak to mi ni šlo v račun. Hotel sem se izučiti poklica. Jeseni 1937. leta sem se vpisal v obrtno šolo in se pri očetu izučil za mizarja.«

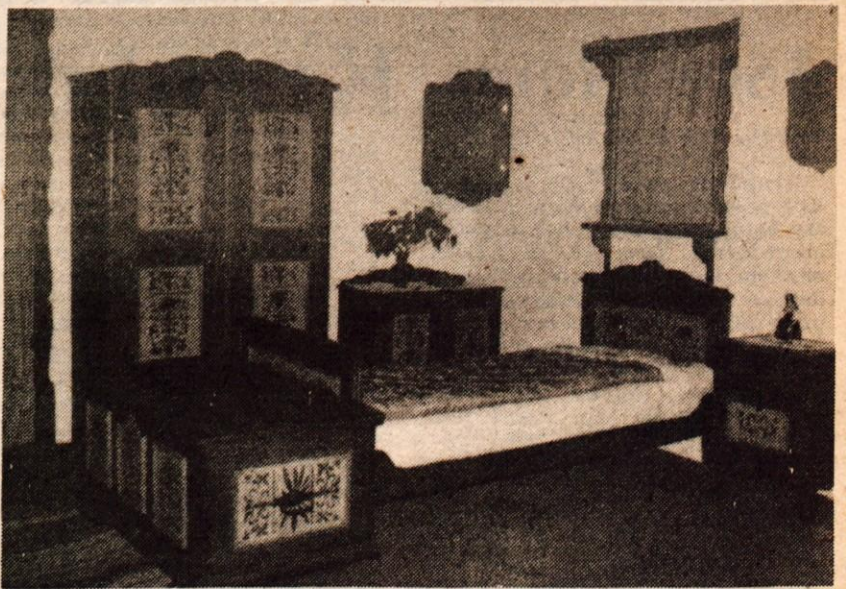
Bilo je že po vojni, ko si je Vinko Golmajer za svojo sobico omislil pohištvo v stilu gorenjskega kmečkega baroka. Drugi so ga videli, všeč jim je bilo in naročila so počasi začela prihajati. »Vrhunec oziroma izpolnitev mojih mladostnih sanj pa je bila kočna na Kriški gori, ki smo jo zgradili 1953. leta in jo opremili po moji zamisli. Kako ponosen sem bil!« Vinko Golmajer je bil namreč pobudnik za ustanovitev planinskega društva v Križah.

»Zdoma sem šel pet let kasneje. Delavnico sem imel v tetini kleti v Pristavi. Klet še poštenih vrat ni imela, noter in ven sem hodil kar skozi okno. Tako mi je šinila v glavo zamisel o sestavljenem pohištvu. Izdelal sem sodobno spalnico, ki je istega leta dobila na Gorenjskem sejmu zlato kolajno.«

V Podljubelju se je z družino preselil šele pred petnajstimi leti, ko mu je skupščina občine Trzič odstopila opuščeni hlev za delavnico. Tudi tu pogoji za delo niso bili najboljši. »Razmere, manjkalo pa seveda ni niti navdušenja, so me takorekoč prisilile, da sem se vrnil k ročnemu delu.«

Tako je Vinko Golmajerju ob tesni naslonitvi na etnografsko izročilo, posebno na literaturo prof. Alberta Siča in Jožeta Karlovskega, uspelo izdelati pohištvo, ki je blizu sodobnemu človeku, je uporabno, obenem pa ga vrača k narodni tradiciji. Postelja na primer ima vse zunanje elemente pohištva, značilnega za Gorenjsko v 18. do 20. stoletju, prirejena pa je za jogi vzmetnico. Ali »bogov kot«, ki je postal bife. Staro se torej domiselno prepleta s sodobnim.

Pred sedmimi leti je izšel novi obrtni zakon, ki je uzakonil umetnostno obrt. Vinko Golmajer je na Gospodarsko zbornico naslovil prošnjo in ta je na podlagi strokovne ocene izdala mnenje, v katerem med drugim piše tudi tole: »Uporablja sodobne materiale in tehniko, vendar z izrednim poslušom za izvirnost uporabnosti ter osnovno neoporečno ornamentiko. Pri tem se za detajle v kovinski stroki oslanja na domače umetne kovače, pri slikanju ornamentov pa na domače slikarje. Predvsem je zaželen njegov kritičen pristop, ki ostro loči kič od originala in njegov pozitiven odnos do utripa slovenske narodne kulture in tradicije...«

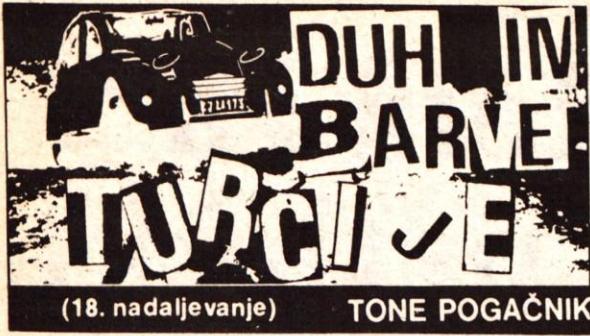
Takole pa naj bi izgledala soba za kmečki turizem

Kot je skromen sam in njegova delavnica, pa niso skromni njegovi izdelki za kmečko hišo in kamro: stoli, mize, kotne klopi, skrinje, zibelke, postelje, skledniki, omare. Opaženi so na vseh razstavah, ki se jih v zadnjem času spet udeležuje in je zanje prejel več laskavih priznanj; v Celju pred dvema leti zlato in broda vas bo vesel.

»Donosna pa ta obrt v Nasprotno. Ne le, da sam nosi vse stroške razstav, olajšav ni niti pri davkih, ki naj bi sicer za umetnostno obrt praviloma veljali. Namesto, da bi v občini to

dejavnost spodbujali, saj je del narodnega izročila, bi lahko rekli, da vztrajam največ samo zato, ker rad oblikujem gorsko smreko in macesen, ker je vsak nov izdelek drugačen od prejšnjega, original, in to zadovoljstvo mi pomeni več kot kup denarja.«

Tak je Vinko Golmajer. Pristrčen, iskren, včasih tudi užaljeno hud. Če mi ga morda ni uspelo ravno najboljše predstaviti, vam svetujem, da ga sami obiščete. Prepričana sem, da vas bo vesel. H. Jelovčan

(18. nadaljevanje) TONE POGAČNIK

Med gosto z belino pomazano trepetajočo modrino nekdanji sultanov TOP-KAPI SARAJ kot grivast lev prežvekuje vsenci ZLATEGA ROGA, rdečkasto-beli trolejbusi drvijo pod zelenjem ob BOSPORU, po umazano-srebrni menažki Marmanskega morja vrtajo propelerji rjavečih tovornih ladij, ne meneč se za Sinjo mošejo kot zadnji stopničko na poti v večnostni paradiz Alahov!

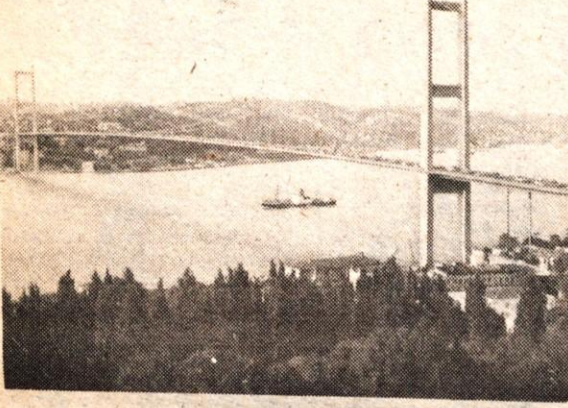
Ves film, dolg tri tisoč let, smo imeli na prednji spačkovi šipi. Pronicljivo nam jo je proiciral sam Miran Ogrin. Se nikdar videni prijatelj. Večni popotnik.

Vso zgodovino Balkana od rimskih legij do Kosova, od Byrona do pokola na otoku Hiosu, od Justinjana do Atatürka smo doživeli v enem samem trenutku.

To je bil dolg film. Ves mikrokozmos našega sveta je šel mimo nas. Kajti Carigrad je most, je velik ptič, ki je (že zdavnaj) razpel svoja krila.

Pravijo: če prideš iz Pariza v Istanbul, misliš, da si že v Aziji. Če se vračaš iz Teherana, vzkligneš presenečeno — saj to je že Evropa!

Slišali smo Platonov Dialog, epsko prozo Dubrovčanina Ivana Gunduliča, prisego Bolgarov na Šipki, Ciceron je govoril pred rimskim senatom, Demosten je grmel proti Aleksandru, menihi so molili na sveti gori ATOS. Slišali smo tudi Albance, predstavnike najstarejšega evropskega plemena. Vsi jeziki sveta so se pomešali v tem mestu, in še mešajo, kot nekoč na babilonskem stolpu.

Pogled na Bospor z visečim mostom, ki povezuje dve celini z Evropo in Azijo.

Kolesa spačka ubogljivo meljejo enega od šestih pasov avtoceste, ki ji ne vidiš konca.

Hupanje, ropot, cviljenje zavor, vrivanje, obračanje kar na vozišču, prehitevanje po desni, sunkovito sekanje vsaj treh pasov — pa za čuda: nobene nesreče. Samo avtomobili so vsi nekam čudno razprskani.

TURŠKI VOZNIŠKI CIRKUS

Brane se komajda smehlja, potoki znoja se mu vlivajo po čelu, srca pod pazduho je vsaj toliko namočena kot moja po prvi vožnji z avtomobilom. Nekaj mrmra, da bi nekje ustavil, v miru pokadil cigareto, če že limonade ni več. Pa nikakor ne moremo na zunanji pas.

Dolgo zbegano vozimo. Vhoda v mesto INSTANBUL nobenega! Vsaj zdi se nam tako. Čeprav je že najmanj petkrat pisalo po turško: CIKIS — TOPKAPI.

»A ustavim?« se našabi Brane. Trpi, oči se mu bliskajo, sam premetava po prepotenih hlačnicah ostanke predvojnega Istanbula, kjer sploh ni nobene

stvari še vrisane. Sončku pa se čelo mračni. Spet dvomi, da jih bom kot vodič pripeljal pred Modro mošejo sultana Ahmeda. V center.

»A ustavim? Pa bomo šli vprašat? Kdo bo že znal angleško!«

»Ne še!« noro vztrajam.

»Včasih grem kar sredi dopoldneva na Menino planino.«

»In?«

»Na špricer!«

»In?«

»Ali res ne vidiš, da se mi slina že kar sprjemlje? Kot da bi travo požigal!«

»Daj, daj. Stari izkušeni ljudje pravijo, če zjutraj in dopoldne sonce tako pripeka, da ne zdržiš pod njim, bo zvečer DEŽ in te bo namočilo kljub razpetemu dežniku...«

»A to velja za Gorenjsko, kjer se še koplje pod dežno prho?« me zbada.

»Pa saj si ti tudi Gorenjec.«

»Ja. Ampak na meji. Nisem tako stiskaški, da bi na bencinski črpalki nalil samo pol plastične kante vode — in bil po dveh urah v tem kotlu pečen in — BREZ!«

»Vozi in glej, da nas kdo ne sfrca z asfalta.«

Trav ni več, niti ožganih, sam beton, in tu pa tam štrli v zrak kakšna zelena veja. Gola, mokra koža se lepi na skajaste sedeže. Utrujen na smrt — pa kljub vsemu še prelistavam zgodovino tega eksotičnega mesta ob BOSPORJU.

V spominu mi brli samo drobna utripajoča gimnazijska lučka, ki jo je prižgalo živo pripovedovanje kratkovidne profesorice zgodovine, SONJE, ki se je sramovala nositi očala, o starem BIZANCU, o njegovih cerkvah, velikvijah, razkošju...

Skoraj tisoč let preden se je Konstantin odločil, da ob Bosporju zgradi svojo novo krščansko prestolnico, je grški kolonizator BIZAS odplul iz domačega MEGARE čez Egejsko morje na severovzhod. Obšel je naselbino TROJO, od tam je zavil v Dardanele in zaplul skoz Marmarsko morje, dokler se ni dno ladje pogreznilo v vode BOSPORJA, ozkega prekopa, ki se vije kakih 27 kilometrov med dvojno vrsto z grmičjem pokritih skalnatih gričev, dokler se končno ne zlije v Črno morje.

Praden je BIZAS odplul naprej, je vprašal preročišče v DELFIH, kje naj postavi svoje novo mesto. In dobil, kot je bila Pitijina navada, dvoumen odgovor: NASPROTI SLEPIM.

Sele ko je BIZAS priplul v Bospor, je doumel, kaj so s tem v preročišču mislili: na azijski obali, nasproti trikotnega polotoka z gričem na vrhu, kjer se je končevala evropska celina, so že prejšnji grški kolonisti ustanovili mesto Halkedon. In so morali biti zares slepi, da niso opazili očitne strateške prednosti ozemlja, ki se razprostira kak kilometer proč na evropskem delu. In prav tu je BIZAS ustanovil svoje mesto. Imenovalo se je po njem — BIZANC, dokler ga ni Konstantin Veliki izbral za svojo prestolnico, mu dal najprej ime: NOVI RIM, pozneje pa: KONSTANTINOPEL — Konstantinovo mesto.

Konstantinopol je stal ob najkrajši morskoti iz Rusije v Sredozemlje. Po njej so ladje iz južnoroskih pristanišč in z Donave skozi Črno morje in Bospor prevažale žito, kožuhe, kaviar, sol, med, zlato, vošek in sužnje. Z jugá, iz bogatih vrtov Anatolije in žitnic Egipta pa je prihajala hrana za preživljanje čedalje številnejšega mestnega prebivalstva. Skozenj je prihajala v Evropo iz Indije, Cejlona in Kitajske: slonova kost, jantar, porcelan, dragi kamni, svila, damast, agave, balzam, cimet, sladkor in več drugih dišav in zdravil.

Zgodovina včasih tudi utruja. Vendar — vsi ti kupi najrazličnejših podatkov so potrebni, da bi lažje razumeli zlitje nasprotujočih (ali pa vsaj različnih) kultur, njihovo rast in vplivanje na evropsko vest in zavest... kar se je vse zavozljalo v INSTANBULU.

V mestu, ki ga opazujemo v daljavi, pa ne vemo, na katerem odcepu avtoceste se zavije vanj.

ZGODOVINA, ZGODOVINA, ZGODOVINA...

Mesto je torej nastalo v sedmem stoletju pred našim štetjem, na gričevnatem polotoku, ki ga obdajajo zamolklomodre vode Marmornega (Marmanskega) morja, Bosporja in ozkega zaliva ZLATEGA ROGA. Zaliva, ki po pripovedovanju, še danes skriva na tone bizantinskega, grškega in turškega zlata. Kamor so zdogočaseni sultani potapljali svoje izžete haremske žene, zavite v jutaste vreče.

Jože Vidic: Kranjski plavogardisti in črnorokci
(nadalj. iz prejšnje številke)

Ranjenega Mirka Rusa so z rešilnim avtomobilom odpeljali v golniško bolnišnico. Zdravljenje je dobro napredovalo. Žena ga je večkrat obiskala. Ko ga je žena petindvajseti dan po napadu spet obiskala, je že prepeval in upal, da bo čez dva dni že odpuščen iz bolnišnice. Magda je doma veselo zibala sinova in jima pripovedovala, čeprav tega nista razumela, da je sam čudež rešil njenega očka.

Ni znano, če je Mirko Rus prepoznal svojega morilca. Kako so se organizatorji umora počutili, ko so zvedeli, da je Rus že okrevaj, si lahko samo mislimo. Vsekakor so bili črnorokci zaskrbljeni. Kaj bi bilo, če bi Rus nekega dne sredi Kranja srečal zločinca. Kako naj opravičijo zločinsko nakano?

Ponavadi se plačani morilci ne ustavijo na pol poti. Tudi tokrat je bilo tako.

»Tončka, dobro pazi na otroka. Grem v bolnišnico, in če bo vse po sreči, se vrnem z možem,« je Magda pred odhodom na Golnik naročila gospodinjski pomočnici.

Do Golnika ji je srce trepetalo od sreče, da se bo vse tako dobro končalo. Nikomur več ne bodo zvečer odpirali vrat. Morda bi bilo dobro, če bi se izselila iz Kranja k sorodnikom! Dobra zamisel, saj mož zdaj ne more v partizane, zločinec pa se lahko vrne.

Mirko Rus

Na Golniku so se vsi načrti razblinili kot milni mehurčki. Kakšno razočaranje! Mož je umiral. V trenutku so bili pokopani vsi upi. Zakaj se je možovo zdravje čez noč zasukalo? Zvedela je le to, da so možu dali neko injekcijo, po kateri je začel izgubljati razum. Črnorokci so podkupili nacističnega zdravnika,

da je dokončal tisto, kar je začel atentator. Zastrupil ga je z injekcijo. S kakšnim strupom, je ostala skrivnost. Verjetno so morilci zdravnika prepričali, da je Rus velik komunist, kar je nacističnemu zdravniku zadoščevalo za morilsko dejanje.

Mirko Rus je umrl v golniški bolnišnici 16. decembra 1944. leta. Zapusil je ženo in dva sinova, tretji otrok pa je bil na poti. Sin Milan je bil star tri leta (zdaj je dipl. inž. v Kranju), Marjan leto in pol (zdaj je bančni uslužbenec v Ljubljani), Magdalena pa se je rodila po očetovi smrti (je tekstilni tehnik v Kranju).

V trgovini Dolenc v Kranju je bila zaposlena trgovska pomočnica Ivanka, ki je 17. novembra 1944. leta zvečer šla domov mimo stavbe pokojninskega zavoda in je pred vdom videla tri moške. Dva sta vsak na drugem kraju stavbe stala na straži oziroma opazovalnici, tretji pa je šel noter. Po obnašanju je Ivanka ocenila, da timoški nekaj naklepa, a je mislila, da gre do ubit gestapovca Messnerja, za katerega je vedela, da stanuje v tisti stavbi. Morilec torej ni bil sam. Ivanka je pospešila korak in ni slišala streljavanja. Razen gestapovca Messnerja nihče nikoli več ni vprašal, kdo in

Dispanzer za mentalno zdravje in nevrologijo

Motnje računanja

Motnje računanja pri šolskem otroku lahko razdelimo na tri vrste:

1. Motnje računanja kot posledica globalno znižanih intelektualnih sposobnosti otroka: Pri tej vrsti gre za otroka, ki je umsko podpoprečen, »mejno inteligentne« ali umsko manjrazvit. Otroku bo kazal splošni učni neuspeh na vseh področjih, ne samo pri računanju. Pri umsko podpoprečenem in »mejno inteligentnem« otroku običajno priporočamo dopolnilni pouk, s konkretnim ponazarjanjem in večkratnim ponavljanjem snovi ter dodatno razlago, ker gre v tem primeru še za »normalno« inteligentnega otroka. Umsko manjrazvit otrok pa programa redne osnovne šole ne bo zmožen in bo slej ali prej potrebno všolanje na šolo s prilagojenim — zoenim programom in predmetnikom. Za otroke v redni šoli, ki imajo učne težave, je potrebno organizirati dodatni pouk na šoli. Otroku bo praviloma potreboval dodatno pomoč skozi vse šolanje. Nemalokrat se bodo morali angažirati pri inštrukcijah in dodatni razlagi tudi starši ali starejši bratje in sestre.

2. Motnje računanja kot posledica specifičnih izpadov na tem področju: Pri teh motnjah gre za pravo specifično učno motnjo na področju računskih sposobnosti — diskalkulijo. Otrokova globalna intelektualna storilnost pa je v tem primeru najmanj na poprečni stopnji, nemalokrat celo nadpoprečna. Otroku pa ima kljub temu velike težave pri računanju, ima slabe številčne predstave, slabo pomnjenje števil in računskih operacij itd. V nekaterih primerih je opaziti tudi zamenjava in nepravilno branje števil. Znižane računske sposobnosti odkrije psihološki in spec. pedagoški pregled. Odprava teh motenj zahteva daljši korektivni trening strokovnjaka, ki se s tem ukvarja poleg dodatnega pouka v šoli. Diskalkulija lahko nastane tudi zaradi blažje oškodovanosti možgan in je v tem primeru čisto organskega izvora. Diskalkulijo lahko primerjamo z legastenijo — motnjami branja in pisanja, ki tudi spada med specifične učne motnje.

3. Motnje računanja kot posledica čustvene motenosti: V tem primeru gre za otroka, ki je bil že v rani mladosti oviran in prikrajšan pri zadovoljevanju svojih osnovnih duševnih potreb po varnosti, sprejetosti, čustveni toplini, ljubljenosti, raziskovanju itd. Že po drugem letu starosti se pri otroku pojavijo močne potrebe po posedovanju in veljavi. Najprej otrok to doživlja preko hranjenja, kasneje pa preko vsega, kar želi imeti. Ob tem doživlja pojem količine in kasneje tudi pojem števila, kar ima zanj posebno čustveno obarvanost. Otroku doživlja pojem števila s tem koliko dobi, koliko mora dati. Kot pravimo, se vse to dogaja na njegovem lastninskem področju. Otroku, ki ima že v zgodnji otroški dobi slabe izkušnje na tem lastninskem področju, bo lahko na tem področju postal moten. Otroku n. pr. ni smel premetavati kock, jih zlagati, vedno je moral bombone na silo deliti z bratcem, vse so mu vzeli kar je hotel imeti, ni smel brskati po predalih itd. Tak otrok nikoli ni vedel koliko in kaj lahko zahteva, koliko mora dati — zato si je pridobil veliko negativnih izkušenj — količine, števila in sploh številčni pojmi so zanj dobili čustveno negativno pomen; vse pa se kasneje lahko odrazi v šoli, kjer bo moral manipulirati s števili, jih seštevati, odštevati, deliti itd. Pri tem se starši in učitelji čudijo zakaj slab uspeh pri računstvu, čeprav je otrok »bistere« in uspešen na drugih področjih učenja.

Vladimir Bitenc, spec. pedagog

Tiskarna in kartonaža
Gorenjski tisk n. sol. o.
Kranj, Moše Pijadeja 1
Delovna skupnost skupnih služb

objavlja prosta dela in naloge
TAJNICE SAMOUPRAVLJANJA

Pogoj:
— 4 letna administrativna šola in 2 leti delovnih izkušenj. Za opravljanje del se zahteva dobro obvladanje stenografije in strojepisja. Določeno je 2 mesečno poskusno delo in se združuje za nedoločen čas.

Ponudbe z dokazili o izobrazbi in strokovnosti sprejema tajništvo delovne organizacije TK Gorenjski tisk Kranj Ul. Moše Pijadeja 1 v 15 dneh po objavi.

Smrt odvetnika dr. Aljančiča

ca 1944. leta je zakrivila plavogardistična črna roka, Mirka Rusa, belogardistična. Nobena gorenjska domobranska posadka ni imela organizirane likvidatorske skupine poznane pod imenom črna roka, bile pa so take skupine organizirane v tako imenovani Ljubljanski pokrajini. Verjetno Rusov morilec prišel iz Ljubljane.

Razmišljal sem zakaj so ga umrili. So odkrili njegove priprave odhod v partizane? Morda so ga odkrili zaradi naročenih skornjev. Magda je zavrnila ta sum in pravi, da je bil čevljar pošten in prijazen družine. Prav gotovo posebnega naloga za umor ni bilo, ker je Rus živno mirno družinsko življenje. Nekdo ga je le očrnil in prikazal v drugačni luči. Morda je imel osebnega sovranika med uslužbenci na zavarovalnici. V primeru Mirka Rusa je nepojasnjen »zakaj« veliko vzrok za umor je še vedno skrivno. Neznani je ostal tudi atentator.

STRELI NA INŽENIRJA PETRA OMANA V ŽABNICI

1. aprila 1941. leta ob treh zjutraj je elektrostrojnik inženir Peter Omo dobil telegramske poziv, naj se rezervni vojaški oficir nemudoma javi na vojaški komandi v Zagreb. Z vseh vetrov je proti Jugoslaviji grozila vojna. Hitro se je pripravil poljubil ženo in sina ter odpotoval proti Hrvaški. Skrbelo ga je, kako bo z družino med vojno.

SMO RES TAKI VANDALI?

Občani Škofje Loke so petdesetim padlim talcem, ki jih je okupator 2. februarja 1944 postrelil za Kamnitnikom, postavili obelisk, samo obeležje, kjer so talci padli, pa zadili z izbranimi smrekicami. Lepo so rastle in dajale temu svetemu potičku naše zemlje še posebno svčan videz. Pa nekemu ta kraj res ni mogel biti več svet. Pred Novim letom je nekdo barbarsko odsekal vrh najbližje srebrne smreke, ki vodi vhod k spomeniku in jo odnesel za svoj drevešček. So res taki vandali med nami? - Foto: J. Dolenc

Denar ovira delo

Križarje - Decembra so se v Križah sestali taborniki odreda Kriške gore na rednem letnem občnem zboru. Razen članov se je zbrala udeležil tudi predsednik občinske zveze tabornikov Silvo Plajbes, medtem ko tudi tokrat ni bilo predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, predvsem mladinske, čeprav so taborniki kolektivni člani ZSMS. Taborniki so v razpravi nanizali vrsto pomanjkljivosti. Najbolj pene je pomanjkanje denarja za delo, čeprav število članov nenehno narašča, zlasti se v organizacijo vključuje šolska mladina. Če poudarimo pomembno mesto tabornikov v splošnem ljudskem odporu, potem je njihova družbena funkcija zanimiva tudi za široko družbeno skupnost. Kljub težavam so kriški taborniki letos uresničili program. Obnovili so prostore v barakah bivše vojašnice v Križah, organizirali vrsto tekmovanj in se udeleževali republiških. Podoben program dela so si taborniki nastavili tudi za naprej, ali ga bodo lahko uresničili, pa bo precej odvisno od denarja, ki ga bodo dobili.

J. Keping

Planinsko srečanje

Krvavec - Planinsko društvo Kranj, ki slavi 80. obletnico delovanja, je pred Novim letom priredilo na Krvavcu prijateljsko srečanje članov upravnega odbora Planinskega društva Kranj, sodelavcev in nekdanjih aktivistov društva. V planinskem domu na Gospincu se je zbralo skoraj 100 planincev, ki so obujali spomine na prizadevanja za rast planinskega društva. Še januarja bo planinska akademija v počastitev 80. obletnice društva, na kateri bodo podelili priznanja in častne značke društvu. Motiv za priznanje in značko je oblikoval akademski slikar in udeleženec naše odprave na Everest Franci Novinec.

-jk

ZDRAVJE V NARAVI

Materina dušica (Thymus serpyllum)

naravno zdravilo, ki razkužuje dihalne poti, raztaplja sluz, pomirja živčnost in prebavne motnje, zdravi slabokrvnost, blaži tegobe pri revmatizmu in protinu

Materina dušica je trajni polgram (15 - 20 cm), ki raste po sončnih pašnikih, goličvah in na kamnitih pobočjih. Mnogi jo gojijo tudi po vrtovih. Cvetovi so svetlo rdeči ali temno škrlatni. Značilna sta aromatičen, limoni podoben vonj in malo grenak kafri in dišaven okus. Nabiramo cvetočo zel (jun. - sept.). Dobi se tudi v nekaterih lekarnah in pri zeliščarjih. Materina dušica vsebuje eterično olje, močno razkužujoči timol, gorenčice, čreslovinu, smolo, masti in druge snovi.

V ljudskem zdravstvu se vedno dosti uporabljajo materino dušico v različne namene. Mehča sluz, pospešuje njegovo izločanje, ima tudi močan razkuževalni učinek, zato jo poznavalci priporočajo pri zasluženju dihalnih organov, pljuč, pri kašlju, oslovskemu kašlju in bronhialnemu katarju. Če imajo otroci oslovski kašelj, je treba zmešati omenjeno zelišče in suli-

Ureditev ceste na Komendsko Dobravo

Komenda - Krajani so si v obširnem programu letošnjih del zadali še eno nalogo. Začeli so z obnovo ceste od Podboršta do Komenske Dobrave, ki spada v občinske ceste drugega reda. Obširna in zahtevna trasa je v pripravljalnem obdobju urejanja zahtevala težko delo, saj je bilo treba odstraniti precej dreves, izkupati jarke za odvodnavanje in še mnogo drugih del.

Zelja po ureditvi ceste do Komenske Dobrave je stara že več let. Vendar je v krajevni skupnosti, ki ima vasi raztresene po okolišu, denar, ki priteka s samoprispevkom, preskromen, da bi lahko asfaltirali vse ceste. Tako bodo v prihodnjih letih z asfaltom pokrili tudi ceste, ki doslej niso bile v prednostnem programu: proti Komenski Dobravi, od Podboršta do Mlake in del ceste v novem komenskem naselju. V dolgoletnem programu pa ne bodo izostale ceste na Klancu, Mlaki, Potoku in del ceste v Nasovčah. Seveda bodo uspeli le z samoprispevkom kra-

janov, ki so se doslej še vedno odzvali in prispevali svoja sredstva.

Del ceste proti Komenski Dobravi bo predvidoma predan namenu 11. junija, ko bodo v krajevni skupnosti Komenda prvič praznovali krajevni praznik. Vsaj tako se bodo oddolžili krajanom Komenske Dobrave za njihov velik prispevek v narodnoosvobodilni borbi. Zaradi obširnosti del in zaradi pomena, ki ga je imela ta partizanska vas med narodnoosvobodilno borbo, krajan pričujejo tudi pomoč od drugod, predvsem od kamniške komunalne skupnosti. Gozdnega gospodarstva Kamnik, kmetijsko zemljiške skupnosti in organizacij združenega dela. Zbrana sredstva bodo namenjena obnovi ceste in partizanske bolnice, ki naj bo taka, kot je bila v času narodnoosvobodilne borbe. Komendska Dobrava in z njo partizanska bolnica bo tako postala dostopnejša obiskovalcem, predvsem mladini.

J.

Jubilej kroparskega župnika

Petega januarja je slavil 70-letni življenjski jubilej Alojzij Žabkar, župnik iz Kroke. Ob tej priložnosti so ga obiskali predstavniki občinske konference SZDL in občinske skupščine Radovljica, ki so mu čestitali in izročili umetniško sliko, darilo koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri predsedstvu OK SZDL Radovljica.

Slavljenec se je rodil 1910. leta v desetčlanski revni kmečki družini v Paki pri Krškem. Pred vojno je študiral teologijo v Ljubljani in se žele takrat kot pošten domoljub opredelil za pot, ki ga je pozneje kot prave-

ga ljudskega duhovnika pred vojno vodila v Belo krajino. Že 1941. leta se je odzval pozivu Osvobodilne fronte za boj proti okupatorju. Ljudstvu je ostal vdan v najtežjih časih do končne osvoboditve. Vse težave medvojnih let je preživel v Beli krajini, zvesto sodeloval s partizani, med katerimi si je pridobil številne tovarise, ki ga niso pozabili do današnjih dni. V NOB je sodelovala tudi vsa njegova družina. Razen svojih duhovniških in aktivističnih dolžnosti se je v teh časih posvetil tudi pisateljevanju. Napisal je kar zajetno zbirko pesmi ter več proznih del, posvečenih boju in trpljenju našega ljudstva. S pisanjem je nadaljeval tudi po osvoboditvi. Prav zdaj zaključuje urejanje svojih pesmi, ki mu jih bo še letos objavila založba Borec.

Župnik Žabkar je bil eden od ustanoviteljev društva Cirila in Metoda, kjer so se združili vsi napredni slovenski duhovniki. V njem še danes, ko se imenuje Društvo slovenskih duhovnikov, opravlja številne odgovorne dolžnosti. Vsekoži je tudi zelo prizadeven član koordinacijskega odbora za urejanje odnosov med samoupravno družbo in verskimi skupnostmi pri občinski konferenci SZDL Radovljica.

Dosleden svojemu verskemu prepričanju in neomajni ljubezni do naroda in naše socialistične skupnosti, je kot duhovnik, človek in udeleženec NOB izredno priljubljen med svojimi krajanj. Zato ni čudno, da se med njimi počuti enak z enakimi, in kot sam pravi, za nič na svetu ne bi zapustil Kroke in njenih dobrih ljudi. Za zasluge v NOB in po osvoboditvi je jubiliant prejel že številna priznanja, najbolj ponosen pa je na red Bratstva in enotnosti in red Zaslug za narod, s katerim ga je odlikoval predsednik Tito.

J. R.

Srečanje petdesetletnikov

Gorje - Prvič po vojni so se 23. decembra lani v Gorjah srečali nekdanji sošolci, rojeni 1929. leta. Šestintrideset jih je vseh skupaj in na srečanje so prišli skoraj vsi, tudi njihova učiteljica Angela Šturkova. Ob koncu so sklenili, da bodo podobna srečanja še prirejali.

J. Ambrožič

**Črtomir Zorec
POMENKI OB SAVI DOLINKI
O NEKATERIH KRAJIH JESENISKE OBČINE**

(10. zapis)

Tako majhen kraj kot je Podkoren - pa že tolikokrat zgodovinsko obeležen (o tem sem pisal v 8. in 9. zapisu); celo v slovenski slovstveni zgodovini.

Avstrijo je Korensko sedlo najnižje (Ljubelj 1369 m, Jezersko 1218 m) in kot tovorniška pot čez visoko gorovje pač tudi najugodnejše.

Cesta je bila kraju sicer v prid, saj se je dalo zaslužiti s pripravo, z nočitvami in z gostinstvom. Po drugi strani pa so vasičani tudi trpeli zaradi te »svoje« ceste.

CELOVŠKI ROKOPIS

Še starejši so le znameniti brižinski spomeniki (rokopisi), ki že dolgo veljajo za začetke slovenskega pismenstva (iz let okrog 1000).

Sir Humphry Davy

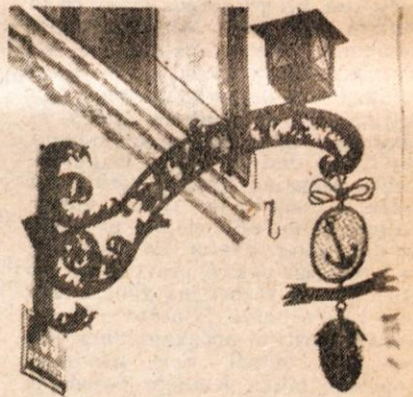
V Celovcu, v deželnem arhivu, hranijo zapisek nekega gorenjskega ali koroškega duhovnika, ki si je okoli leta 1430 na pergamentni list iz neohranjene predloge zelo lepo in razločno prepisal očenaš, češčena-marija in vero. Slovtveni zgodovinarji so si edini v prepričanju, da celovški rokopis izvira iz Rateč ali Podkorena. Dr. Grafenauer celo predlaga, naj bi se celovški rokopis poslej imenoval rateško-podkorenski rokopis. Torej po izviru, ne po sedanjem nahajališču. Glede letnice (časa) nastanka pa nekateri slovtveni zgodovinarji menijo, da je celovški rokopis še starejši, kot so doslej zanj navajali; da izvira iz let od 1362 do 1392.

Jezik celovškega rokopisa pozna še stare izraze, kakor n. pr. bogastvo za kraljestvo, ino za tudi, bodi za zgodi se, verujejo za verujem, ima priti za bo prišel. Prevod latinskih besedil v slovensčino je utegnil nastati že v času pokristjanjevanja Slovencev. Ohranjene ima oblike aorista (nedoločnika preteklega časa) in starslovenske oblike imen Jezuš, Kristuš, Pilatuš ipd.

PODKOREN

No, vendar sem prišel do opisa te majhne (le nekaj čez 400 prebivalcev šteje), a tako imenitne vasice. Saj pomeni Podkoren druga vrata v Jugoslavijo - Rateče so vrata na cesti med Italijo in Jugoslavijo, Podkoren pa naselje ob vratih iz Avstrije v Jugoslavijo.

A brž moram dodati misel o rasti in pojemanju naselij: pred sto leti (točno 1.1869) je Podkoren štelo skoraj 100 prebivalcev več kot jih ima danes, prav isto velja za Rateče in Srednji vrh. - Nasprotno pa se je število stalnih prebivalcev v Gozdu - Martuljku (od 223 na 454) in Kranjski gori (od 743 na 1252) v teku zadnjih sto let kar podvojilo! Vpliv turizma - hotelske zmogljivosti privabljajo novo delovno silo, bolj ali manj stalno prebivalstvo. Ali pa je vzrok upadanja števila prebivalstva v Ratečah, Podkorenu in na Srednjem vrhu upad kmetovanja, živinoreje, ovčarstva, planšarstva, gozdarjenja?

Gostinski izvesek na Stari pošti (Podkoren št. 63)

VAS OB KROTNJAKU

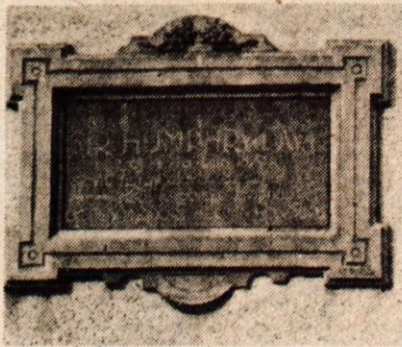
Prva kar nelepoto ime za ledeno-mrzelo, bister, čist potok, ki privre izpod Korena, teče skozi oserje vasi in se še ves buren, neukročen izlije kot prvi redni pritok v Savo Dolinko. Le odkod to ime potoku? Od krot prav gotovo ne - saj je to bistra, čista, pitna in hitra voda, brez tolmunov in brez zastojev. Mar se potok krotoviči med skalami v globoki soteski? Mar krotinj (se zapleta, išče izteka, izhoda)?

Podobna zagonetka je ime vasi in prevala. Nek geograf trdi, da je Koren dobil ime po bližnji gori, ki ima obliko obrnjene korena. Domačini to razlago odločno odklanjajo. Saj oni poznajo le korjenje, ne pa kak koren. Vprašanje o pravem izvoru imena za karavanski preval ostaja odprto; za ime vasi je lažje, leži pač pod Korenom, odtod Podkoren.

POT PRIMOŽA TRUBARJA ČEZ KORENSKI PRELAZ

Stara tovorniška pot čez Koren je bila speljana nekoliko drugje kot je danes. S Poljan je vodila po desni strani grape in navzgor pod Lomiči. Smer je še sedaj vidna. Tudi krajevna in ledinska leidnska imena spominjajo na star mejni prehod: »Vavšta« je stražarnica, vahta; Mucna gora je dobila ime po mitnici, muti. - Stara cesta je vodila v dolino skozi najstarejši del vasi - danes se cesta kraju kar precej izogne.

Dne 22. junija 1561 je pripotoval čez Korensko sedlo sloveč slovenski luteranski predikant, Primož Trubar. Vračal se je iz Nemčije v domovino na željo deželnih stanov. Zena Herberta Turjaškega, ki je imel tačas v najemu blejsko gospostvo, mu je poslala naproti tri jezdečke konje in ga povabila na Blejski grad.

Spominska plošča Siru Humphryju Davyju na Čošfevi hiši v Podkorenu

Podkoren velja za visokogorsko vas, saj leži v višini 847 m nad morjem, na prisojni vzožni legi pod Korenom, karavanskim prevalom, visokim 1073 m. Torej se je iz Doline treba povzpeti le 226 m in že si vrh prelaza, ki vodi v sosednjo državo. Izmed vseh karavanskih prehodov v

ABC

Nihče ne more dognati, od kdaj živi lončarstvo v okolici Komende. Za dva rodova nazaj se spomni Mivčev Janez s Podbošta. Toda slutijo kdaj bo konec njihovega lončarstva. Pred vojno so lončarili skoraj pri vsaki hiši v Podboštu, na Mlaki, na Gmajnci, na Gori. Zdaj so v Podboštu le še trije: Janez Štebe, Ciril Štebe in Ravnikar. Prvi jih bo drugo leto sedemdeset, Ciril jih ima šestdeset, Ravnikar pa čez sedemdeset. Za njimi pa ni nikogar, ki bi »prevzel« ...

Vlaga in toplota sta butnili skozi vrata, ko je Mivčeva mama odprla delavnico. Mali vrtnarski lončki za rože so bili skrbno razpostavljeni po policah na visokem vozičku, prirejenem nalašč za sušenje po policah, ki na žicah vise izpod stropa, po tleh, ob radiatorjih. Sivo, kamor pogledaš. Pred dnevi so jih naredili. Na stroj. Trdni so, neprimerno bolj kot tisti, ki jih ata Janez dela ročno na svoji vrteči se lončarski mizici. Toliko je odmaknil deske s cvetličnimi lončki, da je pognal vreteno in naredil nekaj skodelic. Za kislomleko jih imajo ljudje najraje. Ročke bo pritisnil zraven, ko se bodo skodelice že malce posušile. Bolje drže. Glino jemlje od gladko odrezanega kosa, jo še malo pomoči v vodo in ko med prsti čuti, kdaj je ravno prav mokra in gladka, jo vrže na sredo kroga, zavrti kolo in zdi se ti, da le malce podrži prste v njej, pa se že vzpne ob njih skodelica. Potem zavrti še enkrat, da z mokro krpo zgledi zunanjo steno in rob, ustavi, in skodelica je narejena. Na polico je romala k ostalim, da se osuši najprej na zraku, ko pa jih bo dovolj, bo ata Janez pripravil peč. Le trikrat do štirikrat na leto jo zakuri. In takrat je tu dan poln tihega pričakovanja, kar nekam tesnobsnega občutka: ali bo vse v redu?

Ste že videli lončarsko peč? Resnično je nekaj posebnega. Okrogla je, z odprtino spredaj in zadaj, in nekaj malimi odprtinami pod vrhom. Prava umetnost jo je naložiti. Oče Janez je mojster za to. 1.500 do 6.000 kosov spravi vanjo. Pa sploh ni videti tako velika. Če so večji kosi, jih gre seveda manj, če so majhni pa več. Navadno malo kombinira, da se lažje zлага. In manjše lončke da v večje, da je vse polno. Pravi, da se bolje speče, čim bolj na gosto je naloženo. Zjutraj jo zakurijo z vseh strani in potem mora goreti ves dan. Le z drvmi kurijo. Veliko odprtino spredaj zazidajo z zidaki. Počasi je treba kuriti; najprej zunaj peči, potem pa ogenj prodira noter. Zvečer, ko pade noč, se v peči šele pokaže pravi ogenj. Ko sta ogenj in razbeljena glina enako bele žareče barve, je pečeno. Potem nehajo kuriti in počakajo, da se peč čez noč ohladi. Šele naslednje popoldne lahko jemljejo posode iz peči, toliko vročine je v njih. Kar je enkrat žgano, kot so na primer lončki za rože, ali rožniki, kot jim lepo pravijo v Komendi, gre kar v prodajo, tisto, kar pa prebarvajo s svinčeno glajenko, ki je navadno zelene ali rumene barve, pa počaka naslednje peči. Vse majolike, modeli za potice, skodelice, lončki in razne latvice in podobno morajo tudi skozi drugo peč. Soseda jim pripravila svinčeno glajenko. To je šele trpljenje, povesta Mivčeva. Mama potem posode obarva, ko pa so pečene drugič, to je spet čez tri mesece, ko spet prižgo peč — kadar se je dovolj nabralo za prvo in drugo pečenje skupaj — pa gre z njimi

Janez Štebe, Mivčev, je eden od treh lončarjev, ki so še ostali v Podboštu pri Komendi. Zdaj se ročno vrtilo svoje vreteno in skodelice in lonci kar rastejo v njegovih rokah. Še vedno je mojster poklica in rad bi naučil umetnosti svoje obrti koga njegovih. Pa ga ni. Delal bo, dokler bo mogel, potem pa ... — Foto: D. Dolenc

na trg. Že petindvajset let prodaja v Kranju na tržnici. Še na stari tržnici je prodajala. Pripeljejo ji z avtom, potem vskladišči v Kranju. Spomladi se veliko prodaja in ji morajo vsakih štirinajst dni pripeljati novo blago. Zdajle jeseni in pozimi pa ima en avto posod dovolj za tri mesece. Pozimi delajo bolj na zalogo, da bo spomladi hitreje pri roki, ko bo povpraševanje veliko. Pa tudi z glino se oskrbe takle čas. Čakajo lepega vremena. Pa se jim je letos vseeno zgodilo, da so v najgrem spravljal glino domov.

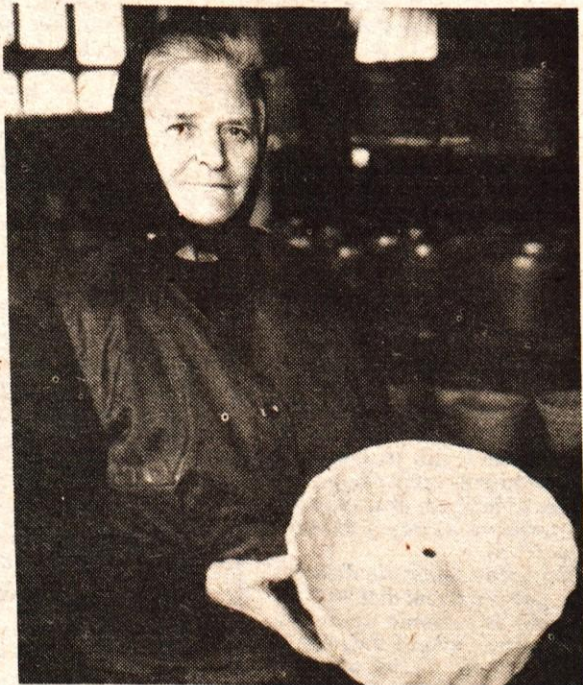
Hudo garanje je to. Za material še ni problem, toda skopati in domov spraviti ga je največja muka. Kupijo tak svet, ki ima spodaj glino. Kakšen meter zemlje je treba odmetati. Navadno vzamejo 3 krat 3 metre v kvadrat. Prvi dan odkrijejo, drugi dan izkopljejo glino. Zdaj stoji voda kar 20 do 30 centimetrov nad glino in če ne bi imeli črpalke, bi bilo res hudo. Tako je pa kar hitro voda zunaj in potem glino z lopato odrežejo, nasadijo na vile in vržejo ven. Trikrat je premetana preden pride na voz. Ko zemljišče izčrpajo, ga puste lastniku. Pet do šest voz gline pridobe takole naenkrat. Potem jo vskladišijo doma. Pošteno jo je treba predelati, preden je dobra za delo.

»Včasih je bilo hudo, včasih,« pravi mama, »ko smo morali vso glino z bosimi nogami pregniti. Dve do tri samokofnice sem je naenkrat tlačila. Vse je teklo po meni. Potem smo jo s srpom rezali, da si našel v njej vsako smetko, vsako koreninico, vsak še manjši kamenček. Kot maslo je morala biti. No, taka mora biti še danes, toda danes imamo za to stroj. Veliko nam pomaga. Je pa tako, če imaš stroj, si pa več dela zadaš, pa si spet na istem.«

Lončke za vrtnarje delajo s strojem. Le velike zvrtilo oče še na roke, pa seveda tudi vse ostalo potrebuje občutljivo očetovo roko. Kljub vsemu se danes ne mučita več tako hudo. Mama je včasih z lončarijo prehodila vso Gorenjsko. Bolj je poznala Bohinj in vasice okrog Jereke, Gorjuš in tam okrog kot okrog Komende. V dolino so pripeljali h kakšni hiši, potem pa sta s sestro naložili koše in se zagnale v bohinjske hribe. Zdaj ji pripeljejo z avtom na tržnico. Res nima drago. Lep velik »modne« za potico je 100 dinarjev, mali rožnik 2 dinarja, majolika in korito za rože pa po 50 dinarjev.

»Saj bi bilo lepo delati, če bi bil mlad,« pravi mama. »Za stare ljudi pa je to že trpljenje. Plastika izpodriva lončarijo. Za nas je še vedno lepa in vredna. O, so bile včasih gostilne, kjer so samo v lončenih posodah kuhali in vedno sem dobro prodajala. Kdo bo pa zdaj prevzel? Najini otroci so se raztepli po svetu. Od šestih nobeden ni hotel prevzeti. Morda bo vnuk? Če bova zdržala dotlej ...«

D. Dolenc

Mivčeva mama Angela je pri lončarstvu vse življenje. Njen oče je bil lončar in nosila je krošnje z njegovimi lončenimi posodami po vsej Gorenjski. Možete pa že petindvajset let ponuja na kranjski tržnici. Njeno je tudi barvanje posod s svinčeno glajenko. Pri vsaki peki spečejo tudi po nekaj »modncov« za potice. Kljub temu, da je že dolgo od takrat, ko smo nehali peči v pečeh, jih imamo še vedno radi, če ne drugega, pa za dekoracijo.

GRADNJA NOVE BOHINJSKE CESTE

Mostova premagala Savo

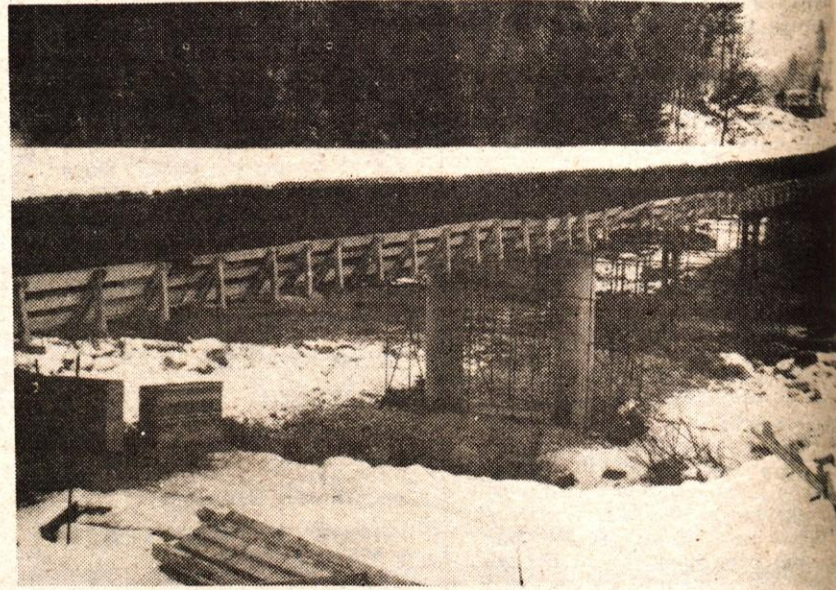
Gradnja nove ceste med Bledom in Sotesko je izredno zahtevna, največ naporov in znanja pa terjata mostova prek Save Bohinjke pod Bohinjsko Belo in na kraju Obrne — Piloti tudi nad 40 metrov globoko, železni konstrukciji pa tehtata skupno skoraj 400 ton — Uspešno delo Gradbinca, Geološkega zavoda in mariborske Metalne

nad gladino Save, dolg pa je 13 metrov. Globoko, tudi 40 metrov, so morali vrtati graditelji in sproti tonirati, da so pod jezersko kres našli trdno podlago.

Tudi most Obrne je še gradbeni 30 metrov bo nad gladino Save, do pa bo 116 metrov. Monterji Metalne iz Maribora so konec preteklega tedna varili jekleno konstrukcijo težko skoraj 200 ton, ta teden pa bodo centimeter za centimetrom posebnima vitloma spuščali na tonske pilote. Gradbenec iz Kranja bo takoj zatem zabetoniral mostna ploščo. Delo ni enostavno, saj

Bohinjska Bela — Ko se je Republiška skupnost za ceste lotevala gradnje nove ceste med Bledom in Sotesko, se je zavedala, da gradnja ne bo enostavna. Trasa je popolnoma nova in poteka po gradbeno težkem zemljišču, razen tega pa je bilo treba dvakrat premagati Savo Bohinjko. Nova cesta bo dolga 4440 metrov, pred dvema letoma pa je znašala vrednost gradnje 93.837.000 dinarjev, kar pa, upoštevajoč podražitve, zanesljivo ne bo zadostovalo za dokončanje gradnje. Nova trasa se odcepi od sedanje bohinjske vijugaste in ozke ceste pred Bohinjsko Belo, z njo pa se ponovno sreča v kraju Obrne.

Večina najzahtevnejših del je že opravljenih. To velja še posebej za dva mostova prek Save Bohinjke. Prvi jo prečka pod Bohinjsko Belo, pod Kupljenikom, drugi pa v kraju Obrne. Vsak od mostov bo veljal skoraj 24 milijonov dinarjev. Mostna konstrukcija pod Bohinjsko Belo

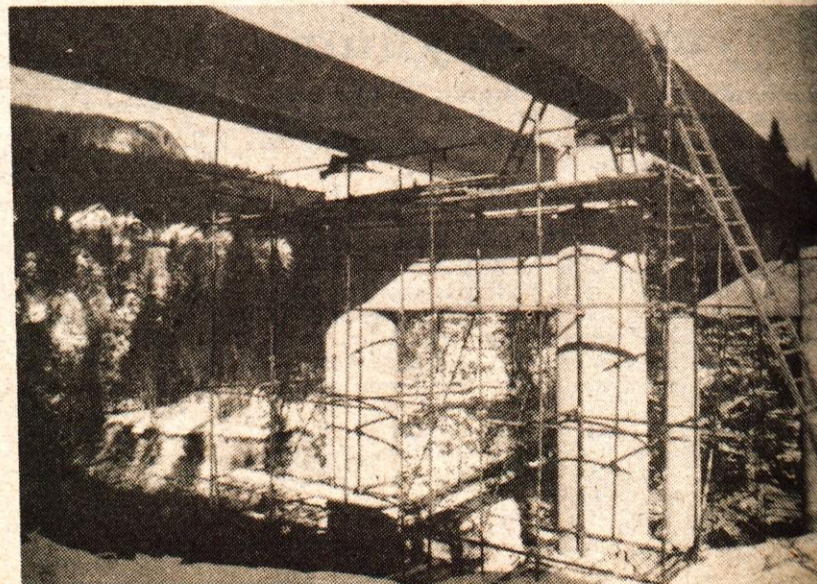

Na mostu pod Bohinjsko Belo je že zabetonirana plošča — Foto: F. Perdan

je že nad betonskimi piloti. Gradbenec oziroma njegova temeljna organizacija z Javornika ter Geološki zavod iz Ljubljane sta opravila gradbena dela. Na železni oziroma jekleni konstrukciji je že betonska plošča in kmalu bodo delavci mariborske Metalne, ki jih tudi zima in mraz ne odvrne od dela, spustili vrhni del mostu na pilote. Most pod Bohinjsko Belo bo okrog 15 metrov

gradbišče na precejšnji višini in vsak spodrsrlaj lahko kljub varnostnim ukrepom usoden. Vendar graditelji upajo, da bo slo vse po planu in da bo gradnja mostu kmalu končana, s tem pa bo graditelji lep del najzahtevnejše gradnje. Lahko že trdimo, da bo dograditvi nove ceste vožnja po Bohinju veliko krajša in varnejša. J. Košnjek

Slike F. Perdan

Most Obrne je 30 metrov nad gladino Save in tudi na njem je že jeklena mostna konstrukcija, težka skoraj 200 ton — Foto: F. Perdan

Devet dni veselja in učenja v domovini

Beseda in smučka tečeta gladkeje

Drevi bo v zahodnonemško pokrajino Baden-Würtemberg odpotovalo 78 otrok naših delavcev na začasnem delu v tujini, ki so bili devet dni v Gozd Martuljku na zimski šoli v naravi – Dragocene ure učenja smučanja, jezika in zblizevanja z domovino – Poleti spet srečanje ob morju, ponujajo pa se še nove oblike sodelovanja – Zahvala otrok, učiteljev in vaditeljev!

Gozd Martuljek – Marsikatera solza bo nocoj zdrsula na jeseniški železniški postaji in mnogokrat bosta izrečeni besedi »srečno« in »nasvidenje«, ko bo vlak odpeljal v Zvezno republiko Nemčijo otroke naših delavcev, začasno zaposlenih v zahodnonemški pokrajini Baden-Würtemberg. Devet dni so bili mladi v domovini svojih staršev na zimski šoli v naravi, kjer se je prepletalo smučanje, spoznavanje domovine in jezika ter srečevanje z našimi vrstniki iz Kranjske gore, Kranja in Ljubljane. Mladinski dom pri hotelu Špič v Gozd Martuljku je bil njihov drugi dom, kjer nikdar ni manjkalo otroške radoživosti, veselja, zvedavosti in nagajivosti. Poznanstva, spletena v prejšnjih letih, so se utrdila in prav zaradi tega bo nocojsnje slovo težje, vendar bo minilo v prepričanju, da letošnje srečanje ni bilo zadnje...

Tretjič so se otroci naših delavcev iz pokrajine Baden-Würtemberg zbrali v zimski šoli v naravi na Gorenjskem. Kar 78 jih je bilo letos v Gozd Martuljku. Vsi obiskujejo dopolnilni slovenski pouk v Stuttgartu in drugih mestih pokrajine, njihovi starši pa so večinoma člani Slovenskega kulturnometniškega društva Triglav iz Stuttgarta in njegovih enot v okoliških mestih. Zanimanje za šolo v domovini, v kateri sicer prevladujejo dejavnosti na snegu, narašča. Tako društvo Triglav kot občinska konferenca SZDL Kranj, ki sta na tem področju zaorala ledino, se zavedata, da je to najuspešnejša oblika povezovanja otrok in tudi njihovih staršev z domovino, spoznavanja slovenskega jezika, zgodovine in sedanosti Slovenije in Jugoslavije in, kar je najvažnejše, srečevanja z mladimi šolarji z Gorenjske. Veliko tega je bilo letos v Gozd Martuljku in na kranjskogorskih smučiščih, kjer so mladi smučali. Učenke in učenci slovenske dopolnilne šole so se srečali z učenci osnovne šole Staneta Žagarja iz Kranja, s katerimi so že pravi prijatelji, saj je bil lani v ZRN pevski zbor te šole, znanstva otrok pa preraščajo v znanstva staršev. Dopisujejo se in obiskujejo. To je največ vredno. Med tistimi, ki imajo največ zasluga za tako vzpodbuden razvoj zimske šole v naravi, velja omeniti kranjskogorsko osnovno šolo, ki je med drugim dala mladeži iz ZRN na voljo avtobus za prevoz na smučišča, osnovno šolo Franceta Prešerna iz Kranja, Delavsko univerzo iz Kranja, ki je mlade razveselila s filmi. Prešernovo gledališče z lutkovno predstavo in kranjskogorske žičničarje, ki so omogočili otrokom in vaditeljem popust na žičničarskih napravah! V Gozd Martuljku je devet dni žuborela slovenska beseda. Tudi po zaslugi strokovnega in pedagoškega vodstva šole v naravi je bila vsak dan bolj tekoča. Od jutra do večera so bili z otroki Marija in Franc Belec, slovenska učiteljica v Stuttgartu,

in Marjanom Gantarjem, predsednikom kranjskega sindikata Vinkom Šarabonom, predsednikom mladine Juretom Tomašičem in predstavnikom Delavske univerze Nevenom Šoičem. Zimska šola se mora nadaljevati, je bil soglasen sklep. Prav tako tudi letna šola v Premanturi. Skupaj z Elanom je treba za mlade preskrbeti smuči, saj je opremo težko sposojati, v ZRN pa vlada tudi zanimanje za sodelovanje v naših mladinskih delovnih brigadah. V vse

Štirje člani skupine otrok naših zdolcev Oliver Kokol, Lidija Čučko, Igor Malovrh in Sandi Strmljanin so v dneh bivanja pri nas praznovali rojstni dan. Na slovesnosti so jih skromno obdarovali in jim čestitali. Na sliki še naša učiteljica v Stuttgartu in hkrati vodje šole Marija in Franc Belec.

tu, prevajalka Marjeta Čop, sicer tudi smučarska učiteljica, Božena Belec in učitelj osnovne šole Staneta Žagarja iz Kranja Janez Foršak, ki je kot učitelj petja navduševal mlade s pesmijo, Drago Žvokelj in Nejc Zaplotnik, ki je imel mladim veliko povedati o vzponu na Everest. Pomagal pa jim je Lojze Zorger, predsednik koordinacijskega odbora slovenskih društev v pokrajini Baden-Würtemberg in hkrati tudi predsednik društva Triglav v Stuttgartu. Otroci in njihovi učitelji s ponosom povedo, da so se vsi naučili smučati in da se bodo od smuči težko še kdaj ločili. Obilo načrtov se je spletlo med letošnjo zimsko šolo v naravi. Koristno je bilo torkovo srečanje vodstva šole s predsednikom in sekretarjem kranjske občinske konference SZDL Francem Thalerjem

takšne oblike pa je treba vključevati tudi naše otroke, ker bo le tako stik mladih trdnjši in pristnejši, lažja slovenska beseda in bližja domovina, v katero se bo slej ko prej tudi večina najmlajših vrnila. Vse povedo besede slovenskega učitelja v Stuttgartu Franca Belca: »Letošnja šola v Gozd Martuljku je bila veliko boljše od lanske. Iskrena zahvala Kranju in vsem, ki so pomagali. Takšna šola je več vredna kot slovenski dopolnilni pouk, kot film in predavanja. Otroci pridejo na domača tla, med svoje slovenske vrstnike. Goji se slovenska beseda in pesem. Ko se bodo mladi vračali, se bodo vračali v resnično domovino, med znanca in prijatelje...«

Besedilo in slike: J. Košnjek

Starejši člani skupine so vse dneve pomagali tudi pri razdeljevanju hrane in drugih opravilih pred in po smučanju

Del udeležencev zimske šole v naravi v Gozd Martuljku pred odhodom na smučanje v Kranjsko goro

Gibalna bistrost

Človekovo gibanje se podreja zakonitostim mehanike – gibanju teles v času in prostoru. Vendar človek ni mrtva gmota, ampak je živ organizem. Njegovo gibanje usmerjajo možgani ob sodelovanju gibal. Pravilno izkoriščanje gibal je pomembno na vseh področjih njegove dejavnosti, nepravilno pa je manj gospodarno in včasih tudi nevarno. Človekovo gibanje je zamišljeno v njegovi glavi in urednično v načinu gibanja. To pa mora biti tekoče, brez trenj in nepotrebnih zastojev. Premikati se je potrebno tako, da bi bila storilnost čim večja, napor pa čim manjši. To pomeni, da se mora moč podrežati pameti ali gibalni bistrosti. Ta se predvsem uveljavlja pri praktičnih opravilih, omogoča hitro oceno okoličin in primerno gibalno pripravljenost. Hitrost, natančnost, spretnost, pravilno predvidevanje gibanja pa so še dodatne sestavine gibalne bistrosti.

Kakor se pri govorjenju, mišljenju in pisanju moramo ravnati po govorniških, logičnih in slovničnih pravilih, tako moramo pri vadbi, delu in treniranju upoštevati zakonitosti gibanja živih bitij. Po njih mora delovati bolnik, ki se po operaciji uri v prvih korakih in športnik, ki opravlja vrhunske storitve. Oba delujeta v mejah njihovih gibalnih možnosti, oba morata prilagoditi gibanje zakonitostim biomehanike. Predvsem je treba upoštevati pravilno gibanje težišča, pravilno izkoriščanje nog in rok, pravilne

položaje pri dviganju, nošenju, pri hoji navkreber in navzdol. Prav izboljšan način gibanja ali popolnejša tehnika veliko prispevata k dvigu delovnih in športnih storitev. Stara tehnika v športu je premalo učinkovita. Njene posnetke kažejo študentom športnih šol kot primer grobih napak, ki jih ne kaže posnemati. Prav tako so v učbenikih varstva pri delu prikazani pravi in nepravilni načini vzpenjanja po lestvi, položaji ob prodajalni mizi, sedeči položaji, pa položaji pri nakladanju in razkladanju in podobno.

Vsak po lastnih in dobljenih informacijah usmerja in oblikuje gibalno harmonijo. Ta je najpopolnejša pri vrhunskih športnikih – tekmovalcih v mnogobojnih, atletih, akrobatih, smučarjih, drsalcih, skakalcih v vodo in pri predstavnikih klasične in umetniške gimnastike. Pri vseh deluje neodnehljivost, ki ohranja vztrajnostno silo, da pri teku n.p.r. ohranjamo hitrost, jo pri smučanju ali planinstvu za zaviralnim načinom hoje ali drsenjem zmanjšujemo in da smo ob pravilni odzivnosti gospodar v prostoru, da se v kočljivih ali celo v nevarnih okoliščinah odločimo za pravi prijem, korak, odziv, doskok.

Gibalne talente je potrebno odkrivati podobno kot vse ostale. Ob naravnih pogojih, kakovosti gibal in živčne odzivnosti, je po sodobnih metodah športne pedagogike in načinih urjenja potrebno dramatično davno prirojene gibalne možnosti

OD VSEPOVSOD

Ime, da se reče

V ameriškem mestu Danvillu je policija zaustavila žensko, ki je vozila brez vozniškega dovoljenja. Povedala je, da se piše Diana Helen Ray Mitchell Barbara Kineaid Batten Champen Bray. Presenečenim policajem je pojasnila, da se je šestkrat možila in ločila in da je poleg svojega dekleškega priimka obdržala še vse druge. Ker je ženska komaj 35 let, ima še obilo možnosti, da svoj podpis podaljša za nekaj priimkov.

Nikoli ni prepozno

Z dveletno zamudo, vendar o pravem času, je dobil novoletno voščilo Colin Fenton iz Worksope v srednji Angliji. Poštar mu je prinesel kartico, s katero mu je prijatelj iz Aucklanda v Novi Zelandiji voščil srečno novo leto – 1978.

Plavanje pred hojo

V Vilni, glavnem mestu Letonske sovjetske republike, so na otroški polikliniki odprli plavalni center za novorojenčke. Terapevti učijo dojenčke plavati najprej v vodi, segreti na telesno temperaturo, kasneje pa vodo postopno ohlajajo do 24 stopinj Celzija. Tako se otroci pri enem letu starosti že lahko priključijo staršem in v poletni vročini skupaj čofotajo po rekah, jezerih ali na morju.

AVTOBUS POTEGNILI IZ NERETVE

Potapljačem kluba Gusar iz Niša in skupini posebej izurjenih potapljačev iz Beograda je v soboto uspelo ob izrednih naporih potegniti iz Neretve avtobus zadržanih podjetja Avtotransport, ki je v sredo, 2. januarja, pri kraju Bijela zgrmel v divjo Neretvo. Nesreča je terjala 19 življenj, eno več kot so sprva domnevali. Žrtvam se je pridružil tudi potapljač splitskega kluba Delfin Marinko Četić, ko je nameraval priti do avtobusa. V avtobusu je bilo 27 potnikov.

CEPLJENJE PROTI ČRNIM KOZAM

Čeprav so oktobra lani že uradno potrdili, da so črne kozice po vsem svetu iztrebljene, je svetovna zdravstvena organizacija vseeno objavila seznam 23 držav, ki bodo sprejele tuje le, če bodo poprej proti teli nevarni bolezni cepljeni. Gre predvsem za afriške države.

VARNOSTNI PASOVI TUDI NA ZADNJIH SEDEŽIH

Na Švedskem priporočajo, naj bi postali varnostni pasovi obvezni tudi na zadnjih sedežih osebnih avtomobilov. Služba za varnost v cestnem prometu je zasnovala svoje priporočilo na analizi večletnih statističnih podatkov o nesrečah osebnih avtomobilov. Če bi z zakonom predpisali obvezno privesovanje z varnostnimi pasovi tudi na zadnjih sedežih, bi se število ranjenih in mrtvih v prometnih nesrečah znatno skrajšalo.

WOLKSWAGEN POVEČAL PRODAJO V ZDA

Volkswagen je lani prodal na ameriškem trgu 292.017 avtomobilov oziroma 22 odstotkov več kot predlanskim. Najbolj je šel v prodajo model rabbit, evropski golf. Teh so prodali 214.835. Zahodnonemška avtomobilska družba računa, da bo letos prodala na ameriškem trgu 325.000 vozil.

CENEJŠE GORIVO ZA TURISTE

Tuji turisti, ki v Jugoslavijo prihajajo z lastnimi ali najetimi avtomobili, tudi letos lahko kupujejo bencin in dieselsko gorivo po nižjih cenah. Popust pri maloprodajnih cenah teh goriv znaša 20 odstotkov. To pravico imajo tudi turisti, ki bencinske bane kupijo v tujini ali na jugoslovanskih cestnih mejnih prehodih ter naši državljani, ki živijo v tujini in imajo vozila tuje registracije.

JUGOSLAVIJA IMA 22.262.000 PREBIVALCEV

Zadnji dan minulega leta je bilo po ocenah zveznega zavoda za statistiko v Jugoslaviji 22.262.000 prebivalcev. Lani se je rodilo 380.956 dojenčkov ali 17,2 na tisoč prebivalcev. V istem času je umrlo 190.412 oseb, tako da je znanstveni naravni prirastek leta 1979 190.544 novih prebivalcev.

TE DNI PO SVETU

POTRES NA AZORIH

V katastrofalnem potresu, ki je prvega dne v novem letu prizadel Azorsko otočje, je umrlo več kot 70 ljudi, 84 je hudo ranjenih, več kot 20.000 pa jih je ostalo brez strehe. Moč potresa je bila med štirimi in sedmimi (v epicentru) stopnjami po Richterjevi lestvici. Da je bilo še huje, je delo reševalnih ekip bromil močan hladni val, ki sta ga spremljala dež in veter.

SPLOŠNA STRAVKA V ITALIJI

Tri največja sindikalna združenja so za 15. januar napovedala splošno stavko, ki bo trajala osem ur. Prekinitev dela bo torej dvakrat dljša kot v zadnji decembrski sindikalni akciji. Sekretar generalne konfederacije dela je obtožil italijansko vlado, da skuša preložiti breme podražitev nafte na delavce. »V takšnih okoliščinah je poziv k splošni stavki ne le naša pravica, temveč tudi dolžnost,« je poudaril sekretar Luciano Lino.

TERRORISTIČNE ZVEZE ČEZ MEJO

Italijanski javni tožilec Guido Guasco je izjavil v doslej najbolj nadržanem poročilu o ugrabitvi in smrti bivšega italijanskega premiera Alda Mora, da so ugotovili, da so italijanske teroristične skupine povezane s podobnimi organizacijami v ZRN. Irski, Španiji in ZDA. Javni tožilec je hkrati terjati, da 21 ljudi postavijo pred sodišče in jih obtožijo, da so sodelovali pri ugrabitvi in usmrtitvi Alda Mora.

Naši športniki

Svetovni alpski pokal

Spet uspeh Križaja in Kuralta

Jože Kuralt: Kmalu v prvi jakostni skupini

MADONNA DI CAMPGLIO - Ni več daleč, ko bodo jugoslovanski alpski pokaletniki...

priljubljen kot vsi naši iz prve reprezentacije...

LENGGRIES - Tri sezone je moral enajdvajsetletni Bolgar Peter Popangelov...

in Magušar. Razlike med prvim in dvajsetim so bile tako minimalne...

Po poteh Kokrškega odreda Duplje

Pohitite s prijavi

KRANJ - Le še nekaj dni nas loči do letošnje množične tekaške prireditve...

Slovenski zimski plavalni pokal Dvakrat Triglav

KRANJ - Zimski bazen je gostil najboljšje slovenske plavalce...

fin: 1. Praprotnik (Triglav) 2:30,08, 2. Krašovec (Ilirija) 2:32,91...

Strel in Kuralt v ospredju

RADWIESE - Tu je bila močna mednarodna moška FIS tekma...

Tometova in Zavadlavova med prvo dvajseterico

BERCHTESGADEN - Jugoslovanska ženska alpska reprezentanca se je dobro odrezala...

Nuša Tome je s sedemnajstim mestom v slalomu dosegla olimpijsko normo...

HOKEJ Blejska Dobrava brez poraza

TRŽIČ - V medobčinski hokejski ligi Gorenjske je tekmoval v popolnem teku...

Komentiramo Obveznost zmagoslavja

BOHINJSKA BISTRICA - Na jubilejni petindvajseti tekaški prireditvi...

Smučarski skoki

Poljanc najboljši na tekmi za pohod

ADERGAS - Na prvi tekmi za pokal SRS v smučarskih skokih za pionirje...

Novoletno srečanje

TRŽIČ - Temeljna telesnokulturna skupnost Tržič je pripravila prijateljsko srečanje...

Hotel Šport Pokljuka vabi v soboto, 12. januarja ob 20. uri na PLES. Igra ansambel Modrina.

Gašpirc in Lotrič zmagovalca v Planici

Planica - Jeseniški smučarski delavci so zelo dobro organizirali drugo tekmo za pokal SRS...

Ženski smučarski tek je pri nas še vedno zapostavljena disciplina. Klubi sicer z ženskami delajo od pionirk naprej...

Dinar za dinarčkom . . .

Dolgo let so se že na osnovni šoli Staneta Žagarja v Kranju dogovarjali, da bi za učence ustanovili pionirsko hranilnico. Pa so bili učitelji preobremenjeni z delom in tudi nobenega pravega prostora ni bilo za ta namen.

Lani pa so se dokončno odločili. Mentorstvo je prevzela učiteljica

Prostora v kabinetu ni, zato je treba kar pred vrati počakati, da pride na vrsto s svojimi prihranki

Prve knjižbe so zabeležene, prve vloge so že na pionirski hranilni knjižici

prvih razredov Jožica Debelak in 28. novembra so jo ustanovili. 24. decembra pa odprli za vlagatelje. Tovarišica Debelakova je sicer zelo zaposlena, saj vodi folklorni krožek, dela pri planinski sekciji, ima še kup drugih nalog in funkcij, pa vendarle je sprevidela, da se bodo otroci s hranjenjem denarja v pionirski hranilnici naučili ravnanja z denarjem in varčevati. Prizna pa, da je »piko na i« za odločitev naredila televizijska oddaja, ki je pripovedovala o pionirski hranilnici Šolarjev iz Podčetrta . . . Prevzela je in zdaj orje ledino. Utesnjeni so s prostorom, saj je kabinet za razredni pouk napolnjen z učili, pa vendarle so stisnili vanj še dve mizici, stole, računski in pisalni stroj, blagajno, hranilnike za otroke in drugo.

Trenutno je 7 učencev v svetu pionirske hranilnice: dva sta iz 8., dva iz 7., dva iz 6. in eden iz 5. razreda. Pionirsko hranilnico vodi Tatjana Zupan, pomagajo ji pa Uroš Debelak, Alenka Ferišek, Andreja Vidic, Urška Zaletel, Polonca Hrihar in Matjaž Mohar. Radi pa bi sodelovali tudi tisti iz nižjih razredov in že sprašujejo, zakaj niso zraven . . .

Vsak ponedeljek od 12. do 13. ure posluje njihova hranilnica. Med obema izmenama, ker imajo vozače iz Hrastja, Voklega, Prebačevega in Trboj. Prve vloge so že tu. Zdaj

hranijo za šolo v naravi, ki bo konec februarja, pa za zaključne izlete. 1.000 dinarjev jim je ljubljanska banka - Temeljna banka Gorenjske dala za začetno obratovanje. O, se bo že nabralo. Otroci radi prihajajo. Posebno še, ker jih vsak mesec pri vlogah čaka drugačna nagrada: za december so dobili mini set svinčnikov in šilčka, za januar pa jim obljublja obesek za ključe . . . Pa tudi brez nagrad bi šlo, seveda, a vsak ima rad drobnno presenečenje. Saj so vendar še otroci . . .

Os

LOTERIJA

Srečka št.	din	Srečka št.	din
450	200	35	40
9480	500	65	50
24730	5.000	9825	500
32270	1.000	34215	1.000
48160	2.000	72095	1.000
080460	50.000	247165	10.050
316860	10.000	377925	10.000
599040	10.000	527845	10.000
1	20	16	40
39101	1.020	67046	1.000
66921	1.020	047946	10.000
499621	10.020	588836	10.000
722	100		
27622	2.000	07	50
49452	2.000	37	70
63002	1.000	57	30
		67	40
43	40	52197	1.000
63	30	048847	10.000
83	50	063347	10.000
003	80		
293	100		
8673	400	38	30
09323	2.000	98	30
37663	1.030	878	80
39223	1.000	94118	1.000
94173	1.000	025348	500.000
298583	10.050		
4	20	09	30
16114	1.020	49	30
20684	5.020	489	80
46174	1.020	3119	400
84634	5.020	18909	1.030
209844	10.020	147919	10.000
516104	10.020	174989	10.000
595114	10.020	545459	10.000

Skupnost otroškega varstva

Kranj
Trg revolucije 1

Koordinacijska komisija za sprejem otrok v vzgojnovarstvene organizacije občine Kranj

RAZPISUJE ZA SEPTEMBER 1980

prosta mesta v jasliških oddelkih in varstvenih družinah, od 6. do 24. meseca starosti in prosta mesta v predšolskih oddelkih, od 2. do 7. leta starosti.

V vzgojno-varstvene enote se sprejemajo otroci iz občine Kranj, v izjemnih primerih pa tudi otroci iz drugih občin, če je vsaj eden od staršev zaposlen v občini Kranj.

Prošnja za sprejem otroka se dobi:

- za enote VVZ Kranj, VVE osnovne šole Simon Jenko Kranj, nova šola in podružnična šola na Primskovem ter VVE podružnične šole France Prešeren na Kokriči, v vrtcu Janina, Kebetova 9, Kranj, kjer bodo uradne ure v razpisnem roku

v ponedeljkih in petkih od 7.-15. ure
v sredo od 12.-18. ure

izven razpisnega roka pa:

v sredo od 14.-18. ure
v petkih od 8.-12. ure

- za enote VVZ Golnik, Golnik 54,

- za enote pri osnovnih šolah:

Osnovna šola Josip Broz-Tito, Predoslje, na upravi šole,

Osnovna šola Stanko Mlakar, Senčur in enota podružnične šole v Voklem, na upravi šole v Senčurju,

Osnovna šola Matija Valjavec, Predvor, enota na Belu in Visokem, v vrtcu pri osnovni šoli in enoti podružnične šole na Jezerskem,

Osnovna šola Davorin Jenko, Cerklje in enota v Zalogu, v vrtcu Kurirček Robi v Cerkljah,

Osnovna šola France Prešeren, v enoti podružnične šole Duplje,

Osnovna šola Lucijan Seljak, v enotah podružnične šole Besnica, Zabnica, Orehek in v vrtcu v Mavčičah,

Osnovna šola Stane Žagar Kranj, v enoti podružnične šole Trboje,

Za otroke, ki so težje moteni v svojem razvoju pa se dobi prošnja za sprejem v Osnovni šoli Helene Puhar Kranj, Kidričeva 51.

Prošnja za vpis s priloženimi potrdili, je potrebno oddati najkasneje 30 dni po objavi razpisa, osebno ali priporočeno na naslov enote, kjer se je dobila.

S SODIŠČA

Avto v otroka

Senat temeljnega sodišča v Kranju je obsodil Petra Markoviča, avtoličarja s Tenetiš, na leto in tri mesece zapora, ker je junija 1978 na Mlaki zadela s svojim avtomobilom 8-letno Petro Agatorovič tako hudo, da je deklica na kraju nesreče umrla.

Nesreča se je pripetila ob 18.30, ko je Markovič s svojima hčerkama vozil od Golnika v smeri Kranja. Čeprav je skozi naselje Mlaka dovoljena hitrost 60 km na uro, je avto peljal hitreje, okoli 80 km na uro. Po cesti skozi Mlako hodijo običajno tudi pečki, vendar pa voznik, ki so mu pozneje z analizo krvi ugotovili

tudi vinjenost, ni bil pozoren tako kot bi za volanom moral biti. Zato ni opazil deklice na levi strani ceste, ki je začela prečkati cestišče nekoliko poševo v smeri Kranja. Avtomobil jo je zadela sredi ceste z levim blatnikom. Sodišče je ugotovilo, da se je nesreča pripetila zaradi premajhne pazljivosti voznika ob seveda ugotovljeni vinjenosti in prekoračeni dovoljeni hitrosti vožnje skozi naselje. Zaradi tako hudih posledic nezgode, ko voznik za volanom ni bil trezen, se je sodišče odločilo tudi za prepoved vožnje motornega vozila za šest mesecev po prestani kazni.

ZAHVALA

Ob smrti spoštovane tete in sestri

ANE ROZMAN

rojene Urbanc, posestnice iz Svarij pri Zalogu

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ji izkazali zadnjo pozornost in jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se sosedom, posebno Toporiševim za ne-sebično pomoč, pevcem za žalostinke, zastavonošem, g. župniku ter Petru Likarju za poslovilne besede.

Žaluojači

V SPOMIN

13. decembra je minilo dve leti odkar me je zapustil moj dragi mož

JOŽE DROLE

iz Ljubnega

Kako je prazen dom brez tebe, ko nisi več med nami, v bolečini tihih nemih, smo ostali sami. Ne bomo te pozabili.

Zahvaljujem se vsem, ki mu polagate cvetje in prižigate svečke na njegovem preranem grobu.

Žaluojači: žena Marija, sestra, brač in drugo-sorodstvo!

Hotel Grajski dvor Radovljica Kranjska 2

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge za nedoločen čas s polnim delovnim časom
3 KUJARIC
Pogoj: gostinska šola
3 NATAKARIC
Pogoj: gostinska šola
Zagotovljena so samska stanovanja. Ostale informacije dobite po telefonu (064) 75-585. Vloge pošljite v 15 dneh po objavi.

Psihiatrična bolnica Begunje na Gorenjskem

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge
1. KUHNJSKE POMOČNICE za nedoločen čas s polnim delovnim časom.
Pogoji:
- osnovna šola,
- izpit iz higienskega minimuma,
- delovne izkušnje zaželjene.
Poskusno delo traja 1 mesec.
Vloge naj kandidati naslovijo na naslov Kadrovska služba Psihiatrične bolnice Begunje v 15 dneh po objavi.

v Radovljiški občini dne 12. 1. 1980

MARKET-DELIKATESA BLED
Cesta svobode 15
(v Park hotelu)

1

MATNA SLIKA

V šahovskih zapisih najdemo številne sklepane kombinacije, ki se končajo z matiranjem. Še posebno v literaturi šahovskih problemistov, ki načrtno sestavljajo položaje z nekajpoteznim matiranjem. Seveda tudi v živi igri, v spopadu dveh nasprotnikov, pot do mata ni naključna, marveč plod zavestne igre. Pogosto je izhodišče kombinacije zamisel matnega položaja nasprotnikovega kralja, tj. matne slike. Zamisel pa je potrebno opremiti še s potezami, ki matiranje izsilijo.

V položaju na diagramu 1 (BOGDASAROV - KORSUNSKI; ZSSR, 1978) ima črni naslednjo požeruško pot do zmage 1. . . Sb4 + 2. Ke3 Lb2: itn. Vendar pa pozicija omogoča tudi hitrejšo odločitev, ki temelji na matni sliki trdnjave, lovca in kmetov.

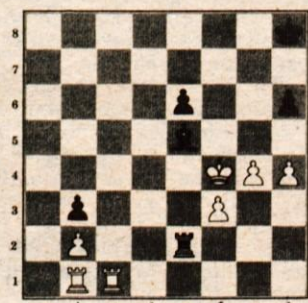

Diagram 2
Matna slika trdnjave in lovca, ob sodelovanju kmetov

Tudi pri drugem primeru, diagram 3 (PANFILOV - NOVOCENIN; ZSSR, 1975), je matna slika razmeroma enostavna. Videti je treba predvsem prvo potezo, žrtev dame na polju h6, s katero beli poruši podporo kmeta f6.

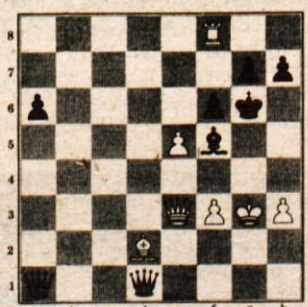

Diagram 3

1. Dh6+!! gh6;
2. Tf6+ Kg7
Na 2. . . Kh5 sledi 3. Th6 mat.
3. Lh6: + Kg8
4. Tf8 mat
Nastali položaj bomo videli na diagramu 4.

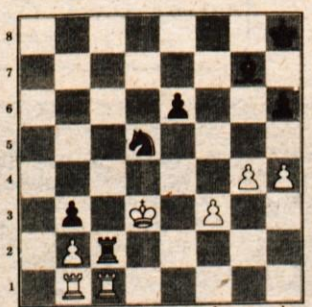

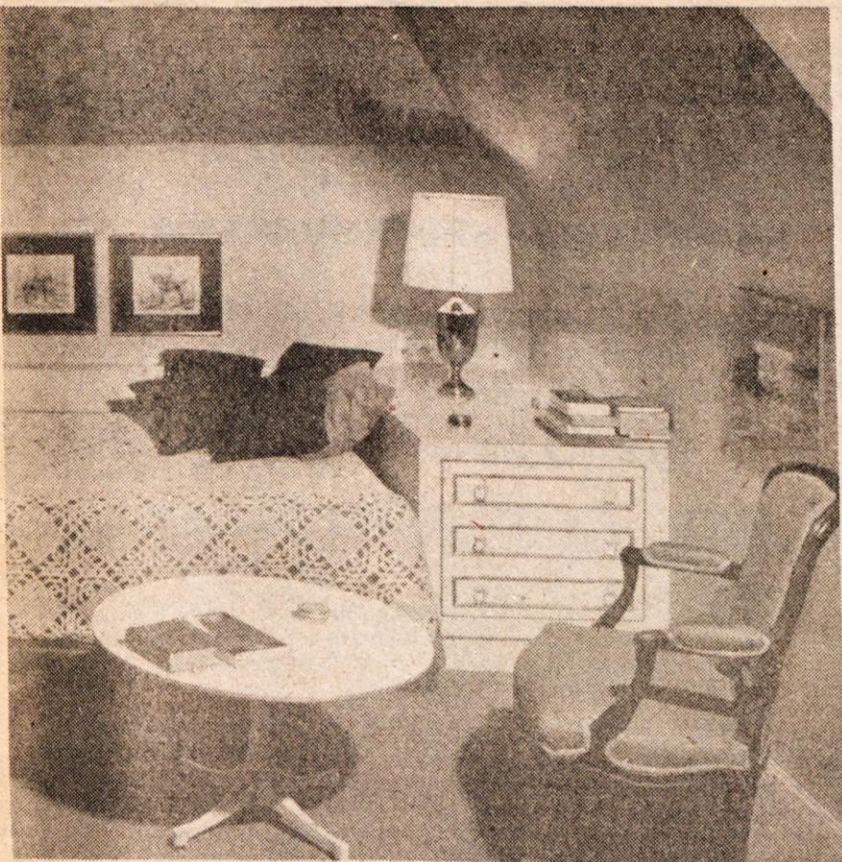
Diagram 1

1. . . Sf4+
2. Ke4 Te2+!
3. Kf4: Le5 mat
Nastal je matni položaj na diagramu 2.

Dr. Srdjan Bandek (Nadaljevanje v naslednji številki)

Opravičilo

V prejšnji številki, 8. januarja 1980, smo na 27. strani objavili gornjo rubriko. Zaradi neustrezne tehnične izvedbe smo šele po tisku ugotovili, da črne figure na črnih poljih niso vidne, zato rubriko ponavljamo.

Senčnik lahko obarva okolje

Za svetilke, ki naj ustvarijo intimno vzdušje, iščemo v prvi vrsti tople rumene in rdeče nianse senčnika. Pozabiti pa ne smemo, da je treba upoštevati tudi barve okoli svetilke, ki pogosto pripomorejo k vse drugačnim barvnim učinkom, kot je bilo prvotno mišljeno.

Pri kombinaciji svetlob za efekt velja pravilo, da naj ima vir svetlobe in površina v okolju podoben barvni sestav. To se pravi, da naj površine in predmete s toplim barvnim odsevom osvetli svetloba z istimi lastnostmi, od rumenega do rdečega. Če hočemo z umetno razsvetljavo doseči mirno in harmonično vzdušje v sobi, se moramo izogniti svetilkam s prevelikimi kontrasti med barvo, ki jo širijo in barvo v okolju. Dovoljene so manjše izjeme in tako na primer osvetlimo rastline, ki imajo vse barve spektra, z direktno usmerjeno žarnico. V takem primeru naj bo senčnik okoli žarnice obrnjen proti

rastlinam tako, da odprtine v sobi ne vidimo.

Pri razsvetljavi za intimno vzdušje se dobro obnesejo premestljive svetilke, kar nam daje veliko možnosti, da s preizkušanjem pridemo do najboljšega rezultata. Zato se za tako rešitev ne odločimo dokončno, preden nismo napravili več poskusov z zamenjavo senčnikov, spreminjanjem toka svetlobe, premestitvijo predmetov in svetilk.

Centralna kurjava in mraz nam prav tako hudo izsuše kožo kot sonce. Zato se nakremimo zvečer, ko pred spanjem umijemo obraz in zjutraj ravno tako. Na pet mest na obrazu razdelimo kremo in jo nežno vtiramo s prsti v kožo, toda vedno od spodaj navzgor in od znotraj navzven.

Tirolsko meso

POTREBUJEMO: svinjsko glavo ali vrat, sol, 1/8 litra kisa, 1/4 litra belega vina, 5 zrn popra, 10 zrn pime:te, ingver, muškato cvet, 4 lovorove liste, timijan, 5 klinčkov, krožnik korenčja, 4 krompirje, čebulo.

Očiščeno svinjsko glavo ali vrat denemo v lonec in polijemo z mrzlo in okisano vodo, ki ji dodamo še vino. V redko platneno krpo zavežemo vse naštete začimbe in jih potopimo v juho. Vse naj pokrito vre. Ko se začne meso mehčati, dodamo še krožnik očiščenega korenčja, zrezanega na enake rezance, na listke zrezano čebulo, in olupljen, zrezan krompir. Osolimo in kuhamo dalje še pol ure. Kuhano meso zrežemo na lepe porcije, ga obložimo s koreninčjem ter polijemo z vročo juho in takoj serviramo.

Izsušena koža

MARTA ODGOVARJA

Tanja - Kranj

Stara sem 14 let, visoka 160 cm, tehtam pa 48 kg. Z mamico se ne moreva odločiti za model plašča, ki bi bil mladosten in bi ustrezal mojim letom. Vzorec blaga vam prilagam.

Plašč je udobno krojen. Ima manjši ovratnik. Namesto zapenjanja se plašč zaveže 3 x s trakom, in ima preklop kot dvoredni plašč. Rokava so poglobljena, v zapestju stisnjena z manšeto. Zadnja stran ima sedlo kot sprednja. Plašč ima vezana žepa, sega pa čez kolena.

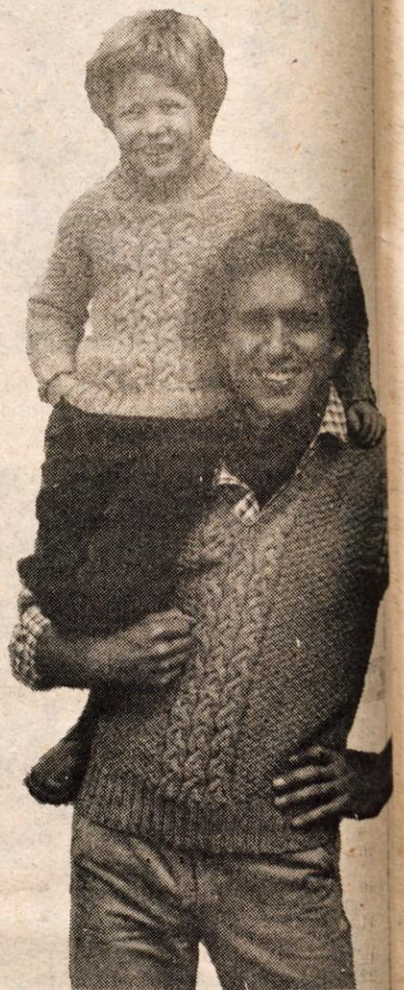
Enostavno in lepo

Pulover za malega in brezrokavnik za očka z debelimi kitami. Žal vam na našem pičlo odmerjenem prostoru ne moremo dati natančnega opisa, zamisel je pa le. Patent pletemo z dvema levima, dvema desnima pentljama, droben vzoreček, ki ga pletemo naprej pa le menjamo vsaki dve vrsti: na levih zankah desne in obratno.

Koroška - Karniška smučišča

Uživajte v zimskih počitnicah z vašo družino v našem prijaznem gostinskem penzionu Soba s kopalnico WC balkonom dnevnim prostorom in vsem potrebnim za dobro počutje. Odlična lega smučišča z žičnico. Posebno ugoden tedenski penzion. Otroci imajo popust do dvanajstega leta.

Informacije in rezervacije:
Gasthof-Pension Schuller
Vočiče pri Šmohorju - Ziljska dolina (Watschig bei Hermager - Gailtal)
tel. 9943-4285-220

PREDSTAVLJAMO VAM

Fantje muzikantje

Glavni junaki pričujoče knjige so muzikanti Stefan, Avgust, Edi in Violinček s psom Slineo. Z različnih koncev sveta pridejo v različno spokojno mesto iskati delo. Radi bi zabavali ljudi s svojimi koncerti, toda uspe jim le, da nastopijo v cirkusu z

mijavkanjem, ki naj bi spodbudilo moštvo OPIC na košarkarski tekmi na cirkuški predstavi.

Zgodba je polna različnih zapletov in vragolij in nam razkriva še nekaj drugega. Mesto, v katerem so pripotovali muzikanti, je neprijetno, ljudje v njem niso pravični. Fantje so v njihovih očeh čudaki, zato jih ozkosrčno sprejemajo.

Po nekem srečnem podvigu, ko uspešno premestijo staro barko s kopnega v jezero, dokažejo meščanom, tem preveč »sladkime« ljudem, da se jim ni treba bati vode. Uspe jim prirediti koncert na glavnem trgu mesta, kjer so igrali tudi gasilska, poštarstva, kovaška in cirkuška godba. Kot solisti so nastopili naši umetniki in ljudje so bili navdušeni. Pa čeprav je sredi koncerta začelo deževati, so očarani nad glasbo ostali pod tople poletno ploho. Nihče se ni stopil, nikogar ni zmanjkalo, tako kot se je nekoč v davnih časih to pripetilo preveč »sladkemu« županu.

Tako je fantom muzikantom uspelo nekoliko OSRČITI te preračunljive ljudi in jih potegniti iz njihove zavrtosti. In koliko je mest na svetu, v katerih še vlada nerazvitost, OZKOSRČNOST in zakon močnejšega? Knjiga je izšla v založbi Mladinska knjiga z ilustracijami Aca Mavca tik pred novim letom. Tudi v PIO' NIRSKI knjižnici jo že dobite. Čimprej se seznanite z živahnim dogajanjem v njej, ki vam ga posreduje v prav takem jeziku pisatelj Smiljan Rozman.

S ŠOLSKIH KLOPI

Novoletna voščilnica

V letu, čez katerega prag smo pravkar stopili, vam želim, ljudje, da bi se na vašem obrazu zarisalo stotero gub smeha, da bi vaše oči vedno tople sijale in da čez vašo usta nikdar ne bi spolzela zla beseda, ki bi se kot trn zadržala v srce sočloveka.

Vsem, ki ste v oklepu vojne, želim, da čimprej prebijete ta obroč in stopite svobodni naproti. Moja največja želja je, da bi se prijeli za roke črni in beli, odrasli in otroci ter bi skupaj živeli v miru.

Tudi lakote ne privoščim nikomur. Če bi mogla, bi vsakemu odrezala velik kos kruha in nalila kozarec toplega mleka. Vsi, ki imamo kruha dovolj, bi ga morali dati tistim, ki ga nimajo. Dajmo jim ga, ljudje!

Vesna Robič, 8. r. osn. šole
Jeseniško-bohinjski odred,
Kranjska gora

Veseli tobogan

»Pozdravljeni! Oglašamo se iz škofjeloških hribov, iz Gorenje vasi. To je zelo lepa vas. No, kaj več o njej pa še med oddajo.« je napovedovalka veselo objavila. V dvorani je zašumelo. Bil je namreč torek, ko se je v domu TVD Partizan odvijal Veseli tobogan. Dvorana je bila nabito polna. Največ je bilo otrok pa tudi kak starejši se je našel vmes. Najprej so se na odru pojavili otročaji, ki sestavljajo pevski zbor.

Zima

Danes sem res dobre volje, saj je sneg pobelil polje, planine, doline, gozdove, pa še hribeček stare vdove.

Na tem hribečku bo možak nastal, čisto bel bo, joj, se bo bahal, rdeč korenček njegov bo nos, da se rezal bo še kos.

To bo smeha, da bo kaj, saj bo stara streha pravi smejalni gaj.

Potem pa smučke bomo vzeli, pa na hribeček se povzpeli, snežaku pesmico zapeli in spet vsi veseli bomo po hribu odbrzeli.

Tomaž Križnar, 5. d. r. osn. šole
Lucijan Seljak, Kranj

Srečanje z vojakom

S tovarišico smo se zmenili, da si gremo ogledat vojašnico. Šli smo v vojašnico Staneta Žagarja v Kranju. Ko smo prišli do vhoda, nas je sprejel vojak, ki straži vhod. Počakali smo. Vojak je poklical dežurnega oficirja, ki nas je že pričakoval.

Peljal nas je preko dvorišča. Na levi strani smo zagledali mizo, na kateri je bilo vojaško orožje in pripomočki. Okrog nas so bili vojaki. Vsak vojak je imel nalogo, da prikaže in razloži pomen in delo

raznega orožja in strojev. Ko smo si vse ogledali, nas je vojak odpeljal v stavbo. Najprej nam je pokazal garderobo. Potem nas je odpeljal v učilnico, v kateri imajo vojaki vsak dan eno uro ali dve učenja o vojaških nalogah.

Ker je čas hitro minil, smo se morali posloviti. To je bilo moje prvo srečanje z vojakom.

Mateja Ovsenik, 4. b. r. osn. šole
na Primskovem pri Kranju

Hrupno so se zložili po stopnicah in živahno klepetali, dokler jih ni pomirila tovarišica Drnovškova, ki je z nervozno Leo pristopila k mikrofonu. Ta bi morala na pisalnem stroju spremljati zborček. Malo se je sicer že umirila, a so se ji roke vseeno tresle, ko je tipkala že prej naučeni takt. Za njo so se zvrstili še malčki, nato pa je na oder prišel Jože Zupan. Vsi smo ga bučno pozdravili. Tudi napovedovalka se je nasmejala, ko ji je na vprašanje, ali bo povedal kako pesem, odgovoril: »O, ne! Danes bi govoril o svojem prijatelju Tončku. Saj sem pesmi iz šole že pozabil, posebej za tobogan pa se jih tudi nisem učil.« Tako je torej med bučnim smehom povedal zgodbo o prijatelju Tončku in njegovi sestri Betki. Se najbolj sem si zapomnila zadnji del, ko je Jože Zupan oponašal Betko: »Očka ne bo kadil, ti ne boš letala k frizerju, jaz pa ne bom hodila v šolo, pa bomo kupili dojenčka.«

Za Zupanom so nastopili še mnogi drugi. Olga je igrala na harmoniko, otroci iz vrta so recitali, naš stari znanec Toni pa je prebral nekaj šal na račun našega kraja.

Vesna Žagar, 6. b. r. osn. šole
Ivan Tavčar, Gorenja vas

»Nič se ne smejte! Saj je tovarišica rekla, da prvošolčki še lahko na prste...
- Foto: D. Dolenc

Urednica

TELEVIZIJA

SOBOTA 12. JAN.

- 8.00 Poročila
8.05 Jakec in čarobna lučka
8.20 Vrtec na obisku: Hop, se meh razpoči, smeh iz njega skoči

- 21.35 V znamenju
21.50 Risanka
21.55 Glasbeni album
22.10 Športni pregled

PONEDELJEK 14. JAN.

- 10.00 TV v šoli: Kocka kocka. Boj za obstanek, muzej Iva Andrića, Čričkov album. Tara

- 16.55 Test
17.10 TV dnevnik v madžarsčini
17.30 TV dnevnik

NEDELJA 13. JAN.

- 7.45 Poročila
7.50 Za nedeljsko dobro jutro: Mladinski pevski zbor Maribor

TOREK 15. JAN.

- 10.00 TV v šoli: Kocka kocka. Boj za obstanek, Narodni muzej, Čričkov album, Njegotin

Oddajniki II. TV mreže:

- 16.55 Test
17.10 TV dnevnik v madžarsčini
17.30 TV dnevnik

SREDA 16. JAN.

- 10.00 TV v šoli: Kocka kocka. Boj za obstanek, Knez Mihajlova ulica, Film Nevenjska puška

- 16.55 Test
17.10 TV dnevnik v madžarsčini
17.30 TV dnevnik

ČETREK 17. JAN.

- 10.00 TV v šoli: Kocka kocka. Boj za obstanek, Bogdan Kršić, Tolkala, naši kraji

PETEK 18. JAN.

- 10.00 TV v šoli: Kocka kocka. Pavljani, Andree Navarra, Trobenta, Film Billov rudnik

SOBOTA 19. JAN.

- 10.00 TV v šoli: Kocka kocka. Poročila, Jakec in čarobna lučka, Pustolovščina

IZBRALI SO ZA VAS

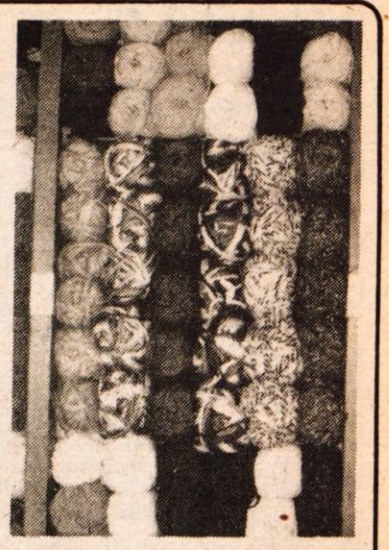
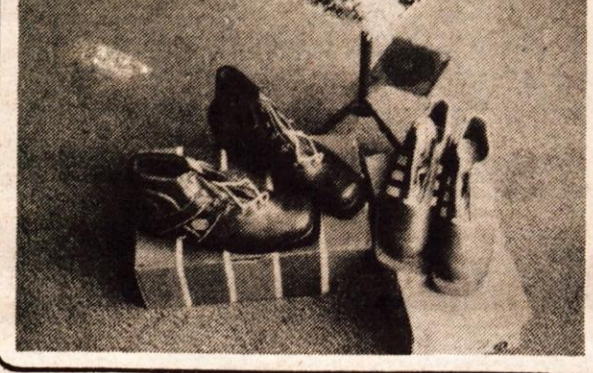

Če je za odrasle pravi angleški zajtrk slanina z jajci, pa je za njihove otroke corn flakes - koruzni kosmiči.

Pri ŽIVILIH na Klancu v Kranju imajo vedno na zalogi oplemeniteno zemljo za rože, Torbon in Humovit.

gecna za zemljo: 10,60 din 14,50 din

Na Kokrinem športnem oddelku v GLOBUSU so dobro založeni s tekastiškimi čevlji. Visoke in nizke imajo, od Alpine in Planike. Velikosti so na voljo od 36 do 47, barve pa modre, črne, kombiniranih barv.

V Elitini specializirani trgovini VOLNA v Kranju so dobili vseh vrst volne, tudi iskano zelo debelo volno PLUTO.

Ta klasično krojeni moški plašč je izdelan pri KROJU in je iz kvalitetnega kamelaha, obleko s telovnikom so pa ukrojili pri MURI.

TA TEDEN NA TV

SOBOTA

ROBINOVO GNEZDO je naslov angleške humoristične nadaljevanke pa tudi ime restavracije, ki jo skupaj odprejo in vodijo njeni glavni junaki.

Royas Shakespeare Company; bila je proglašena za najbolj uspešno predstavo Shakespeara v zadnjih letih.

SREDA

Prvi del zanimivega švedskega filma PREPROSTA ZGODBA, ki je nastal po literarni predlogi Hjalmarja Söderberga, se dogaja v zadnjih letih prejšnjega stoletja.

PONEDELJEK

Najbolj krvava Shakespeareova tragedija MACBETH je doživela že več televizijskih priredb, vendar je vse pozornosti vredna ena od zadnjih, ki je nastala v sodelovanju z

OBVESTILO ČLANOM ZVEZE VADITELJEV, UČITELJEV, TRENERJEV, SMUČANJA KRANJ

Obveščamo vse članke ZVUTS, ki se niso udeležili predsezonske seminarja, da bo ponovna predelava šole smučanja, dne 12. januarja 1980.

KINO FILM KINO FILM KINO FILM KINO FILM

Kranj CENTER

- 11. januarja ital. barv. erotič. kom. SOSEDA ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

- 11. januarja angl. barv. akcij. ŽIVA TARČA ob 16., 18. in 20. uri

Škofja Loka SORA

- 11. januarja amer. drama OKNO V NEBO ob 18. in 20. uri

Češnjica

- 11. januarja ital. barv. erotič. GRESNICA ob 20. uri

Radovljica

- 11. januarja amer. barv. fantast.-DEMONSKO SEME ob 20. uri

Jesenice RADIO

- 11. januarja amer. barv. komed. ANNIE HALL ob 17. in 19. uri

Trzin

- 12. januarja ital. barv. pust. NE. ANGELI PA NISMO ob 16. uri, amer. barv. akcij. krim. DRIVER ob 18. in 20. uri

Bled

- 11. januarja franc. barv. OTROK NOČI ob 20. uri

Jesenice PLAVŽ

- 11. januarja franc. barv. KRVNI SORODNIKI ob 18. in 20. uri

Kamnik DOM

- 12. januarja amer. barv. ris. MAČEK ZA MILIJON DOLARJEV ob 16. uri, prem. amer. barv. LJUBEZENSKA ZGODBA ST. 2 ob 18. in 20. uri, prem. amer. barv. grozlj. NOČ ČAROVNIC ob 22. uri

Bohinj - Boh. Bistrica

- 12. januarja franc. barv. OTROK NOČI ob 18. in 20. uri

• NOVO V TINI • NOVO V TINI • NOVO V TINI • NOVO V TINI

Specializirani otroški oddelek vam nudi bogato izbiro:

- OPREME ZA DOJENČKE
(oblačila, vozički, stajice, dudke, kozmetika)
- PERILA IN PLETENIN ZA OTROKE
- OTROŠKIH TRENERK
- IGRALNIH HLAČK
- SRAJC IN BLUZ ZA OTROKE

OBIŠČITE NAS • OBIŠČITE NAS • OBIŠČITE NAS • OBIŠČITE NAS •

Gorenjska kmetijska zadruga
TZO SLOGA
Kranj

KMETOVALCI!

vabimo vas na zanimivo in poučno predavanje
O GNOJENJU POSAMEZNIH KMETIJSKIH KULTUR
(krompir, žita, koroza, travniki), ki bo v petek, 11. 1. 1980 ob 10. uri v ZD Žabnica in v petek, 11. januarja 1980 ob 15. uri v ZD Primskovo.

Predaval bo ČRNKO Mladen iz Tovarne dušika Ruše.
Vabljeni!

Vabimo vas, da si v našem INFORMATIVNO PRODAJNEM CENTRU v hotelu CREINA v Kranju ogledate izbiro tkanin iz našega proizvodnega programa.

TEKSTILINDUS
KRANJ

Osnovna šola
Lucijan Seljak
Kranj

Komisija za delovna razmerja osnovne šole razpisuje za določen čas prosta dela in naloge:

1. RAZREDNEGA UČITELJA na podružnični šoli Žabnica od 21. 1. do 25. 6. 1980), pogoj RU
2. PREDMETNEGA UČITELJA ZGODOVINE na centralni šoli (od 11. 2. do 25. 6. 1980), pogoj PU zgodovine
3. UČITELJA V OPB na podružnični šoli Orehek (od 1. 4. do 25. 6. 1980), pogoj RU.

Kandidati naj oddajo vloge z dokazili o strokovnosti v 15 dneh po objavi razpisa.

VIZ Jesenice
TOZD Osnovna šola
16. december
Mojstrana

razpisuje prosta dela in naloge

UČITELJA MATEMATIKE
Pogoji: dokončana višja ali visoka šola ustrezne smeri.

Delovno razmerje se sklene za določen čas (nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu), s polnim delovnim časom.

Prijave pošljite v roku 15 dni na osnovno šolo 16. december Mojstrana, Alojza Rabiča 7.

Kmetijsko živilski kombinat
Kranj
z n.sol.o. Kranj, C. JLA 2

TOZD Tovarna olja Oljarica Britof

objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge za nedoločen čas

- VODENJE IN ORGANIZACIJA KONTROLE PROIZVODNJE SUROVIN IZDELKOV IN RAZVOJ TEHNOLOGIJE
Posebni pogoji: — diplomirani inženir kemije ali živilske tehnologije,
— tri leta delovnih izkušenj v oljarski oziroma živilski tehnologiji, pasivno znanje angleškega ali nemškega jezika
- VODENJE IN ORGANIZACIJA KOMERCIALNIH DEL
Posebni pogoji: — visoka ali višja izobrazba ekonomske, komercialne, kmetijske ali živilsko tehnološke smeri,
— tri leta ustreznih delovnih izkušenj,
— aktivno znanje nemškega ali angleškega jezika.

TOZD Klavnica Kranj

— PRIPRAVA IN DELITEV TOPLIH OBROKOV

- Posebni pogoji: — KV kuhar,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— tečaj higienskega minimuma.
- PRANJE, LIKANJE IN ŠIVANJE DELOVNIH OBLEK
Posebni pogoji: — dokončana osnovna šola, poznavanje osnov šivanja.

Kandidati naj pošljejo pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev Splošno kadrovskemu sektorju KŽK Kranj, C. JLA 2, v 15 dneh po objavi.

GIP GRADIS
TOZD Lesno ind. obrat
Škofja Loka

objavlja prosta dela in naloge:

1. VZDRŽEVANJE ELEKTRO NAPRAV
Pogoj: — dokončana poklicna elektro šola,
— dve leti delovnih izkušenj,
— poskusno delo traja 30 dni.
2. ZAHTEVANA STAVBNO MIZARSKA OPRAVILA
Pogoj: — dokončana poklicna šola lesne stroke,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— poskusno delo 30 dni.
3. IZVAJANJE ZAHTEVNIH DEL NA PRIPRAVLJANJU ZA RAČUNALNIŠKO OBDELAVO
Pogoj: — dokončana srednja administrativna šola ali ekonomska srednja šola
— poskusno delo traja 30 dni.
4. LIKVIDACIJA ZAHTEVNE FINANČNE DOKUMENTACIJE
Pogoj: — dokončana ekonomska srednja šola,
— 1 leto delovnih izkušenj,
— poskusno delo 30 dni.

Za vsa dela od 1. do 3. se združuje delo za nedoločen čas s polnim delovnim časom, za dela pod 4. pa se združuje delo za določen čas (nadomeščanje delavke zaradi porodniškega dopusta) s polnim delovnim časom.

Kandidati naj pošljejo ponudbe do 31. 1. 1980 na naslov: Gradis TOZD LIO Škofja Loka, Kidričeva 56.

Avtokovinar
Kidričeva 51
Škofja Loka

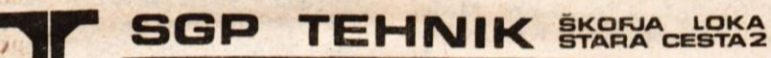
objavlja prosta dela in naloge
tajnice direktorja

- Pogoji: — upravno administrativna šola z enim letom delovnih izkušenj ali
— poklicna administrativna šola s tremi leti delovnih izkušenj.

Poseben pogoj: — poskusno delo traja 2 meseca.

Osebnih dohodkov po pravilniku o oblikovanju in delitvi sredstev za osebne dohodke. S stanovanji ne razpolagamo.
Nastop možen takoj.

Pismene ponudbe pošljite v roku 8 dni od objave oglasa na naslov: Avtokovinar, Škofja Loka, Kidričeva c. 51.

TOZD Gradbeništvo
objavlja proste delovne naloge in opravila vodje lesnega skladišča

- Pogoji: — gradbeni delovodja tesarske smeri ali
— VK delavec lesne smeri z najmanj 5-letnimi delovnimi izkušnjami.

Poskusno delo 2 meseca.

Vloge za sprejem na delo z dokazili o zahtevani šolski izobrazbi in delovnih izkušnjah sprejema kadrovska služba SGP Tehnik Škofja Loka, 15 dni po objavi.

Vse ostale informacije lahko kandidati dobijo osebno ali preko telefona 60-371, v kadrovski službi.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v roku 15 dni po izbiri kandidata.

Gorenjska obrtna zadruga

Likožarjeva 10
Kranj

objavlja prosta dela in naloge
finančnega knjigovodje

Pogoji: — srednja ekonomska šola in eno leto delovnih izkušenj.

Rok za prijave je 15 dni.

Gorenjska kmetijska zadruga
TZO Sloga
Kranj
Jezerska 41

Zbor delovnih ljudi objavlja prosta dela in naloge za:

1. A KONTROLORJA
Pogoj: — srednja kmetijska šola, lasten prevoz
2. SALDAKONTISTA
Pogoj: — srednja ekonomska šola ali srednja administrativna šola, ali dvo-letna administrativna šola.

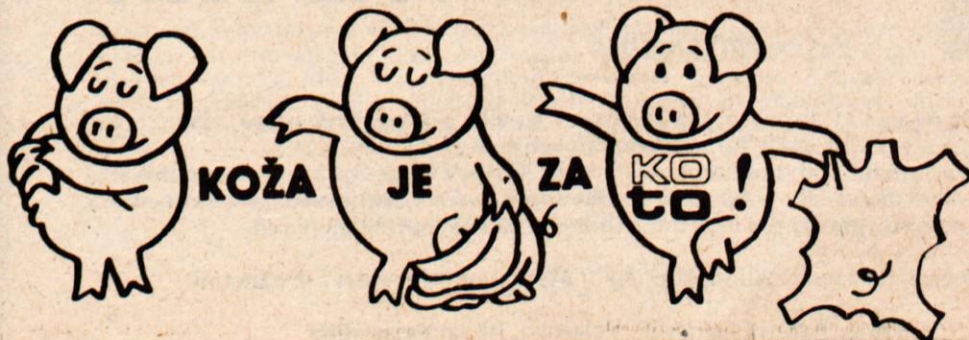
Za oba kandidata velja:

- OD po pravilniku,
- z delom lahko pričnete takoj,
- poskusni rok dva meseca,
- organizacija stanovanja nima.

Kandidati naj pošljejo prijave v 15 dneh po objavi oglasa na naslov: Gorenjska kmetijska zadruga TZO Sloga, Kranj, Gasilska 5 (Stražišče).

O izidu izbire boste obveščeni v 15 dneh po izbiri.

ODKUPUJEMO SVINJSKE IN OSTALE KOŽE PO ZELO UGODNIH CENAH

KOTO

KOTO
in zbirnice
kmetijskih zadrug

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moža, očeta, brata, strica in starega očeta

JANEZA GOLOBA

Škofčeva ata s Police pri Naklem

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za sočustvovanje, vence in cvetje ter spremljanje na njegovi zadnji poti.
Iskrena hvala sosedom: Pavlinovim, Golobovim, Kopačevim, Puharjevim za veliko pomoč v najtežjih trenutkih.
Posebna zahvalnost vsem gasilcem in borcem NOB za častno spremstvo, govornikom tov. Krožnarju in Poličarju, ter g. župniku za pogrebni obred.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat naša iskrena hvala!

Zalujoča žena Milka v imenu vseh domačih in sorodnikov
Polica, Kranj, Strahinj, Križ

Polica, 4. januarja 1980

ZAHVALA

V 65. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, brat in stric

FRANC HROVAT

elektromonter v pokoju

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili vence in cvetje ter nam izrekli sožalje.
Posebna zahvala sostanovalcem za nesebično pomoč, ter darovano cvetje, kolektivno TOZD – stikala za denarno pomoč, g. kaplanu za pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Zalujoči: žena Milena, sin Janez, sestra Mihaela in brat Janez z družinama ter drugo sorodstvo
Kranj, Podkoren, Srednji vrh, Kokrica pri Kranju, Žabja vas, Celje, 3. januarja 1980.

Ob smrti naše žene, mame, stare mame, sestre in tete

ALBINE PIČMAN

roj. Šter s Kokrice – C. na Brdo 58

se najlepše zahvaljujemo dr. Ivanu Hribniku za dolgoletno zdravljenje, g. župniku Ladi slavu Kovačiču in g. župniku Janezu Kokalju za tako lep obred.
Nadalje se zahvaljujemo Kovačevi in Kogovškovi mami za nesebično pomoč v težkih trenutkih.

Zahvaljujemo se tudi vsem delovnim organizacijam: Tekstilindustrija, Iskre, Creine, Planike, ter številnim darovalcem cvetja in vsem, ki so nam stali ob strani v teh težkih trenutkih.

Vsi njeni!

Kokrica, Predoslje, Mlaka, Kranj, Jesenice, Nasovče, Joliet – USA

Nepričakovano nas je zapustil naš dolgoletni sodelavec

MAKS ŽAKELJ

kvalificiran čevljar

Na njegovi zadnji poti smo ga pospremili 10. januarja 1980. Vestnega delavca in dobrega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu.

Člani delovne organizacije ALPINA ŽIRI

ZAHVALA

Ob nenadni mnogo prerani izgubi našega moža, očeta, brata in strica

MILANA VREČKA

iz Trate pri Cerkljah

se zahvaljujemo vsem, ki ste se v tako velikem številu poslovili od njega, nam izrekli sožalje ter mu darovali vence in cvetje.
Najlepša hvala sosedom, sorodnikom, kolektivni KOGP – TOZD Opekarne, razrednikoma in učencem 8. c in 2. b razreda osnovne šole Davorina Jenka Cerklje, sodelavcem, pevcem, gasilcem, govorniku in č. duhovnikoma za lepo opravljen obred.

Zalujoči: žena, sinovi Milan, Branko in Marko, brat in sestri z družinami

Trata, Kranj Češnjek, Velesovo, 10. januarja 1980

MALI

OGLASI

telefon
23-341

PRODAM

Prodam mesnatega PRAŠICA za zakol. Teža 140 kg. Trata 17, Cerklje

Prodam črno-belo TELEVIZIJO – Iskra. Naslov v oglasnem oddelku

Poceni prodam osem novih sestavljenih manjših foteljev. Slivnik, Sp. Gorje 17 63

Prodam barvna TELEVIZORJA: nov GRUNDIG in GRAETZ – daljinsko vodenje. Naslov v oglasnem oddelku. 27

Prodam KRAVO frizijko, ki bo v kratkem teletila. Senično 19, Tržič

Prodam KRAVO simentalco, ki bo tretjič teletila. Brezje pri Tržiču št. 40 69

Prodam popolnoma novo MOTORNO ZAGO STIHL 028 AV. Kranj, tel.: 21-345 70

Ugodno in poceni prodam 1 POLKAVCA in eno LEZISCE. S. Seferovič, Zlatnarjeva 8, Stražišče – Kranj

Prodam KRAVO po tretjem teletu. Gasilska 27, Senčur 72

Prodam 50 m lesenega OPAZA za streho. Vidic Milan, Tovarniška c. 2, Lesce 73

Prodam suha DRVA. Oglede v petek popoldne, soboto in nedeljo. Po točnik Vilko. Zg. Luša 16, Selca 74

Prodam kuhinjsko »KREDELICO«. Naslov v oglasnem oddelku 75

Prodam suhe smrekove BUTARE. Voklo 13, Senčur 76

Prodam polovico mlade KRAVE za v skrinjo. Naslov v oglasnem oddelku. 77

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO PEČ 4 kW in »PUNTE«. Rebernik, Senčur, Beleharjeva 45

Prodam KRAVO, ki bo konec januarja drugič teletila, ali brejo TELICO. Grad 12, Cerklje 79

Prodam polovico KRAVE. Kern, Praprotna polica 28, Cerklje 80

Prodam večjo količino jedilnega in semenskega KROMPIRJA cvetnika. Ručigajeva 3, Kranj 81

Prodam bočno KOSILNICO za traktor deutz in MIZARSKI SKOBELNI STROJ (debelinka), 60 cm delovne širine. Mengeš, Gorenjska 10, tel.: 061-737-093 82

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO PEČ AEG, 6 kW. Medja Franc, Delavska 47, Kranj, tel.: 21-913 83

Prodam skoraj nove SMUČI BLIZZARD (2 m). Kranj, Kocjanova 22 – pritličje 84

Prodam črnobelo TELEVIZOR Iskra – Panorama. C. JLA 35, Kranj 85

Prodam KRAVO, dobro mlekarico. Koritno 31, Bled 86

Prodam staro POHISTVO in JOGIJE. Gale Pavle, Opekarna Bobovek, Kranj 87

Najboljšemu ponudniku prodam 3 STARINSKE SKRINJE in starejšo SPALNICO z vzmetnicami. Brišar Marija, Preska 20, Tržič 88

Prodam OMARO in dve POSTELJI (spalnica ali otroška soba). Žvan, Mlakarjeva 20, Kranj 89

Prodam 30 kg težke PRAŠICE. Virmaše 42, Škofja Loka 90

Prodam STRUŽNICO – Edvard Kardelj. Križnarjeva pot 5, Stražišče – Kranj 91

Prodam novo PEČ za centralno kurjavo Labin – komfor SP, 35.000 kal. Šenk Janez, Bistrica 63, Tržič 92

Prodam nov ŠTEDILNIK Iskra – Venera (plin, elektrika). Informacije po tel.: 22-669 93

Prodam kombiniran ŠTEDILNIK Gorenje (4 plin, 2 elektrika). Šubic Marija, Suška 41, Škofja Loka 94

Prodam 1000 kosov BETONSKE OPEKE TBB – 30x20x40. 600 kosov MBB – 20x20x40, 100 kosov VOGALNIKOV in 15 kv. m PRIZEM rumene barve z vzorci. Telefon: 25-233 95

Prodam zelo dobro ohranjeno fantovsko SPORTNO KOLO. Informacije pri Jevšenaku, Trojarjeva 48, Stražišče – Kranj – v soboto in nedeljo. 96

Prodam več PRAŠICEV za zakol. Struzevo 20, Kranj 97

Zaradi prenehanja gostinske obrti prodam HLADILNI – TOČILNI PULT z vitrino, električni BILJARD, stenski IGRALNI AVTOMAT (nogomet) in ostali INVENTAR. Oglasite se v petek in soboto popoldan ter v nedeljo dopoldan v bifeju na loškem gradu v Škofji Loki

Prodam kvalitetne SMUČI (200) z VEZMI MARKER in »PANCERJE«, št. 42. Resman, Radovljica, Gorenjska c. 17 99

Prodam do 100 kg težke PRAŠICE. Oglede vsak dan od 8. do 18. ure. Osmančević Dido, Log I. Krivca 10 – Baza, Jesenice 100

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 2 kW. Ječnik, St. Rozmana 9, Kranj 179

Prodam eno leto starega BIKA simentalca. Poženik 10, Cerklje 142

Prodam samotni ZIDAK, bukova DRVA v klastrah in suhe BUTARE. Stiška vas 18, Cerklje 143

Prodam eno leto starega BIKA za dopiranje. Bodovlje 1, Škofja Loka

Prodam MIZO za NAMIZNI TENIS. Šlibar Janez, Kranj, Kocjanova 22 13

Prodam PEČ na olje. Studer Andrej, C. talcev 49, Kranj, telefon 21-384 13

Prodam 1000 kg REPE in hrastove PLOHE (30 do 50 mm). Sajov Franc, Britof 34, Kranj 13

Prodam KRAVO za zakol. Janja 32, Kranj 13

Prodam MIZO in štiri STOLE. Informacije po tel.: 23-232 13

Poceni prodam PEČ na olje. Zupan Janez, C. na Brdo 17, Kranj 13

Kokrica 13

Prodam enajst let starega KONJA, sposobnega za vsa kmečkova dela. Jagodic, Apno 5, Cerklje 13

Prodam krmilno KORENJE in mlado jalovo KRAVO. Grad 12, Cerklje 13

Prodam lesen SKEDENJ iz brun primeren za brunarico. Zalog 43, Cerklje 13

Prodam BIKA frizijca ali ga menjam za mlado KRAVO; in 2 kub. m skoraj suhih HRASTOVH HLODOV. Zalog 42, Cerklje 13

Prodam šest tednov stare PRAŠICE. Pšenična polica 8, Cerklje 13

Prodam BIKCA in jalovo KRAVO. Ambrož 1, Cerklje 13

Poceni prodam ZASTAVO 750, nevoznem stanju ter 10-litrski BOLLER Ti-ki. Cirilova 10, Kranj 13

Prodam TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 4 kW. Bambič Ludvik, Sr. Bitnje 14, Žabnica 13

Prodam 3 do 4 tone kvalitetne PSENA. Šubic Janez, Hraše 14, Smlednik 13

Prodam štirinajst mesecev staro plemensko TELICO. Nasovče 27, Komenda 13

Prodam eno leto starega BIKCA. Velesovo 44, Cerklje 13

Prodam PETELINE – cverglje. Mesec Ciril, Žabnica 1 13

Prodam več PRAŠICEV, težkih od 20 do 80 kg. Posavec 16, Podnart 13

KUPIM

Kupim PRAŠICA za zakol. Petar Podreča 64, Kranj 13

Kupim KRAVO dobro mlekarico pred ali po telitvi. Lavtar, Na Log 4, Škofja Loka 13

Nujno kupim malo rabljeno TERMOAKUMULACIJSKO PEČ, 4 kW. Telefon: 064-82-704 – popoldan 13

VOZILA

Prodam WARTBURGA, letnik 1972, registriranega do 9. 8. 1980. Janko Jerala, C. na Lipce 14, Lesce 13

Prodam OPEL REKORD, 1700 ccm in pet rezervnih GUM. Sedlčar Jerko, Sp. Brnik 42, Cerklje 13

Ugodno prodam R-4, letnik 1970, stroj po generalni. Avsenik Alojz, Letališka 12, Lesce 13

Prodam ZASTAVO 750 lux, letnik 1971. Telefon 25-591 13

Prodam ZASTAVO 101, letnik 1972, registrirano do decembra 1980. Orešnik, Kamnitnik 16, Škofja Loka 13

Prodam dobro ohranjeno ZASTAVO 1300. Informacije popoldan po telefonu: 40-617 13

Prodam vozen in registriran R-4 starejši letnik, za 9.000 din. Oglede Semaxit Abdu, Kranjska 4, Senčur 13

Ugodno prodam dobro ohranjeno NSU 1200, letnik 1971, z obnovo ljenim motorjem in dvema dodatnima PLATIŠCEMA za gume. Informacije po telefonu vsak dan dopoldan in v sredo popoldan po tel.: 064-50-284, ali na naslednjem Lahajnar, Bistrica pri Tržiču 13

Prodam 4 komplet KOLESA – 14 (zimsko). Hvalec Martin, Koroška 12, Kranj 13

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1973, registrirano do decembra 1980. Oglede vsak dan od 19. ure dalje Draškovič Ivan, Medvode 13

Po ugodni ceni prodam osebnostno avto NSU, cena 10.000 din. Naslov v oglasnem oddelku. 13

Prodam avto R-4 special – K. TRCO, letnik 1977. Oglede in predvedbe vsak dan od 14. do 18. ure. Balderman Boštjan, Jesenice, Pšernova 28, tel.: 81-456 13

Prodam karamboliranega FIAT TA, po delih. Bohar, Kalinškova 13

Prodam MOTOR za ZASTAVO 1300 TK kombi. Oglede v nedeljo dopoldan. Rant Stane, Podbrezje 13

Prodam registriran VW 1300, 2-pančič, Mlaka 41, Kranj 13

Prodam FORD TAUNUS 20 E, po zelo ugodni ceni in FIAT 750. Naslov v oglasnem oddelku. 13

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1970, v voznem stanju, cena 7.000 din. Gorenc Ivan, Pševo 2, Kranj 13

Izdaja CP Glas, Kranj. Stavak: TK Gorenjski tisk Kranj, tisk: ZP Ljudski pravica, Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moše Pijadejeva 1 – Tekoči račun pri SDK v Kranju: št. vilka 51500-603-31999 – Telefoni: št. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-406 komercialna – propaganda, naročniki mali oglasi in računovodstvo 23-341. Naročnina za prvo polletje 1980 din. 200. Oproščeno prometnega daveka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Poceni prodam več VRAT in STEKLA ter druge dele za ŠKODO MB. Kamberi, Jesenice, C. 1. maja št. 37 149

Odkupim vrstni red za GOLF - DIESSEL z rokom dobave v letu 1980. Plačam takoj po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku. 154

Ugodno prodam ZASTAVO 101, letnik 1975. Ul. Tončka Dežmana 8, stan. 10, Planina - Kranj 155

Prodajam VW K-70, letnik 1974. Zavrli Anton, Grmičeva 21, Kranj, telefon 28-061 156

Prodajam novo ZASTAVO 101 mediteran 1300, prevoženih 3.500 km. Ogled možen vsak popoldan. Antolin Alojz, Finžgarjeva 12, Lesce 158

Prodajam karamboliranega SPAC-KA, letnik 1972, registriranega do avgusta 1980. Ogled pri Citroen servisu Bašar, Labore 158

Prodajam PRIKOLICO, MOTOR, MENJALNIK in DIFERENCIAL za FIAT 1500. Sp. Bitnje 44, Žabnica 170

Prodajam osebni avto 125-PZ. Močnik, Dvorje 66, Cerklje 160

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1973. Glinje 7, Cerklje 161

Kupim novo ali do enega leta staro ŠKODO. Plačljivo takoj. Naslov v oglasnem oddelku. 162

Prodajam dobro ohranjen FIAT 750, letnik 1972, prevoženih 64.000 km. Sedej Vinko, Pot ilegalcev 10, Javornik 163

Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1976, prevoženih 28.000 km. Hartman, Hafnarjevo naselje 91, Škofja Loka 164

Prodajam karamboliran Renault 4, letnik 1974, prevoženih 38.000 km. Smedniška 89, Kranj 164

ZAPOSILITVE

Takoj zaposlim STRUGARJA. OD po dogovoru. Preddvor 148, tel.: 45-148 60

Zaposlim delavca KLJUČAVNICARJA za samostojna dela. KLJUČAVNICARSTVO JALEN, Huje 23, Kranj 61

Za stalno zaposlim KV ali NK KUHARJA(ICO) v gostilni. Cenjene ponudbe javite po tel.: 064-23-484 116

Zaposlim delavca za delo v LAKIRNICI OD po dogovoru. Janez Zupan, LAKIRANJE KOVINSKIH PREDMETOV, Jezerska c. 93/c, Kranj 117

V redno delovno razmerje sprejem delavko za opravljanje del v KOVINSKI GALANTERIJ. Osebnih dohodki po dogovoru. Ponudbe pošljite na naslov: Kalinšek Majda, KOVINSKA GALANTERIJA, Sp. Brnik 3, tel.: 42-023 118

Zaposlim KV in NK delavca. OD po dogovoru. SLIKOPLESKARSTVO Kočnik Stane, Pot na Jošta 8, Kranj 119

V Kranju redno zaposlim žensko za delo pri stroju za navijanje tuljav. Telefon: 24-424 120

TOBAČNA TOVARNA - TOZD TOBAK - PE KRANJ zaposli za 4 ure dnevno delavko(ca) za PISARNIŠKA DELA. Oglasite se na upravi enote na Oldhamski 12, Kranj 120

STANOVANJA

Poštena mlajša družina nujno išče STANOVANJE v Senčurju. Cena po dogovoru. Možnost predplačila za eno leto. Šifra: Poštena družina 122

Oddam SOBO. Predplačilo vnaprej za 1 leto. Naslov v oglasnem oddelku. 123

Prodajam starejšo DVOSOBNO STANOVANJE v Preddvoru. Sušnik, Staneta Rozmana 4, Kranj 124

V centru Celja zamenjam DVO-SOBNO STANOVANJE s pritliklinami - vrtom in garažo za STANOVANJE v Kranju. Šifra: Stanovanje 125

Blizu Kranja oddam SOBO in kuhinjo proti predplačilu. Poizve se na Partizanski 5/a na Bledu 126

Iščem neopremljeno SOBO v Kranju ali bližnji okolici. Strahan Dragica, Šorlijeva 23, Kranj 170

Mamica s triletnim sinom išče SOBO s souporabo kopalnice, lahko tudi neopremljeno. Ponudbe pod šifro: Primskovo - Klanec 166

Za določen čas vzamem v najem komfortno STANOVANJE s prostorom za obrt na Bledu ali okolici. Informacije od 8. do 12. ure po telefonu 064-75-380 167

POSESTI

V bližnji okolici Kranja ali Kranju kupim vrstno HIŠO ali polovico dvojčka z vrtom ali manjšo hišo. Plačam v gotovini. Vselitev po dogovoru. Ponudbe pod šifro: Hiša 80 10546

Prodajam manjšo STAREJŠO HIŠO. Ogled v nedeljah popoldan. Sp. Duplje 98 171

Zamenjam veliko dograjeno STANOVANJSKO HIŠO v naselju Mojstrana za manjšo v okolici Radovljice ali Brezj. Zamenjam tudi za lastniško stanovanje v istem okolišu. Pismena ponudba pošljite pod: Radovljica 184

Odvetnik Branko RUPNIK, obveščam cenjene občane in druge zainteresirane, da sem s 3. januarjem 1980 začel uradovati v svoji odvetniški pisarni v Radovljici. Linhartov trg 16. 178

Uradne ure: ponedeljek, torek, sredo, četrtek in petek od 7.30 do 13. ure, ob ponedeljkih, sredah in četrčkih tudi popoldan od 17. do 19. ure 178

Vse interese za vezave raznih publikacij: diplomskih del - nalog, revij in brošur, poslovnih knjig, uradnih listov, finančnih kartic; kaširanje slik, raznih albumov po meri v platnu in usnju; kaset, skatle za plakete, šatulj itd., vam hitro in po solidni ceni nudi Orehek Ivan, Kokrica, Snediceva 12, telefon 25-447. Se priporočam! 185

OBVESTILA

Osamljen starejši vdovec na deželi, s hišo in drugim imetjem, dobro srčen, nealkoholik in nekadilec, sprejme upokojenko za skupno gospodinjstvo. Šifra: Poštenost 182

Osamljen starejši vdovec na deželi, s hišo in drugim imetjem, dobro srčen, nealkoholik in nekadilec, sprejme upokojenko za skupno gospodinjstvo. Šifra: Poštenost 182

Na sprejmu upokojenec v Tekstilindusu, 15. decembra, sem izgubil modro kuverto, v kateri je bila večja količina denarja. Poštenega najditelja prosim, naj mi vrne proti visoki nagradi, ker sem 50-odstotni invalid. Rehberger Alojz, Pipanova 10, Senčur 172

IZGUBLJENO

Osamljeni in strtih src v globoki žalosti ob prezgodnji smrti naše ljubljene 18-letne hčerke, sestre, vnukinje

Osamljeni in strtih src v globoki žalosti ob prezgodnji smrti naše ljubljene 18-letne hčerke, sestre, vnukinje

ZALKE SEKNE

iz Vogelj 83

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, dobrim sosedom, družini Liparjevi, fantom in dekletom iz Vogelj in Voklega ter sošolcem in sošolkam, ki so jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti, ter njen mnogo prerani grob zasuli s cvetjem in vencem.

Zahvalo smo dolžni Kliničnemu centru v Ljubljani, podjetju Jugotekstil - trgovini Ona-on Kranj in njenim sodelavcem, podjetju Gradbinec, učenkam I. letnika Administrativne šole v Kranju, organizaciji RK - Voglje, sošolki Mileni za poslovlilni govor, ter pevskemu kvintetu Gorenjci za ganljive žalostinke.

Posebna zahvala velja vsem duhovnikom: g. župniku iz Vogelj, g. kaplanu iz Senčurja za poslovlilni govor, bivšemu g. kaplanu Gustelnu Klopčarju, g. Tonetu Liparju ter g. župniku iz Senčurja za pogrebni obred.

Žaljujoči: ati, mami, sestra Vanda, stara mama ter drugo sorodstvo!

Voglje, Trboje, Hrastje, Mengeš, Pirniče, Kamnik 5. januarja 1980

V torek, 8. februarja 1980, smo se poslovili od našega dragega moža, očeta, starega očeta, pradedka in strica

EDVARDA JURJEVCA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so se poklonili njegovemu spominu in ga spremili na zadnji poti, ki sočustvujejo z nami in nam pomagajo lajšati težko slovo. Še posebej se zahvaljujemo dr. Janezu Bajžlju in dr. Ivanu Hribniku, bolnišnici na Golniku, gospodu župniku, pihalnemu orkestru Franca Puharja, pevcem, sodelavcem iz LTH, Tekstilindusa, Merkurja in Gorenjskega tiska, darovalcem vencev in cvetja, delavcem pogrebne službe, ki so izredno pozorno izpolnili vsako našo željo, ter sorodnikom, sosedom, prijateljem in vsem drugim, ki so bili do konca naklonjeni dragemu pokojniku.

Naj počiva spokojno!

Njegovi najdražji

Sr. Bitnje, Kranj, Ljubljana, Polhov Gradec, Skorno, Velenje, Trbovlje 9. januarja 1980

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mame, tete, babice in prababice

MARJANE REMIC

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Zahvala Cestnemu podjetju iz Kranja in Krajevni skupnosti Cerklje

Iskrena zahvala častiti duhovščini.

Žaljujoči: sin Franc, hčerke Julka, Anica, Marija z družinami

Pšenična polica, Domžale, Sp. Brnik, Poženk, 1. januarja 1980.

ZAHVALA

Ob nenadni smrti mojega nepozabnega moža

DRAGOTA FUCHS

se iskreno zahvaljujem mojim dobrim sosedom za nepozabno pomoč. Hvala vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti in mu darovali cvetje.

Posebno se zahvaljujem dr. Milanu Udirju in dr. Desanki Šuput-Paulin. Lepa hvala zdravstvenemu osebju bolnice Golnik. Hvala g. župniku za pogrebni obred.

Za izrečeno ali pismeno sožalje vsem lepa hvala.

Žaljujoča žena Helena in vsi moji!

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

ALOJZA JEKOVCA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so počastili njegov spomin, mu darovali cvetje, ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli ustna in pismena sožalja, ali nam kakorkoli pomagali. Posebno zahvalo izrekamo dr. D. Prliji, dr. M. Zupančičevi, zdravstvenemu in strežnemu osebju pnevmološkega oddelka 100 - Inštituta Golnik kakor tudi dr. T. Martinčiču, ki so mu lajšali trpljenje v njegovi hudi bolezni. Zahvalo smo dolžni tudi K.o. ZB Križe, borcem za severno mejo TRŽIČ, KS in SZDL Sebenje, tovarni obutve Peko Tržič, Hvala tudi župniku za opravljen obred in lepe poslovlilne besede, kakor tudi tov. Janku za poslovlilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi pevcem Bratov Zupan za lepo zapete pesmi. Vsem in vsakomur posebej še enkrat iskrena hvala!

Žaljujoči njegovi! Ziganja vas, 8. januarja 1980

Smučarska šola za najmlajše - Vzgojno varstveni zavod v Kranju je tako kot že nekaj let doslej te dni organiziral »vrtec na snegu« za 200 najmlajših 5-letnih otrok iz vseh kranjskih vrtcev. Vsako dopoldne se veselo drčajo na Velikem hribu na Kokrici, kjer jim je SK Kokrica odstopil tudi lopi za shranjevanje smuči in seveda tudi žičnico. Smučarski tečaj za najmlajše sodi v okvir tekmovalnega za čebanovo športno značko. Za večje otroke - predšolske skupine pa bo v februarju (tokrat že tretje leto) smučarski tečaj za 300 kranjskih vrtčarjev. (L. M.) - Foto: F. Perdan

Več zasebnih turističnih sob

V okviru Gorenjske turistične zveze deluje 44 turističnih društev z več kot 12.000 člani - Ustanoviti turistične poslovne skupnosti - Povezava z društvi in organizacijami v kraju

Kranj - V 44 turističnih društvih Gorenjske se združuje več kot 12.000 članov. Delo turističnih organizacij v krajevnih skupnostih tako vse bolj postaja del družbenopolitičnega dogajanja v krajevnih skupnostih in občinah, saj društva vedno bolj zadovoljivo opravljajo svoje poslanstvo in postajajo sestavni del vse turistične dejavnosti.

Vendar pa v okviru Gorenjske turistične zveze se ugotavlja, da bo potrebno precej dela, da se bodo društva še trdneje medsebojno povežala in dejavno sodelovala pri oblikovanju turistične politike tako v kraju kot na Gorenjskem. Ponekod hromi uspešnejše delo razdobljenost in nepovzajnost turističnega gospodarstva in turistične družbene organizacije in tudi družbenopolitičnih skupnosti. Interesi so skupni in veliko jih je: od priprave in uresničevanja letnih, srednjeročnih in dolgoročnih planov razvoja turizma v posameznem kraju do vzgoj-

ne, strokovne turistične literature in usposabljanja delovnih ljudi, ki so zaposleni v turističnem gospodarstvu.

Programi dela in dejavnost turističnih društev morajo postati sestavni del programov in dejavnosti krajevnih skupnosti. Še posebno v turistično razvitih krajih naj bi planiranje potekalo usklajeno, v okviru krajevnih organizacij Socialistične zveze, skupaj z ostalimi organizacijami in društvi. Združevali naj bi se pri skupnih interesih in akcijah, kar bi bistveno prispevalo k bogatejši in vsestranski vsebini dela turističnih društev.

Vsa turistična društva naj bi si prizadevala na povečanje števila zasebnih turističnih sob kot dopolnilo ponudbi turističnih gospodarskih organizacij. Davčna politika do zasebnih turističnih sob naj bi bila spodbudna, poslovna politika bank pa naj bi zagotovila ugodne kreditne možnosti, poskrbeti pa bo treba tudi

za socialno varnost aktivno zaposlenih v kmečkem in zasebnem turizmu. Kmečki turizem zaostaja, tesneje naj bi ga povezali s kmetijsko proizvodnjo, kmetom pa omogočili pouk v raznih oblikah izobraževanja in usposabljanja.

Ko so v okviru Gorenjske turistične zveze razpravljali o nadaljnjem delu turističnih društev, se med drugim opozorili tudi na ustanavljanje turističnih poslovnih skupnosti, kjer naj bi našla svoj vlogi tudi turistična društva, predvsem pa naj bi se organizacije združene za delo povezovala na dohodkovnih načelih za širitev turističnega gospodarstva. Prav tako naj bi razvijali gospodarsko dejavnost kot dopolnilno dejavnost turističnih delovnih organizacij kot sestavni del turistične ponudbe kraja. D. S.

CESTA OBUPA

Podbrezje - Mnogo se vozim po gorenjskih cestah in me vedno premetava zaradi številnih udaril, ki jih prejmem, naj bo asfalt ali ne. Navajen sem marsičesa, a tako, kot sem oni dan obupoval na vožnji proti Podnartu, nisem še nikoli.

Makadamska cesta, ki vodi iz podvoja Kranja ali Tržiča mimo Podbrezja do Podnarta in Kropote, torej odsek mimo Podbrezja, je tako na debelo posejana z luknjami, da me je bilo strah in groza. Če sem vozil še tako počasi, vedno znova je udarjal, ropotalo in se lomilo, da se mi je trgalo srce. Nikomur, ki ima malo boljše avto, ne privoščim vožnje po tistem makadamu, saj se ti mora zasmiliti tudi tako stara skatla, kot je moja. Vem, da vozijo vsak dan po njej tovornjaki in jo uničujejo, zdaj je cesta tudi obvož, a te strahote si vendarle ne bi smeli dovoliti.

Če ne verjamete, izvolite na ogled! Stavim, da je ta cesta najslabše vzdrževana na Gorenjskem.

NEMŠKI REKLAMNI LISTIČ

Kranj - Takole, v bolj ali manj imenitnih gostiščih in gostilnah po Slovenskem je že navada, da dobimo račun za opravljene gostinske storitve. Navadno je, da je račun napisan na listku, denimo, slovenskega Fructala, Radenske ali drugih naših tovarn, prav nič pa se tudi ne razburjamo, če je napisan kar na navadnem papirčku, brez reklamnih obvestil in oglasov.

Rhenania Alt
Meisterlich gebraut.

A vsako pravilo ima tudi izjemo. V kegljišču Johanca, Brito pri Kranju, vam račun izstavijo na lističu, kjer se lahko informirate, za koliko ste pojedli in popili, obenem pa lahko občudujete nemško reklamo: Rhenania Alt, Meisterlich gebraut. Tako dalje. Kaj bi s slovenski mi imeni tovarni, kaj bi s tistimi se zahvaljujemo, nasvideni prihodnji in podobno!

Izjema sicer, a nič koristna. Kaj mene briga Rhenania Alt, ko pa sem za enkrat še v slovenski oštariji! Če pa mislijo pri Johanci drugače, naj izvolijo pojasniti...

POPRAVEK

V torek, 8. januarja, se je objavila prometna nesreča. Nezgoda pri prehitovanju vrnila neljub napaka. Voznik osebnega avtomobila Andrej Barle je v četrtek, 3. januarja, zjutraj na Visokem pri prehitovanju avtobusa zadel pešico Petra Jagodica (roj. 1933) z Visokem in ne Jožeta Ribnikarja, kot je bila pomotoma zapisano.

H. J.

Lani na gorenjskih cestah 52 mrtvih

Neprimerna hitrost pobira svoj davek

Vzroki prometnih nesreč na gorenjskih cestah se skorajda ne spreminjajo, še vedno jih je največ zaradi neprimerne hitrosti, slede pa nezgode pešcev in nezgode zaradi vinjenih za volanom

V letu, ki se je pravkar izteklo, ni na gorenjskih cestah umrlo v prometu nič manj ljudi kot leto pred tem. Statistika je namreč zabeležila konec decembra 52 umrlih v lanskem letu, kar sicer ne pomeni uro izboljšanje prometne varnosti, vendar pa rekord izpred treh let, ko je bilo na cestah kar 76 mrtvih, na srečo ni bil dosežen.

Tako kot že vsa leta doslej prometna statistika uvršča med vzroke prometnih nesreč neprimeren hitrost. Resda je hitrost na cestah sedaj omejena na največ 80 km na uro oziroma na 100 km, pa to samo po sebi še ne pomeni, da bi lahko ta vzrok nesreč kaj upadel. Vozniki slejkoprej pozabljajo na primerno hitrost, ki je omejena v naseljih od 60 km pa tudi do 30 km na uro; znak omejitve prav gotovo ni postavljen kar tako, pač pa zaradi posebno nevarnih okoliščin. Prav tako so tudi gost promet, pešci ob robu ceste, slaba vidljivost v megli, sneženju, dežju na poledici, mokri in spolzki cesti vsekakor tiste okoliščine, zaradi katerih mora voznik hitrost prilagoditi svojim sposobnostim reagiranja in upravljanja vozila. Dokler pa bodo vozniki na to pozabljali, pa bo najbrž neprimerna hitrost še vedno tako pogost vzrok prometnih nesreč. Lani se je na gorenjskih cestah pripetilo 288 prometnih nesreč s hudimi posledicami, 369 nesreč pa je bilo z lažjimi posledicami.

Tudi pešci še vedno »držijo« med vzroki nesreč drugo mesto. Deloma se pešcem pripete prometne nezgode zaradi neprevidnosti, naglega prihajanja na cesto, deloma pa so te vrste nezgod posledica nepravilnih voznikov, nepozornih in raztresenih za volanom, pogosto tudi z odnosom »močnejšega« do najbolj nezavarnovanih udeležencev v prometu - pešcev.

Vrstni red vzrokov je tudi glede tretjega mesta vedno bolj ali manj enak: alkohol. Morda bi bilo napak sklepati, da vse več voznikov pred vožnjo uživa alkoholne pijače: vzrok temu, da se prometne nesreče pripete, kadar voznik ni povsem trezen, je pač ta, da je vožnja z avtomobilom v mnogočem skoraj povsem nadomestila peš hojo, saj nekateri ne znajo niti do najbližje trgovine drugače kot z avtomobilom. Ker pa tudi alkoholne pijače nekateri uživajo tako pogosto kot pogosto vozijo avtomobil, se to »sovpadanje« pač mora enkrat tudi z nesrečo končati. V lanskem letu so zato miličniki na gorenjskih cestah odvzeli 950 vozniških dovoljenj voznikom, ki za volanom niso bili trezni, pa so ali povzročili prometno nezgodo ali pa jih je tega obvaroval odvzem vozniškega dovoljenja. Sicer pa je bilo lani vsega skupaj odvzetih 1149 vozniških dovoljenj zaradi drugih hujših prometnih prekrškov, od tega 49 poklicnim voznikom.

L. M.

Kakšne klobase jemo?

Presenetljive ugotovitve veterinarske inšpekcije - Potreben bo stalen nadzor predelovalnic in prodajaln mesa ter mesnih izdelkov, še posebej pa kakovosti teh izdelkov

Radovljica - V radovljiški občini je šestnajst specializiranih prodajaln mesa, mesnih izdelkov in rib. Oskrbujejo jih blejska Specerija iz lastne klavnice v Radovljici, škofjeloški Mesoizdelki, ljubljanski Mercator in klavnica iz Bohinjske Bistrice, obstaja pa tudi zasebna prodajalna mesa in mesnih izdelkov. Razen v teh kupci lahko izbirajo mesne izdelke in predpakirano meso še v večini ostalih živilskih trgovin.

Prodajalne, tako je lani ugotovila občinska veterinarska inšpekcija, so bolj ali manj prilagojene zahtevam pravilnika o higienskih in sanitarnotehničnih pogojih glede gradnje, še dosti slabše pa je z njihovo opremljenostjo. Oprema je v večini prodajaln že dotrajana ali pa je slabo vzdrževana.

Inšpekcija je razen prostorov raziskovala tudi kakovost blaga. Ugotovila je, da so mesni izdelki bakteriološko primerni, medtem ko so trajnejši izdelki pogosto pokvarjeni, vedno slabši pa tudi poltrajni mesni izdelki, predvsem klobase in salama šunkarica. V šunkarici, ki jo prodajajo tuji dobavitelji, je preveč dodatne slanine in mesnega testa, medtem ko so domača podjetja celo zamenjevala kategorijo in so namesto šunkarice dobavljala krakovsko klobaso.

Zato je veterinarska inšpekcija

tudi kemijsko pregledala nekatere tipične izdelke: krvavice, hrenovke in pečnice. Krvavice so imele po pečenju zadovoljiv okus, razen krvavice Klavnice Radovljica, ki je bila rahlo zatohla. Mastnost je precej nihala, zelo različna pa je bila tudi kvaliteta surovin. Med hrenovkami je ob pregledu zadovoljiv samo izdelek Mercatorja iz Ljubljane. Vse ostale so imele preveč maščob ali vode; najslabše so bile hrenovke iz radovljiške klavnice in KŽK Kranj. Zanimivi so tudi podatki o pregledu pečenic. Zahteve je izpolnjevala le pečnica Mesoizdelkov iz Škofje Loke, pečnice Klavnice Radovljica pa je bila premastna celo za 14 odstotkov.

Ko je o poročilu veterinarske inšpekcije razpravljali izvršni svet skupščine občine Radovljica, je menil, da s sanitarno-tehnično uredjenostjo prodajaln v občini nikakor ne morejo biti zadovoljni. Potrebne bodo prepovedi uporabe tistih objektov, prostorov oziroma naprav, ki so nevarni za zdravje ljudi. Glede kvalitete mesnih izdelkov pa je nujen stalen nadzor veterinarske in tržne inšpekcije, če ne bo zaleglo, tudi kazni, saj ni pošteno, da nekatera podjetja na račun dviga odkupnih cen živine goljufajo kupce svojih slabih izdelkov.

Žabnica pomaga v nesreči

Ivanki in Jožetu Kralju s Šutne je 24. decembra lani požar uničil hišo in imetje. Žabničani niso stali križem rok, ampak skušajo s solidarnostjo omiliti posledice težke nesreče

Žabnica - Ivanka in Jože Kralj s Šutne sta od lanskega 24. decembra dalje brez doma in imetja. Rdeči petelin je tega dne upepelil njuno hišo. Ostalo jima je samo tisto, kar sta imela v tem času na sebi. Streho nad glavo jima je ponudil Franc Hafner iz Žabnice 9, vendar je to le zašila in ne trajna rešitev.

Komisija za socialno skrbstvo krajevnih skupnosti Žabnica, krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije s SZDL na čelu niso stale križem rok. Organizirale so solidarnostno akcijo s priporočilom, da bi vsak zaposleni prispeval 100 dinarjev, vsaka kmetinja pa 500 dinarjev. Odziv je bil izreden. Žabničani so zbrali 42.450 dinarjev, razen tega pa so posamezniki Ivanki in Jožetu Kralju pomagali tudi z oblačili. Razen tega je Vzgojnovarstvena ustanova Kranj, kjer je Jože zaposlen, prispevala stari milijon dinarjev, prav toliko pa Športno društvo in osnovna organizacija ZSMS, kjer je Jože aktiven.

Ker je sedanje bivališče Kraljevih začasno in ker tudi v krajevni skupnosti kljub prizadevanjem ni mogoče najti primerne stanovanj, Ivanka in Jože pa sta brez sredstev za zagotovitev stanovanja, bodo žabniške družbenopolitične organizacije skupaj s prizadetima prosile samoupravno stanovanjsko skupnost za dodelitev primerne stanovanj. Le tako bo lahko zaceljena rana, ki jo je zarezal požar.

Ivanka in Jože Kralj, žabniška krajevna skupnost in družbenopolitične organizacije se preko Glasa zahvaljujejo vsem, ki so tako hitro in nesebično pomagali v nesreči!

J. Košnjek

40 let Loškega muzeja

Znanost spletena z ljubiteljstvom

Danes so se na loškem gradu zbrali gorenjski muzealci. Povod za njihov prvi zbor, o pomenu katerega bomo morali posebej spregovoriti, je praznovanje 40-letnice Loškega muzeja.

Ob jubilejih običajno sedanjí trenutek povežemo s preteklim. Ozmimo se torej najprej nazaj.

Muzej je zrasel v nedrhi muzejskega društva. Ljubiteljsko zbiranje muzejskega gradiva in predmetov, ki ga je nedvomno vzpodbudila kulturna tradicija in zgodovinska pomembnost škofjeloškega prostora, se je udeležila v prvi zbirki, ki je bila

27. avgusta 1939 odprta v Rotovžu. Trdna vez je oplajala delo obeh in se ohranila vse do danes. Muzejsko društvo je najštevilnejše kulturno društvo v škofjeloški občini in kot podaljšana roka muzeja širi muzejsko kulturo med ljudmi. Muzej ima v njem množično osnovo svojega dela. Njuno stičišče so Loški razgledi, ki kot edini slovenski zbornik lokalnega pomena neprekinjeno izhajajo že šestindvajset let. V zadnjih letih je spletenost dela muzeja in društva ustvarila muzejsko mrežo, saj sta iz pododborov muzejskega društva v Železnikih in v Žireh zrastle samostojni društvi, ki bdita nad muzejskima zbirkama. Tudi za spominsko zbirko Ivana Groharja, ki ga je muzej uredil na Sorci, skrbi muzejska sekcija domačega kulturnega društva.

Odprtost muzeja se je po letu 1959, ko se je iz puštalskega preselil na loški grad, odrazila tudi z razstavami, koncerti, loškimi poletnimi igrami, slikarskimi kolonijami. Muzej ni dobil le prostorov, v katerih je lahko smotno razporedil zbirke in ki so bili vzpodbuda za kadrovske okrepitve in pospešeno znanstveno raziskovalno delo, še bolj se je obrnil k ljudem. V uresničevanju tedaj zadanih nalog ostaja izjema le muzej na prostem, ki je bila leta 1963 odprta na grajskem vrtu. V Škofji Loki še niso našli rešitve, kako naj drug ob drugem živita muzej na prostem in vsakoletni izseljeniški in drugi pikniki.

Več kot 20.000 obiskovalcev letno naštejejo v muzeju, polovico je šolarjev. Za strokovno vodstvo bi potrebovali kustosca pedagoga. Celo v zbirkah visijo še nerestavrirane slike, ki kličejo po restavriranju. Radi bi preuredili nekatero zbirke in prostore. Toda naloge čisto izvenjajo kot želje. Škofjeloška kultura ima premalo denarja. In če bi dejali v gospodarskem jeziku, so škofjeloške kulturne ustanove zgubaši, tudi muzej.

M. Volčjak

DEŽURNI NOVINAR

tel.: 21-860

Dvaindvajsete prireditve Po stezah partizanske Jelovice - Za deveto odprto smučarsko prenosno teritorialno obrambo SR Slovenije se je po večerjnih podatkih pripravilo 50 ekip. Kar 29 ekip bodo sestavljali pripadniki teritorialne obrambe, od tega 5 ženskih, 22 moških in 2 ekipi mladincev prstovoljcev; med moškimi ekipami bodo štiri iz drugih republik. Razen teh se je za tekmovalne pripravilo 10 ekip ljudske milice in 11 ekip JLA.

V programu športnih prireditev sta na stali dve spremembi. Tekasko tekmovalno biatlonu za jugoslovanski spominski pokal bo na Luči in ne za Kamnitnikom. Start bo v soboto ob 10. uri. Sankarsko tekmovalne s tekmovalnimi samoletnimi in navadnimi sanmi je z vrha Dražgoške gore prestavljena v Doleno vas. Start bo v nedeljo ob 8. uri.

Avtobus za udeležence pohoda po poti Iva Slavca-Jokla od Cepulj preko Mohorja do Dražgoš bo v nedeljo ob 8. uri odpeljal izpred hotela Creina v Kranju. Ob 9. uri pa bo prav tako izpred hotela Creina odpeljal avtoBUS za udeležence pohoda iz Nemilj preko Podbice v Dražgoše.

Vreme - Vremenoslovci za danes napovedujejo pretežno oblačno vreme z rahlim sneženjem, v Primorju pa rahlim dežjem. Najvišje nočne temperature se bodo gibale od - 2 do - 6 stopinj, na Gorenjskem do - 10, dnevne temperature pa se bodo gibale od - 3 do 1 stopinje.